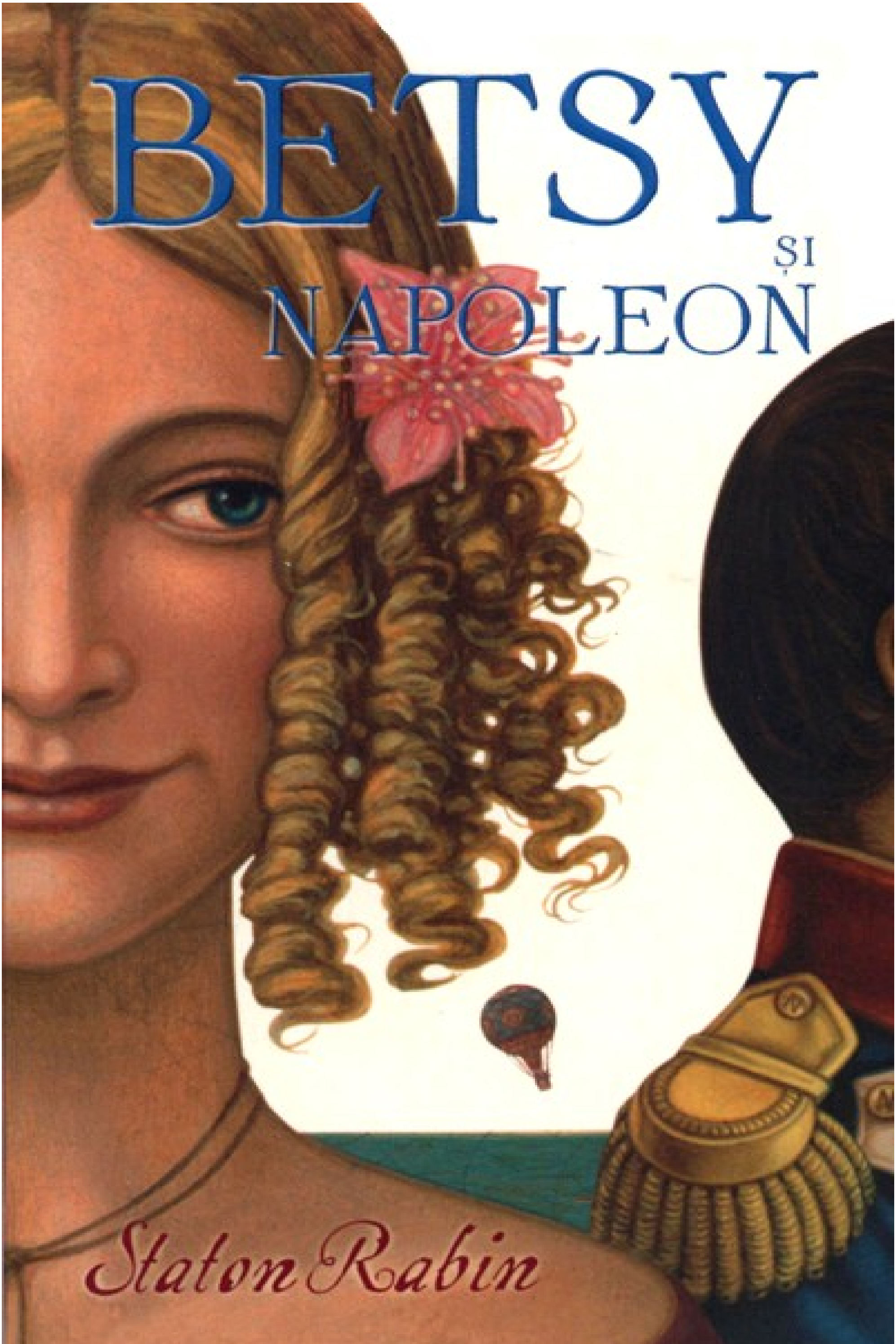
BETSY
ȘI
NAPOLEON
Staton Rabin

Staton Rabin

BETSY ȘI NAPOLEON

rao intemational publishing company

Dedicaţie:

Pentru Anne Lambert şi Tom Welch, Dan şi Joan Cameron, Sam Donata şi Doreen Chen, dar şi pentru talentata sa echipă – Elizabeth, David, Jerry şi Susan, care m-au ajutat să prind aripi.

Cu mulţumiri pentru agenţii mei literari, Lynn Pleshette şi Donna Bagdasarian, pentru producătorul de film Fonda Snyder şi pentru minunata mea editoare Emma Dryden, de a cărui sprijin nepreţuit m-am bucurat.

Portretul lui Napoleon Bonaparte (15 august 1769 - 5 mai 1821)

„Nu ar trebui să îmi fac griji pentru mine însumi, dacă aş putea fi sigur că într-o zi umilinţele la care am fost supus vor fi cunoscute în lumea largă, astfel încât cei răspunzători pentru ele să fie acoperiţi de ruşine.”

Napoleon Bonaparte

Harta insulei Sfânta Elena

Portretul lui Betsy Balcombe

Capitolul 1

Am deschis fereastra camerei mele şi am inspirat adânc, cu bucurie. Ce miros familiar, intoxicant: noaptea pe insula Sfânta Elena! Mirosul dulceag (aproape bolnăvicios) de guave şi trandafiri plutea în aer precum eterul – întocmai aşa cum mi-l aminteam. Cui i-ar fi putut trece prin minte că aş putea fi atât de fericită întorcându-mă în locul pe care tatăl meu şi colegii lui din marină îl numesc „Iadul din Atlanticul de Sud”?

Era toamna anului 1815. Revenisem la conacul familiei mele, la Briars, de numai trei zile, după întoarcerea mea de la Colegiul Hawthorne din Londra, îmi şocasem părinţii prin faptul că, de când sosisem, nu încălcasem nici măcar o dată codul bunelor maniere. Credeau, probabil, că directoarea de la Hawthorne, cea care ne lovea peste degete şi ne dădea pumni după ceafă, fusese în sfârşit în stare să îi bage minţile în cap fiicei lor mai mici. Eu însămi începeam să fiu îngrijorată. La naiba! Îmi pierdusem, oare, orice simţ al aventurii? Aveam, oare, să mă îmblânzesc, să devin o lady şi să mă mărit cu vreun ofiţer din Regimentul 54 al Marinei Maiestăţii Sale, unul dintre aceia cu nasul pe sus şi cu cizmele lustruite oglindă, aşa cum visa Jane, sora mea?

Chiar în acel moment, două salve de tun venind dinspre portul din Jamestown – semnalul că se apropia o corabie – rupseră liniştea. Iar eu îmi dădui seama că rămăsesem aceeaşi Betsy Balcombe dintotdeauna. Mai în vârstă, da. Mai înţeleaptă, poate. Dar niciodată, niciodată în stare să se mulţumească cu o viaţă plicticoasă ca „Iadul” din Atlanticul de Sud.

Mi-am tras pe mine cămaşa de noapte şi am pus mâna pe scara mea – iedera care se căţărase curajoasă de-a lungul anilor pe zidurile de cărămidă roşie ale conacului până la pervazul ferestrei mele. Multe nopţi de-a rândul iedera fusese scara mea către aventură. Slavă Domnului că Toby nu o tăiase în timpul îndelungatei mele absenţe!

Am alunecat puţin pe când mă ridicam peste pervaz, iar Jane se trezi speriată. Ţipă încet, ca o fetiţă. M-am uitat la ea, cum stătea ridicată în patul cu baldachin din dantelă albă, cu

plapuma trasă până sub bărbie. Eu aveam un picior deja scos pe fereastră. Sora mea se încruntă la mine, severă, precum directoarea de la Hawthorne.

— O să te spun… mă ameninţă Jane pe un ton glacial.

— Pârâcioasă mică! am dojenit-o eu, dând din cap.

Jane avea şaisprezece ani, fiind cu doi ani mai mare decât mine – destul de mare ca să fie în stare să ţină un secret.

— Te duci în Jamestown, nu?

— Culcă-te la loc, Jane! Dacă nu, o să faci cearcăne, o să te faci urâtă şi niciun ofiţer n-o să te mai vrea de nevastă!

— Betsy!

— Noapte bună, Jane!

Era prea târziu ca să mă mai oprească. Deja ieşisem pe fereastră şi mă lăsam în jos, ţinându-mă de iederă. Lui Jane nici nu i-ar trece prin cap vreodată să îşi strice mânuţele încercând să vină după mine.

Când mai aveam puţin până jos, îmi dădui drumul. Apoi, am tras cu ochiul după colţul conacului, ca să văd ce era prin preajmă. Cei mai mulţi dintre sclavii noştri se duseseră pe la colibele lor ca să se culce. Se retrăseseră şi soldaţii, deşi aveam impresia că erau ceva mai multe santinele decât de obicei.

Am trecut de colţ şi am alergat să ajung pe partea ferită de lumina lunii a verandei pavilionului. Deodată, auzii zgomote de paşi în frunzişul din preajmă. Îngheţai, cu urechile ciulite, încercând să îmi potolesc răsuflarea agitată, ca să nu mă dea de gol.

— Eu e. Doar eu, coniţă.

Toby! Uitasem că bătrânului îi plăcea să se plimbe noaptea prin grădina pe care o îngrijea ziua. Îi mai plăcea şi să tragă câte o duşcă de rom, dar nu se îmbăta niciodată. Răsuflai uşurată.

— Mergi la plimbare pe noapte, coniţă, ca pe vremuri, da?

— Da.

Nu puteam să îl văd, dar simţeam mirosul de rom pe care îl răspândea. Ştiam că acum îmi zâmbea larg, arătându-şi dinţii remarcabil de albi, care îmi păreau un şirag de perle din regiunea lui de baştină, Haiti.

— Vine şi coniţa Jane?

Am izbucnit în râs.

— Tu ce crezi?

— Nu crede că da, coniţă, răspunse el, râzând încet. Nu crede că da.

Toby stătea pe lângă casa noastră de mulţi ani şi ne văzuse crescând pe mine şi pe sora mea. Dar ştiam că pe mine mă place cel mai mult, chiar mai mult decât pe băieţi.

După un moment de linişte, îmi şopti cu o voce răguşită:

— Corabie vine aici, în Jamestown. Coniţa ştie?!

— Am auzit semnalul.

Toby amuţi. După aceea, oftă şi şopti pe un ton foarte serios:

— Totul schimbat acum în Sfânta Elena. Totul se schimbă curând, coniţă, nu?

Nu înţelegeam ce vrea să spună Toby. El spunea mereu lucruri care aveau un aer misterios. Ştiam că sclavii de pe insulă sunt foarte superstiţioşi, aşa încât nu îmi atrase în mod deosebit atenţia.

— Tăticul tău mi-a zis să tai iedera peste tot, continuă el, râzând. Dar eu am lăsat iedera de la fereastra coniţei pentru când se întoarce coniţa acasă.

Aşa deci, Toby ştiuse de la bun început cum fugeam din cameră şi păstrase secretul! Simţisem mereu că el era printre puţinii oameni care mă pot înţelege.

— Mulţumesc, Toby!

— Şşşt! Trezeşti toată casa! Şi gata Jamestown! Gata corabie de văzut pentru coniţa!

— Noapte bună, Toby! şoptii din nou şi începui să alerg înspre Jamestown.

Capitolul **2**

Vântul cald ce bătea peste Sfânta Elena îmi mângâia picioarele – salutul mut al vechii mele prietene, noaptea. Cămaşa de noapte mi se unduia şi mi se umfla, prinzând briza precum o velă albă. Vântul se înteţea, şuierând peste crestele ascuţite ale munţilor întunecaţi ce se înălţau de jur împrejurul meu. Păreau nişte umeri stâncoşi, unul lângă altul, armuri cenuşii ca ale războinicilor din vechime, cu suliţele de granit străpungând bolta înstelată. Munţii din Sfânta Elena îşi impresionau sau chiar îşi înfricoşau privitorii: Stânca, Fortăreaţa, ba chiar Iadul sau Purgatoriul erau nume sub care

insula era cunoscută în lume. Nici cei care locuiau aici nu îi dădeau nume mai blânde.

Mărturisesc că nu îmi plăceau munţii nici măcar ziua, cu atât mai puţin noaptea. Câteodată mi se părea că se înclină înspre interior, ameninţând să strivească orice biată fiinţă umană care ar fi îndrăznit să treacă pe sub ei. Noaptea aceea era o astfel de noapte. Şi, da, pe când alergam prin văile molcome – păşuni pentru micile turme şi cirezi ale insulei – mă simţeam în siguranţă. Dealurile acoperite cu iarbă erau un mare adăpost verde, un refugiu la care războinicii de stâncă nu puteau ajunge, încrezătoare, plutii mai departe.

Libertatea! De mult nu mai gustasem din dulceaţa ei. Hawthorne fusese mai degrabă o închisoare decât un colegiu de fete: culcarea de îndată ce apunea soarele, mâncăruri pline de grăsimi, pe care le-aş fi schimbat cu dragă inimă pentru apa şi pâinea puşcăriaşilor, şi matroane acre care ne supravegheau ca nişte câini de pază.

Mă apropiam de Casa Plantaţiei, magnifica vilă a guvernatorului, cu coloanele sale albe. Superba clădire se înălţa, întunecată şi părăsită, aşa cum era de mult timp. Arăta ca un minunat candelabru de cristal, dar cu toate lumânările stinse. Mă întrebasem mereu de ce Compania Indiilor de Est, pentru care tata era reprezentantul oficial însărcinat cu afaceri, îi încredinţase acestuia Briars, şi nu mult mai opulenta (şi nelocuita!) Casă a Plantaţiei. Gândul acesta mă înfuria.

Când îmi mai rămăsese cam o jumătate de kilometru până în Jamestown, începusem să mă simt ostenită. Nu mai eram obişnuită cu asemenea activităţi. Alergatul nu fusese în niciun caz introdus în programul de studii obligatorii pentru domnişoare, stabilit de directoarea de la Hawthorne!

Îmi părea rău că nu putusem să vin la Jamestown călare pe iapa mea, Belle, dar suferea din pricina unui tendon inflamat şi nu voiam să o schilodesc. Pe viitor, când va fi ajuns la maturitate, speram să o văd concurând în cursa de la Deadwood.

Extenuată, îmi continuai drumul.

○

Cei din Jamestown sunt de obicei ultimii locuitori din Sfânta Elena care se retrăgeau noaptea pe la casele lor. Oraşul era un centru de activitate neobosită şi de imbolduri neînfrânate.

Chiar şi aşa, mă surprinse ceea ce văzui şi auzii după ce trecui de vechiul turn de piatră cu ceas şi ajunsei în centrul oraşului.

Sute de oameni alergau de colo-colo, zbierând ca nişte porci care îşi caută scăparea. Eram în primejdie să fiu călcată în picioare, aşa încât am alergat pe o alee de lângă Hanul lui Porteous şi m-am urcat pe o ladă de peşte, de unde puteam să observ mulţimea, cât de cât în siguranţă. Oamenii se înghesuiau să intre în clădiri, făcând eforturi să treacă prin uşile înguste câte şase sau chiar opt deodată. Uşile se trânteau în spatele lor, una după alta, ca nişte focuri de pistol, de la un capăt la celălalt al şirului de case maronii, construite din lemn. Proprietarii nervoşi îşi ferecau uşile de la magazine cu lacăte grele, lucru rar întâlnit în Sfânta Elena. Femei isterizate închideau obloanele de la etaj, trăgeau jaluzelele de pergament şi stingeau lămpile cu ulei. Luminile din Jamestown se stingeau ca nişte licurici muribunzi.

Dintre cei care rămăseseră pe stradă, majoritatea erau bărbaţi, care strigau, adunaţi în grupuri mari. Unii dintre ei ţineau în mâini muschete.

Nu înţelegeam nimic din toată agitaţia aceea. Nimeni nu părea dispus să îmi răspundă la vreo întrebare. Dacă Sfânta Elena ar fi urmat să fie atacată, atunci cu siguranţă că soldaţii ar fi fost alertaţi – dar nu vedeam niciunul. Poate că era vorba de vreo răscoală a sclavilor, la fel ca aceea despre care Toby îmi spusese că izbucnise în Haiti acum douăzeci de ani.

Apoi, dintr-odată, îmi ajunse la urechi vocea unui băieţel care părea să stea de vorbă cu un prieten, în spatele unui butoi de rom, aruncat în faţa hanului.

Mă apropiai şi trăsei cu ochiul pe deasupra butoiului uriaş. Erau doi copii – unul de vreo nouă ani şi o fetiţă ceva mai mică, probabil sora lui, judecând după cât de bine semănau. Erau prea preocupaţi ca să mă observe. Erau copii ai străzii, cu feţe murdare, aşezaţi pe nişte zdrenţe peticite. Băiatul, plin de voioşie, îi povestea ceva fetei, care era împietrită de spaimă.

— Şi Boney mănâncă trei ţapi albi în fiecare zi… spunea băiatul, şi copii mici…

Tremurând, fetiţa încercă să se dea în spate, dar el îşi înfipse mâinile în părul ei murdar şi o ţinu pe loc. Faţa i se contorsionă într-o strâmbătură şi mai sinistră.

— Doar copii englezi, îi şopti el la ureche, în timp ce ea

suspina. Doar fete!

Fata ţipă, sări în picioare şi începu să alerge pe alee, urmărită îndeaproape de fratele ei. Am râs, gândindu-mă de câte ori îmi înspăimântasem cu fel de fel de poveşti fraţii mai mici, Willie şi Alexander. Dar cine era Boney? Nu îmi aminteam de vreo asemenea poveste.

Mă întorsei la timp pentru a vedea cum un bărbat le împărţea tovarăşilor săi torţe făcute din cârpe îmbibate în ulei, apoi ţinea deasupra unei ramuri de salcâm aprinse propria torţă, până când din capătul acesteia explodară limbi de foc portocalii. Deşi stăteam la mai bine de cinci metri depărtare, puteam simţi căldura pe care o emana torţa, laolaltă cu fumul gros şi izul de ulei de balenă ars. De la torţa aceea fu aprinsă o alta, de la ea, încă una, şi tot aşa, flacăra trecu iute din torţă în torţă până când toate fură aprinse. După aceea, bărbaţii se îndreptară înspre mare. În mijlocul haosului pe care îl întâlnisem, uitasem complet de sosirea corăbiei! Mă întrebam dacă şi bărbaţii aceia se duceau să o întâmpine şi mă luai după ei.

Înfăşurai mai strâns pe mine cămaşa de noapte, căci începeam să simt răceala brizei. O mulţime impresionantă se adunase pe plaja stâncoasă – nu numai oameni din Jamestown, ci şi alţii, cu înfăţişări aspre, veniţi de prin alte părţi ale insulei. Erau acolo şi soldaţi înarmaţi, pe plajă, pe dealuri. Nu mai văzusem niciodată atât de mulţi. Probabil că fuseseră chemaţi de la posturile lor toţi soldaţii din Sfânta Elena. Dar de ce? La ce tulburări se aşteptau?

Corabia impunătoare ancoră în larg, la vreo trei sute de metri de ţărm. Am încercat să citesc literele abia vizibile de pe proră: *N-O-R-T- Northumberland*! Era un vas britanic, cu siguranţă – uite steagul zdrenţuit al Marinei Regale fluturând pe catarg! – ba chiar un vas de luptă. Cel puţin o duzină de tunuri îşi iţeau ţevile din chila rotunjită precum corpul unei raţe. „Ei bine, mă gândeam, cel puţin nu suntem atacaţi de străini. Dar dacă au pus piraţii mâna pe vas?”

O barcă mare, încărcată cu oameni şi cai fusese deja lăsată la apă de pe *Northumberland*. Era încă prea departe ca să îmi dau seama de detalii. Mulţimea se îndreptă spre plajă, dar soldaţii britanici, cu baionetele fixate pe muschete, îi făcură să dea înapoi.

Un bătrân cu pielea ca de pergament, cu un şorţ de fierar, din piele de căprioară, stătea lângă mine, privind înspre mare printr-o lunetă. Avea faţa roşie ca o sămânţă de rodie, cu riduri întunecate, adânci, în jurul gurii şi pe gât. Era un yamstock, un băştinaş din insula Sfânta Elena.

Toţi aveau înfăţişarea aceea erodată de vânturi. Ţinea luneta aţintită asupra bărcii care se apropia.

— Cine sunt? îl întrebai pe yamstock.

El îşi puse luneta sub braţ şi se întoarse spre mine. Nu avea decât un ochi! Orbita dreaptă era goală, iar pleoapa părea să îi fi fost cusută.

Îşi înclină capul într-un unghi ciudat şi mă privi îndelung de sus până jos, într-un fel care mă făcu să regret că nu îmi trecuse prin cap să iau pe mine ceva mai gros decât cămaşa de noapte înainte de a pleca de la Briars.

— Da’ cine vrea să ştie? întrebă pe un ton pe jumătate mârâit, pe jumătate bolborosit.

— Betsy. Betsy Balcombe.

Mă cercetă din nou şi făcu un zgomot ciudat cu limba.

— Da’ vezi şi singură! spuse el, dându-mi luneta.

Am dus la ochi alama rece. Barca şi pasagerii apăreau incredibil de mici. Nu vedeam niciun detaliu. Apoi, fără niciun avertisment, bărbatul îmi smulse fără menajamente luneta din mâini. Eram uluită şi dezamăgită. Bătrân nebun!

— O ţii taman pă dos! mârâi omul, oferindu-mi-o din nou, de data aceasta îndreptată în direcţia corectă.

— Hmmm… am spus eu, privind din nou înspre barcă.

Acum puteam să văd totul foarte clar.

— Ei, ce vezi cu ochişorii ăia tineri ai tăi? mă întrebă el, pe un ton întrucâtva dispreţuitor.

— Cai, marinari… şi vâslaşi.

— Mda! Zi, mai departe…

Lumina lunii părea să pălească. Făceam eforturi să văd ceva.

— Şi… şi ofiţeri. Unul dintre ei e înalt… cu părul cărunt. Are nişte perciuni uriaşi şi e în uniformă.

— Mda, tre’ să fie amiralu’.

— Amiralul? Care amiral?

— Hai, zi mai departe! Ce mai vezi?

Luai luneta de la ochi. Agresivitatea bătrânului începea să mă agaseze.

— Hai! izbucni el.

Mă încruntai la el, enervată de lipsa lui de maniere. Cu toate acestea, eram nerăbdătoare să aflu cine e în barcă, aşa încât mă uitai din nou. Un nor acoperi luna şi nu am mai putut vedea nimic important. Bătrânul începea să nu mai suporte aşteptarea.

— Ei, ei, vezi şi pe unii care nu are mutre de englezoi?

Norul se îndepărtă şi luna străluci din nou peste ocean.

De data aceea, când am privit înspre barcă, am remarcat un grup de bărbaţi – ofiţeri, din câte puteam să îmi dau seama – pe care nu îi văzusem până atunci. Toţi purtau uniforme ciudate. Şi ce era asta? Erau şi câteva doamne, care purtau rochii lungi, elegante, cum nu mai văzusem până atunci. Toate aveau pe umeri şaluri de mătase. Bărbaţii şi femeile păreau angajaţi într-o discuţie foarte serioasă.

— Da, îi răspunsei bătrânului. Sunt şi străini. Sunt şi nişte doamne.

El râse – un hohot neplăcut, aspru.

— Mda, zise.

Cercetai cu atenţie grupul de străini. Unul dintre ei mă nedumerea. Era micuţ şi stătea drept ca o riglă, dar separat de ceilalţi şi nu vorbea cu nimeni. Nimeni nu încerca să vorbească cu el. Era singurul care nu îşi îndreptase privirea spre ţărm. În schimb, cu mâinile încleştate la spate, privea marea.

— Unul dintre ei – nu pot să îi văd faţa, am continuat eu, are un bicorn mare şi e mai scund decât ceilalţi.

— Aahhh! exultă bătrânul. El e Boney.

Îmi smulse luneta şi se uită prin ea.

Boney! Din nou numele acela! Deci nu era doar un personaj din poveştile pentru copii, era adevărat! Dar cine era?

— E un pirat? întrebai.

— Pirat? spuse bătrânul rânjind, fără să îşi ia privirea de la barcă. Mda! Şi un criminal. Şi un seducător de femei!

— De ce îl aduc aici?

Omul se întoarse spre mine, privindu-mă încruntat cu singurul ochi pe care îl mai avea.

— Mda, trebuia să îl fi spânzurat pe lepra asta de franţuz de Turnul Londrei şi să lase şoarecii să termine treaba!

Bătrânul yamstock îşi înfipse luneta în buzunarul şorţului şi plecă fără să mai spună vreun cuvânt.

Eram obosită şi nerăbdătoare să mă întorc la Briars. Dar venisem până aici, trebuia să mă uit mai bine la micuţul francez. Nu mai văzusem până atunci un pirat în carne şi oase!

Ceasul din turnul de piatră din Jamestown începu să bată. La prima bătaie, barca de pe *Northumberland* ajunse la ţărm. La a cincea şi ultima bătaie, pasagerii începură să debarce. Ordinea în care coborau părea să fi fost stabilită dinainte. Primii erau soldaţii britanici, păşind nesigur pe uscat, ca nişte crabi, din pricina faptului că picioarele lor se obişnuiseră cu marea. De îndată ce fură în stare, formară două coloane unii în faţa altora. După aceea coborâră ofiţerii de Marină şi ordonanţele lor, care le ajutau pe doamne, care păreau foarte uşurate să păşească din nou pe pământ.

Apoi venea călare şi amiralul, cu părul său argintiu, cu uniforma sa neagră, impresionantă, cu epoleţi auriţi. Pe piept avea o puzderie de medalii de război. Îmi amintea de tablourile care îl reprezentau pe marele amiral englez Nelson, pictate pentru a-l omagia după ce murise înfrângându-i pe francezi la Trafalgar. Fireşte, spre deosebire de Nelson, acesta avea perciuni… şi ambele mâini.

După aceea coborâră ofiţerii străini şi ordonanţele lor, în uniforme albastre scrobite, cu manşete roşii şi cordoane albe. Se aşezară răbdători, în formaţie, lângă barcă. Priveau drept înainte, cu chipuri lipsite de expresie.

Mulţimea de gură-cască, care până atunci privise desfăşurarea scenei oarecum în linişte, deveni agitată. Începură să murmure şi să se apropie de barcă. Încă o dată, soldaţii îi opriră. Bărbaţii din Jamestown ridicară torţele pentru a putea vedea mai bine barca. În aer plutea o senzaţie de nerăbdare – o emoţie aproape palpabilă. Nu mai simţisem aşa ceva de când stătusem cu o mulţime de alţi oameni în faţa Palatului, în Londra, sperând să îl zărim pe Prinţul Regent. Începeam să mă întreb dacă la bord nu era şi vreun membru al familiei regale. Cu siguranţă că un pirat nu merita atât de multă atenţie – nici măcar Jean Lafitte[1] în persoană! Se vedea acum clar că o singură persoană rămăsese în barcă: micuţul

[1] „Corsarul”, „Teroarea Golfului”, „Eroul din New Orleans” sunt câteva dintre poreclele care i s-au dat lui Jean Lafitte. Este cunoscut pentru pirateriile sale din Golful Mexic, dar şi pentru eroismul din bătălia de la New Orleans (1815), ultimul conflict armat între Statele Unite şi Marea Britanie.

francez. De aproape părea încă şi mai scund şi mai puţin impresionant decât bănuisem. Eram de-a dreptul dezamăgită. Omul era pe punctul de a se urca pe cal – un armăsar negru superb, cu harnaşament roşu şi auriu – dar ezită. Îşi smulse piciorul mic din scară şi îşi îndreptă privirea spre mulţimea agitată. Când văzură aceasta, oamenii deveniră şi mai zgomotoşi – ceva mai înspăimântaţi şi mai duşmănoşi. Bărbaţii din Jamestown îşi făcură loc printre soldaţi, începură să strige – parcă ar fi fost strigăte de luptă – şi mărşăluiră pe plajă până ajunseră la câţiva metri de barcă. Acolo se opriră, privind cu atenţie.

Atitudinea mulţimii părea să aibă un efect puternic şi ciudat asupra francezului. Inspiră încet şi adânc, ceea ce păru să îl electrizeze dintr-odată. Ochii lui cenuşii se aprinseră, maxilarul i se încleştă într-o expresie de hotărâre neclintită. Faţa şi trupul i se umplură de viaţă, dându-i o asemenea forţă şi prestanţă, încât părea imposibil ca el să fie acelaşi om pe care îl văzusem cu puţin timp înainte. Părea să devină din ce în ce mai înalt, chiar sub ochii mei!

Francezul se urcă pe armăsarul său, iar acesta coborî pe ţărm. Unii dintre cei din Jamestown strigară către el lucruri pe care n-am reuşit să le înţeleg. Fără ştirea soldaţilor englezi, unul dintre ei ridică muscheta spre francezul neînarmat. Am încercat să ţip, dar nu am putut scoate niciun sunet. Francezul îl zări pe cel cu muscheta şi îl fixă cu o privire dură ca oţelul. Incredibil, omul îşi coborî arma, ca şi cum o forţă invizibilă l-ar fi obligat să facă aşa. După aceea, privirea francezului se plimbă pe deasupra mulţimii, precum lumina unui far. Mulţimea amuţi. Fără un cuvânt, se dădură înapoi, făcându-i francezului loc să treacă. Deodată am înţeles cine era acel om, capabil să inspire o asemenea teroare.

Bonaparte! Exista oare vreun om mai temut şi mai detestat în toată Europa – sau în toată istoria? Generalul Bonaparte. Împăratul Bonaparte. Ce făcea oare în insula Sfânta Elena? Nu era de mirare că Jamestown fusese cuprins de haos.

Ţările Europei se războiseră una cu cealaltă de mult timp. Eu, una, nu îmi aminteam să fi fost vreodată altfel. Nu ştiam exact pentru ce anume se duceau luptele. Aşa cum se întâmplă în majoritatea războaielor, probabil că nimeni nu prea ştia. Însă un singur nume era de fiecare dată pomenit, un singur om era

batjocorit şi condamnat de gazetele britanice în fiecare zi, un singur nume nu era niciodată pronunţat pur şi simplu, ci scuipat, mai ales de femeile londoneze care îşi pierduseră fiii în lupte. Un singur om era învinovăţit de tot, de la datoria externă la dizenterie: Napoleon Bonaparte, împăratul Franţei.

Se zvonea că ar fi masacrat prizonieri de război, ba chiar şi pe cei slăbiţi ori răniţi, din propria armată. Se spunea despre el că ar fi avut un harem în Egipt şi o duzină de amante în fiecare ţară pe care o cucerise. Nu o dată am auzit că ar fi furat şi vândut bijuteriile soţiei sale ca să îşi poată finanţa campaniile militare. Ce era adevăr şi ce era minciună? Nu ştiam. Nu fusesem niciodată prea atentă în timpul orelor de istorie ale domnişoarei Bosworth. Nu mă interesa ce se întâmplase cu o săptămână în urmă, cu atât mai puţin ce se întâmplase cu un an sau cu douăzeci de ani în urmă. Cât despre ziare, nu citeam decât rezultatele curselor de cai. Bănuiam că despre Bonaparte ştiam cam tot atât cât ştiau majoritatea englezilor – adică mai nimic. Şi, ca majoritatea celor de o vârstă cu mine, încă îmi puteam aminti cum mă culca mama, şoptindu-mi la ureche:

Noapte bună, puişor,
Să fii bună, să te rogi,
Să te rogi din inimioară
Fără ticălosul Boney-parte
Mâine soarele să răsară!

A! De aici i se trage numele de *Boney*!

Abia cu câteva luni mai devreme ajunsese la noi, în Londra, vestea despre înfrângerea lui Bonaparte de la Waterloo. Credeam că de atunci încolo nu o să mai aud de el. Îmi amintesc că în perioada aceea, fetele de la Hawthorne discutau despre posibilele moduri de a ne descotorosi de el. Una dintre ele chiar a propus să fie gătit într-o supieră, cu pateu de ficat franţuzesc, şi servit la masă regelui George. Acum, după câteva luni, mă gândeam că, într-un fel, Sfânta Elena era tocmai acea supieră. Poate că aceasta era metoda aleasă de rege de a se descotorosi de învinsul împărat Napoleon. O alegere din cele mai inspirate. Dacă aş avea un duşman pe care să vreau să îl văd putrezind, l-aş trimite repede-repejor în Sfânta Elena.

○

Lunga procesiune începută pe *Northumberland* continua pe plajă. Bonaparte, pe armăsarul său, trecu pe lângă mine atât de aproape, încât simţii mirosul transpiraţiei calului. Faţa şi trupul îi erau strălucitoare în lumina torţelor pe care le aduseseră cei din Jamestown, acum înşiruiţi de o parte şi de alta a drumului. Semăna destul de bine cu portretele sale pe care le văzusem în Londra. Da, era întru câtva mai grăsuţ şi am fost surprinsă de culoarea gălbejită, ca de ceară, pe care o avea pielea de pe faţa lui rotundă, dar, oricum, cei mai mulţi portretişti au tendinţa să îşi flateze modelul. Haina lui militară verde, cu guler şi fireturi roşii, şi vesta albă din olandă fină, la fel ca şi pantalonii; pălăria mare şi incomodă, care părea un pic cam mare pentru trăsăturile lui; chiar şi Crucea de Onoare din argint pe care o purta pe piept – toate arătau întocmai ca în picturile din galeriile de portrete şi în gravurile din ziare. Ochii de vultur ai lui Bonaparte priveau înainte, părând să vadă totul şi în acelaşi timp nimic, în timp ce el avansa în mijlocul mulţimii amuţite. Atenţia oamenilor era îndreptată doar asupra împăratului. Nimănui nu îi păsa de amiralul englez sau de ceilalţi. Oare unde avea să îl ducă amiralul? După cum arătau lucrurile, era greu de spus cine conducea pe cine!

Nu mult înainte ca soarele să se iţească peste crestele munţilor din Sfânta Elena, procesiunea se îndepărtase, ieşind din raza privirii mele. Mă simţeam dintr-odată prea obosită ca să îi urmez.

Eram atât de departe de Briars, încât mă hotărâi să dorm câteva ceasuri şi să mă întorc acasă de îndată ce mă trezesc. Eram obişnuită să fac asta şi să mă strecor în casă neobservată la întoarcere. Slavă Domnului, ai mei dormeau până târziu. Câtă vreme mă întorceam înainte de zece, nu aveau cum să afle despre plecarea mea.

Nu îmi fu deloc greu să îmi găsesc un pat pe cinste. Lângă un şopron, nu departe de plajă, am găsit o roabă ruginită, croită, parcă, pentru mine! Cât despre saltea, mi-am făcut-o din fânul pe care l-am smuls din nişte baloţi din apropiere. M-am urcat în roabă şi nu mi-e ruşine să spun că era un loc de odihnă mai plăcut decât „patul de cuie” pe care mi-l dăduseră la Hawthorne!

Am văzut cum ultima stea se topeşte în lumina răsăritului. Apoi am închis ochii şi m-am gândit la întâlnirea mea cu

împăratul Napoleon. Ce păcat, mă gândeam amuzată, că nu pot să îi spun lui Jane despre asta! Nu puteam să am încredere în ea că o să îşi ţină gura. Şi, de altfel, puteam să îmi închipui cum ar fi reacţionat dacă i-aş fi istorisit incredibila mea aventură, inclusiv faptul că am stat atât de aproape de cel mai temut om din lume, încât aş fi putut întinde mâna ca să-l ating. Şi ce-ar fi găsit Jane de spus despre toate astea? „Dumnezeule mare, Betsy! Ai dormit într-o roabă?!”

Am adormit cu zâmbetul pe buze.

Capitolul 3

Sunt convinsă că aş fi putut să dorm până la prânz dacă o găină nu ar fi găsit de cuviinţă să îmi folosească pântecele drept cuibar. Mă zgârie şi mă trezi din somnul meu profund – o experienţă deloc plăcută, cu siguranţă. În ciuda faptului că mă cam dureau muşchii amorţiţi de statul în roabă, am alergat-o până pe plajă, ştiind că următorul val avea să o ude din cap până în picioare. O clipă mai târziu, originea expresiei „nebun ca o găină udă” nu mai era pentru mine un mister. Ah – ce dulce e răzbunarea!

Satisfacţia mi se topi de îndată ce remarcai poziţia soarelui pe cer. Înspăimântătoarea mea constatare îmi fu confirmată de bătăile orologiului din Jamestown: şapte… opt… nouă… Se făcuse deja nouă!

Alergând nebuneşte să ajung acasă înainte ca ai mei să se trezească, am căzut de două ori, m-am zgâriat pe obraz într-o urzică şi mi-am sfâşiat tivul cămăşii de noapte. Chiar şi aşa, am ajuns mai repede decât oricând.

Totul era liniştit în preajma conacului. Aveam noroc. În mod normal, tata ar fi fost pe afară la ora aceea, dându-i instrucţiuni vechilului. Dacă tata ar afla că am fost plecată de acasă toată noaptea, ar fi fost în stare să mă trimită înapoi la Hawthorne, pentru încă un an.

Am alergat până în spatele casei şi m-am căţărat pe iederă până la dormitorul meu. *La naiba*! Fereastra era blocată. Ba nu, era încuiată! Creatura blestemată mă încuiase pe dinafară! Aş fi blestemat-o pe Jane prin geam, dar nu era în cameră. Nu aveam altă soluţie decât să cobor şi să intru prin faţă.

Pe prag, am spus o scurtă rugăciune:

— Dă, Doamne, să doarmă încă!

După aceea, încetişor, abia îndrăznind să respir, am deschis puţin uşa masivă din stejar şi m-am uitat înăuntru.

Nu puteam să văd pe nimeni, dar auzeam voci venind din cealaltă parte a casei. Cu puţin noroc, aş fi putut să mă strecor până în camera mea fără să fiu observată. Mă năpustii peste strălucitorul covor persan din antreu – şi trecui ca o vijelie la doar câţiva centimetri de un bărbat care strigă:

— *Zut alors*![2]

Împietrii pe dată şi mă întorsei. Mă aflam faţă în faţă cu Napoleon Bonaparte.

Nu ştiu cum am reuşit, dar am avut prezenţa de spirit să mă comport ca şi cum faptul că se afla acolo ar fi fost un fapt absolut normal. I-am spus în franceză, singura materie la care excelasem la şcoală:

— *Pardonnez-moi, monsieur*![3]

Mă examină din cap până în picioare de parcă eu aş fi fost un viţeluş la târg şi el cumpărătorul. Atenţia îi era atrasă în mod deosebit de picioarele mele goale şi de cămaşa de noapte sfâşiată.

— Hmmfftt! făcu el şi nimic mai mult.

Îmi făcu un semn cu palma sa micuţă, albă şi grăsuţă, de parcă ar fi vrut să alunge vreo muscă. După câte se părea, eram invitată să mă îndepărtez, ceea ce am şi făcut cu dragă inimă. Am urcat scările câte trei şi am alergat în dormitor. Am închis uşa în spatele meu. În sfârşit – aveam o clipă în care puteam să gândesc! Am început să mă plimb de colo-colo prin cameră, făcând parchetul să scârţâie.

Mă gândeam că primul lucru care trebuia făcut era să mă schimb. La urma urmei, presupunând că Bonaparte nu le făcuse alor mei de petrecanie, eram încă în primejdie să fiu pedepsită dacă ar descoperi că am fost plecată toată noaptea. Ignorând fustele aspre pe care mama insista să le port, am tras pe mine singura rochie curată pe care o aveam: o aberaţie roz din bumbac, plină de volănaşe, care îi rămăsese mică lui Jane şi îmi fusese dată mie. Cât o mai detestam!

O privire scurtă în oglindă mă lămuri că trebuie să îmi pun

---

[2] La naiba! (n. tr.).

[3] Scuzaţi-mă, domnule! (n. tr.).

părul, pe cât posibil, în ordine. Buclele mele de un auriu-pal stăteau în unghiuri ciudate, de parcă erau rădăcini de ţelină. Din păcate, nu aveam nici cea mai mică idee ce aş fi putut să îi fac. Dintotdeauna părul îmi fusese aranjat de altcineva – fie de Jane, fie de vreo fată mai mare de la Hawthorne.

— Eşti aşa neajutorată, Betsy! îmi spunea mereu Jane.

Dar eu aveam alte lucruri mult mai bune de făcut decât să îmi pierd timpul cu bigudiuri.

Mi-am scuturat capul ca un cocker ud, până îmi căzură toate paiele din păr, apoi mi l-am adunat într-un fel de coc – mai degrabă o şură! – pe creştet, şi l-am fixat cu agrafe din belşug. „Nu-i rău”, mă gândii şi mă pregătii să cobor la parter. M-am răzgândit, însă, în ultima clipă. Mi-am dat seama că ar fi fost mai indicat să aflu câte ceva din cele ce se întâmplau la Briars înainte să îmi fac apariţia. Având grijă să nu îmi murdăresc rochia de funingine, am dat la o parte grilajul din faţa şemineului şi m-am strecurat înăuntru. Încă de când aveam patru ani, făcusem minunata descoperire că şemineul duce direct din bibliotecă în camera mea, iar conversaţiile dintr-o cameră se auzeau foarte clar în cealaltă. Şi am ascultat.

Primul lucru care îmi ajunse la urechi fu un sunet la fel de familiar pentru mine ca şi ţipetele triste ale pescăruşilor din Sfânta Elena. Mama plângea. Faptul în sine era departe de a fi alarmant – ea plângea pentru orice şi pentru nimic – dar îmi stârni curiozitatea. Mai auzeam şi un ciocănit, care se producea la intervale regulate, ca un acompaniament de percuţie la tema melodică a lacrimilor. Mi-am dat seama că era tata, care îşi lovea uşor pipa de şemineu, pentru a o goli de tutunul vechi. Întotdeauna făcea aşa când plângea mama, probabil pentru că se simţea stânjenit şi cu totul nepregătit pentru a o consola.

— Ascultă ce are de spus, draga mea, ascultă ce are de spus, îl auzeam pe tata spunând, pe un ton evident încurcat.

După aceea un bărbat – un englez de viţă nobilă, foarte bine educat, după cum îmi dădeam seama din felul său de a vorbi – interveni în discuţie. Tuşi, dregându-şi vocea, mai degrabă din pricina faptului că era stânjenit, decât de pe urma vreunei urme de gripă.

— Permiteţi-mi să vă ofer cele mai sincere scuze, doamnă Balcombe, pentru... pentru că v-am pus în această situaţie neplăcută. Mă tem că nu am găsit cea mai bună rezolvare…

— Ba deloc, domnule amiral, spuse tatăl meu. Deloc.

Aşa deci, bărbatul acela era amiral – fără îndoială cel de pe *Northumberland.*

În acel moment, mama a spus ceva, dar cum încă mai plângea, n-am putut să înţeleg nimic. În orice caz, amiralul răspunse:

— Nu va dura decât câteva luni, până vom găsi un loc adecvat pentru el în altă parte, aici, în Sfânta Elena.

Începeam să înţeleg natura propunerii pe care amiralul trebuie să le-o fi făcut părinţilor mei.

— Se ştie despre Bonaparte că a îngenuncheat naţiuni întregi în mai puţin timp, spuse tata, pe un ton ferm.

— Te asigur, Balcombe, tocmai am petrecut şaptezeci de zile pe mare împreună cu omul nostru. Fără armata lui, nu e deloc un individ periculos.

Tata răspunse sceptic:

— Hmmm!

— Noi avem copii, domnule amiral Cockburn, spuse mama calm. Dintre care două tinere domnişoare, continuă ea pe un ton plin de înţelesuri.

Mi-o imaginam acum cu ochii uscaţi şi atentă, într-o atitudine maternă demnă de o regină, stând dreaptă în scaun ca un catarg.

— Doamnă, vă înţeleg preocuparea. Va fi supravegheat zi şi noapte, orice mişcare va face. Mai mult de două mii de soldaţi britanici au sarcina să-l supravegheze. Cinci sute de tunuri stau pregătite. Vă dau cuvântul meu că…

— Şi spuneţi că nu e un om periculos?! îl întrerupse mama.

— Pentru Franţa, poate. Pentru Anglia, cu siguranţă. Dar pentru dumneavoastră?!

Amiralul probabil că ridică din umeri, lăsând întrebarea să plutească în aer precum praful în şemineu. Urmă un moment de linişte, după care încercă o altă abordare.

— Balcombe, tu şi cu mine am servit împreună pe mare, spuse cu solicitudine. Oamenii care au împărţit o cabină şi au luptat împreună nu se înjunghie pe la spate când ajung pe uscat.

Urmă un alt moment de linişte, de data aceasta mai îndelungat.

Tata oftă, la fel cum făcea când îl încolţeam să îmi dea bani

de buzunar şi era pe punctul de a ceda.

— Are dreptate, draga mea, spuse tata pe un ton obosit. Amiralul nu ar permite să fim expuşi vreunui pericol. Trebuie să facem ceea ce ne cere.

— Cum crezi tu că e mai bine, spuse mama cu o voce resemnată.

Să cedeze fără să opună prea multă rezistenţă o caracteriza atât de bine… De la cine moştenisem oare dârzenia?

În acel moment, am auzit paşi, uşori şi graţioşi precum ai unei doamne. Cineva se alăturase grupului din bibliotecă.

— Văd că nu mai sunt în pericol să fiu înecat de lacrimile doamnei, spuse Bonaparte. Ajutoarele dumneavoastră au avut grijă ca ieşirea mea să fie la fel de scurtă pe cât a fost de bine supravegheată.

„Hmmm, mă gândii. Trebuie să fie prin preajmă câţiva ofiţeri pe care nu i-am remarcat atunci când am venit."

— Sper că au fost o companie plăcută, măcar, spuse amiralul, cu o umbră de răutate în glas.

— O, destul de plăcută, domnule amiral, răspunse el. Poate un pic cam prea neceremonioşi.

Engleza lui era groaznică. Făceam eforturi să o înţeleg.

Picioarele începeau să mă doară din pricina poziţiei chinuite în care stăteam. Mă mişcai puţin, ceea ce stârni cenuşa. Oricât am încercat (şi, Doamne, cât am mai încercat!), nu am fost în stare să mă abţin să strănut.

— Noroc, draga mea, îl auzii pe tata.

— Nu am strănutat, spuse mama nedumerită.

Îmi acoperii gura cu mâna, ca să nu fiu auzită cum izbucnesc în râs.

Discuţia care a urmat fu ciudată, dezlânată. Era clar cât de stânjeniţi erau ai mei de prezenţa lui Napoleon în cameră. După aceea, auzii cum tata spune solemn:

— Cred că e timpul să îi chemăm pe copii.

— Jane e pe afară, cu băieţii, spuse mama. Ar trebui să se întoarcă imediat. Ai văzut-o pe Betsy în dimineaţa asta?

— Nu, răspunse tata şi am simţit cum vocea îi devine nesigură, în ciuda aparentei fermităţi.

Ştiam că se întreabă dacă nu făcusem vreun pocinog.

— Mă duc să o chem de sus. Cu permisiunea dumneavoastră, domnilor.

Ieşirea grăbită a mamei mă avertiză că trebuie să mă mişc iute dacă voiam să nu fiu prinsă trăgând cu urechea.

— Betsy! mă strigă ea din antreu.

Sării din şemineu, lovindu-mă la cap cu ocazia aceasta.

— Au!… ăăă… Da, mama?

— Betsy, ai păţit ceva?

— Nu, mama, i-am răspuns, curăţându-mi rochia de funingine.

— Atunci vino jos, te rog! Avem oaspeţi în bibliotecă.

Îmi dădeam bine seama că face eforturi grozave să îşi ascundă tremurul vocii. Ajungând în bibliotecă, am fost surprinsă să o văd acolo pe Jane şi pe fraţii mei, care tocmai se întorseseră. Willie şi Alexander erau prea mici ca să-l recunoască pe Bonaparte văzându-l la faţă, iar Jane – prea ignorantă. Zâmbii în sinea mea, anticipând surpriza neplăcută care li se pregătea.

Mama oferea oaspeţilor ceai şi prăjituri. Mâinile îi tremurau prea tare, iar porţelanurile fine de China zăngăneau ca nişte oase pe tavă. Bonaparte stătea de unul singur, absorbit de cărţile din biblioteca tatălui meu, pe care le lua de pe rafturi una după alta. Tata şi amiralul pălăvrăgeau amical, amintindu-şi de vremurile petrecute pe mare.

Mă pregăteam să mă aşez confortabil pe canapea, dar mama se uită la mine, scuturând energic din cap. Cu regret, am rămas în picioare.

— Nu vreţi să luaţi loc, *monsieur*? întrebă mama pe un ton agitat, oferindu-i lui Bonaparte locul meu de pe sofa.

Fie nu a auzit-o, fie a preferat să o ignore. În orice caz, nu răspunse nimic.

— *Monsieur*? insistă mama timid.

El se întoarse încet. La început, Bonaparte păru nedumerit, apoi de-a dreptul enervat. Transformarea fu rapidă şi completă.

— Cu mine vorbeaţi, *madame*? izbucni el.

Mama fu luată prin surprindere. Jane părea şocată. Tata şi amiralul îşi întrerupseră discuţia.

Mama îşi adună tot curajul şi făcu semn din cap că da.

— *Madame*, dacă tot urmează să locuim sub acelaşi acoperiş, vă sugerez să găsiţi o manieră mai adecvată de adresare atunci când vorbiţi cu mine.

Nu a precizat ce înţelegea prin aceasta. Mama dădu din cap

ca un copilaş care tocmai a fost smotocit de învăţător. Deci, cum bănuisem, urma să se mute cu noi!

Urmă o tăcere apăsătoare, pe care amiralul încercă să o rupă, ridicând o prăjitură, dregându-şi vocea şi spunând:

— Doamnă Balcombe, sunt minunate! Dacă vă pricepeţi la fel de bine să preparaţi hrana rece şi fiertura de porc pe cât vă pricepeţi să faceţi prăjituri, aveţi un loc rezervat pe corabia mea!

Ea zâmbi trist, mulţumind pentru compliment. Tata chicoti.

— Îmi pare rău, domnule amiral, spuse el, dar soţia mea trebuie să gătească pentru propriul echipaj.

— Am înţeles, căpitane Balcombe! răspunse amiralul zâmbind.

— William? spuse mama pentru a-i aminti tatălui meu că are ceva de făcut, iar el înţelese pe dată.

Jane, Willie şi Alexander se aliniară în faţa lui Napoleon, care păstra o mină serioasă, stând în faţa lor cu mâinile la spate. Fraţii şi sora mea nu erau foarte siguri dacă erau puşi în faţa unei inspecţii sau a unui pluton de execuţie.

— Şi tu, Betsy, spuse tata când văzu că nu mă grăbeam.

Admonestată, îmi ocupai locul în rând.

— Copii, domnul acesta ne va fi oaspete pentru o vreme. Domnule general Bonaparte, aceştia sunt copiii noştri: Jane…

Cu zâmbetul pe buze, am văzut că Jane se făcea albă ca o coală de hârtie. Bonaparte dădu din cap, făcând cunoştinţă cu ea. Ea se clătină şi făcu un pas în spate, încercând să îşi ascundă emoţia. Făcu o reverenţă şi izbuti să îngaime un *„Bon-Bonjur, monsieur*!”[4]

După aceasta, tata îşi îndreptă atenţia către băieţi.

— William Junior şi Alexander.

— E cumplitul Boney-parte! şopti îngrozit Alexander la urechea fratelui său mai mare, din păcate îndeajuns de tare pentru a fi auzit de toţi.

Tata se făcu stacojiu de ruşine. Micul Alexander se agăţă de Willie, uitându-se peste umărul lui, dar îl strângea atât de tare de mijloc, încât acesta se clătina când în faţă, când în spate, precum o marionetă.

Îi cercetam figura lui Bonaparte şi aş fi putut să jur că zăresc pe buzele lui o urmă de zâmbet amuzat de teama celor doi

---

[4] Bună-ziua, domnule! (n. tr.).

băieţi. Făcu un pas înainte, iar ei se făcură şi mai mici. Dintr-odată, Bonaparte îşi trecu prin păr vârfurile degetelor, făcându-şi-l vâlvoi şi îşi holbă ochii, precum un căpcăun. Se aplecă şi se apropie de ei.

— Arrrrrrgh! răcni pe neaşteptate.

Băieţii începură să ţipe şi săriră în spate de spaimă. Gestul lor o sperie şi pe Jane, care căzu pe spate tocmai pe tăciunii din şemineu. Nu păţi nimic. Rănită nu-i fu decât mândria, din câte am putut eu să îmi dau seama. Tata o ajută să se ridice.

Bonaparte râse maliţios. Am râs şi eu, mărturisesc. El îmi remarcă reacţia şi păru nedumerit de ea. Mama se încruntă la mine, nemulţumită.

— Domnul meu, chiar era necesar să faceţi acest lucru? îl întrebă amiralul pe Bonaparte, încercând să pară serios, dar fiind în mod evident la fel de amuzat ca şi mine.

Tata făcu tot ce îi stătea în putinţă să treacă peste incident, dar am observat că nu se uita la Bonaparte atunci când mă prezentă, o clipă mai târziu.

— Ea este fiica noastră, Elisabeth. Noi îi spunem Betsy.

— *Je suis très heureuse de faire votre connaissance*[5], Maiestate, zisei, aplecându-mi uşor capul, căci nu mă împăcăm deloc cu făcutul reverenţelor.

Bonaparte îşi ridică sprânceana şi îmi aruncă o privire în care se amestecau surpriza plăcută şi suspiciunea. Presupun că se întreba dacă eram respectuoasă sau doar îl luam subtil peste picior. Vedeam cum ochii lui mici şi cenuşii i se micşorau, devenind două fante, ca la reptile, de concentrare. Îmi examină figura trăsătură cu trăsătură, ca o ghicitoare care îţi ghiceşte în cafea. Am înţeles că se întreba de ce îi păream atât de cunoscută.

— Noi ne-am mai întâlnit, tu şi cu mine… spuse el gânditor.

— Nu, domnule. Adică, nu văd cum ar fi cu putinţă acest lucru, domnule, minţii eu, sperând din toată inima să nu recunoască în mine fata care era să îl dărâme în antreu.

— Sunt sigur că *mademoiselle* trebuie să aibă dreptate, răspunse el formal.

Aş fi răsuflat uşurată auzind acestea, dacă maniera lui de a le spune nu ar fi fost atât de ambiguă. Nu puteam să îmi dau seama după expresia lui dacă e sincer.

---

[5] Mă bucur foarte mult să vă cunosc! (n. tr.).

Apoi, pe nepregătite, ceru să fie lăsat singur cu mine. Fireşte, mama încremeni. Se ridică imediat din scaun pentru a protesta, dar, nu îmi dau seama cum, tata reuşi să o oprească înainte să poată da glas obiecţiilor, în acea manieră misterioasă a soţilor de a-şi comunica dorinţele fără a pronunţa vreun cuvânt.

Familia mea şi amiralul se retraseră grăbiţi – destul de neceremonios – ca nişte soldăţei care au primit un ordin. Ca să fiu sinceră, mă supăra obedienţa lor necondiţionată faţă de dorinţele lui Bonaparte. Valoram eu atât de puţin în ochii părinţilor mei încât să mă lase pe mâna oricui, oricât de mârşav, care s-ar obosi să le ceară acest lucru? Ce bine le-ar părea dacă Bonaparte ar profita de situaţie şi ar începe să mă lovească cu un cuier sau cu vătraiul!

Dar, cel puţin pentru moment, omul părea să fi uitat complet că sunt în cameră cu el. Se plimba agitat prin bibliotecă, luând fără reţinere şi examinând orice obiect care îi atrăgea pentru un motiv sau altul atenţia. Curiozitatea lui era aproape lăcomie. Mi-am dat imediat seama că mintea lui funcţiona într-un ritm inimaginabil, înghiţind informaţii cu aceeaşi voracitate cu care un rechin îşi înghite prada. Deşi camera era plină până la refuz cu tot soiul de lucruri, opere de artă şi suveniruri ale tatălui meu din perioada în care servise pe mare, Bonaparte reuşea să navigheze în mijlocul mării de obiecte cu o viteză şi cu o eficienţă uluitoare. Nu strica nimic şi le punea pe toate la locul lor. Văzui că e capabil să strângă o duzină de obiecte sau chiar mai mult de atât din locuri diferite, să le studieze, după care să le aşeze din nou la locul potrivit, aparent fără vreun efort şi fără ezitare.

Părea interesat în mod special de spada veche a tatălui meu purtând simbolul Marinei Militare, care atârna deasupra şemineului, legată cu nişte curele la fel de vechi, şi de două machete de vase – *Viktory*, fregata amiralului Nelson şi *Royal Sovereign*, a amiralului Collingwood.

După ce îşi satisfăcu, aşadar, curiozitatea în legătură cu obiectele din cameră, se duse la fereastra dinspre Sud, de unde se vedea grădina de trandafiri pe care o îngrijea Toby. Lumina dimineţii era filtrată de geamuri, desfăcându-se în curcubee în clopotele din sticlă ce acopereau machetele tatălui meu. Bonaparte se aşeză în calea luminii, îşi dădu jos bicornul –

fusese îndeajuns de nepoliticos încât să îl poarte în casă – îl prinse sub braţ şi privi în gol pe fereastră. Într-o clipă, păru să fi căzut în transă.

Eu eram deja agasată de comportamentul lui şi abia aşteptam să plec. Era atât de absorbit de visarea lui, încât eram sigură că nu mi-ar fi remarcat absenţa. Mă îndreptai spre uşă.

— E foarte liniştit aici, spuse, făcându-mă să tresar.

Nu eram sigură dacă remarca aceea îmi era adresată mie ori lui însuşi, dar m-am hotărât să nu plec încă. Am riscat un răspuns:

— Suntem la ţară, domnule.

El se uita în continuare pe fereastră. Nu eram obişnuită să port o conversaţie cu spatele unei persoane, aşa încât mă îndreptai din nou spre uşă.

— Vorbeşti bine franceza, spuse el pe un ton tranşant. Mai bine decât alţii.

Remarca aceasta mă făcu să mă mai opresc o dată. El tăcu pentru o clipă şi am avut impresia că aştepta să îi întorc complimentul. Ce ridicol! Trebuie să fi fost conştient că engleza lui era mizerabilă!

— Tocmai m-am întors de la şcoală, am spus cu diplomaţie.

— De la şcoală… zise gânditor, apoi, pe neaşteptate şi cu o viteză uluitoare, începu să mă bombardeze cu întrebări, care păreau focuri de artilerie, în timp ce eu mă luptam să fac faţă.

— Care e capitala Franţei?

— Paris.

— A Italiei?

— Roma.

— A Rusiei?

— Petersburg, acum, am răspuns, fără să apuc să îmi trag sufletul. Moscova, înainte.

Atunci se întoarse brusc. Pumnii îi erau încleştaţi, iar ochii lui mă fixau ca două piroane cenuşii. Era agitat, electrizat – aproape nebun. Tremurul nervos al muşchiului coapsei stângi îmi atrase atenţia.

— *Qui l’a brulée*?[6] mă întrebă.

Intensitatea neînchipuită a întrebării mă şocă, amuţindu-mă.

— Cine a ars-o? repetă el, urlând şi izbind cu pumnul în masă.

---

[6] Cine a ars-o? (n. tr.).

Clopotele de sticlă zăngăniră din pricina forţei loviturii.

— Ăăă… nu… nu ştiu, domnule.

— *Mais oui*[7], spuse el râzând. Ştii foarte bine. Eu!

Aşa, deci. A dat foc Moscovei, la fel cum a distrus şi multe alte lucruri cu bătăliile şi cuceririle lui. Ce era să îi spun? „A fost interesant spectacolul?”

Bonaparte era încântat de propria inteligenţă şi râdea în hohote. Orice semn de agitaţie şi furie dispăruseră ca prin minune de pe chipul său. Era vesel, avea inima uşoară. Nici măcar nu părea să remarce că nu râd împreună cu el.

Cum aş fi putut să râd? Schimbarea lui de atitudine era prea bruscă, mă uimea prea tare. Începeam să îmi pun întrebări în legătură cu scena de furie de mai devreme. Fusese, oare, doar prefăcătorie? Mă testa, oare?

Bonaparte se aşeză pe scaunul din spatele biroului tatălui meu. Lovi nervos cu degetele în tăblie şi se uită drept la mine.

— De ce ai încercat să mă păcăleşti?

— Domnule? am îngăimat, neînţelegând ce voia să spună.

— Ne-am întâlnit în antreu, spuse el. Nu eşti o mincinoasă prea pricepută.

— Păi… încerc să fiu, domnule.

El râse.

— Ei, lasă… Am avut parte de mai multă practică decât tine.

Mă uitai la el, neştiind prea bine ce să spun. Oricum, nu conta – atenţia lui era concentrată în altă parte.

De unde stătea, putea vedea afară printr-o altă fereastră a bibliotecii. Priveliştea care i se prezenta era cu totul alta – stânci negre pe care se prelingeau firicele de apă sălcie, provenind din izvoare subterane, ca un sânge verzui. În locul copacilor şi al ierbii, se vedea o întindere stearpă şi lipsită de culoare; cenuşă vulcanică şi piatră ponce cât vedeai cu ochii. Orice formă de viaţă fusese înfrântă de mult. În locul dealurilor arcuite uşor, se vedea un rând fioros de munţi ascuţiţi, înălţându-se precum dinţii din falca leviatanului[8].

Bonaparte era impresionat neplăcut de peisajul melancolic. Presupun că se gândea la cum îşi va petrece viaţa de acum înainte – o viaţă de prizonier pe Sfânta Elena. Mormăi ceva

---

[7] Ba da… (n. tr.).

[8] Leviatan = monstru marin, ca un şarpe sau dragon, după unele legende, ca o balenă cu şapte capete, după altele (n. tr.).

foarte încet, doar pentru sine, aşa cum face un om când doarme. Mă îndoiesc că îşi dădea seama că o spusese cu voce tare:

— Bastilia era o puşcărie mai blândă…

○

Am mai stat câteva clipe, aşteptând să îmi permită să plec. Părea, însă, atât de adâncit în gânduri, încât nu am îndrăznit să îl deranjez.

Am ieşit încetişor.

Capitolul 4

Bonaparte petrecu noaptea la Hanul lui Porteous, în Jamestown, fapt pe care amiralul Cockburn se strădui din răsputeri să îl ascundă de cetăţenii neliniştiţi.

A doua zi de dimineaţă, Bonaparte se mută la Briars. Sau, ca să fiu mai exactă, Bonaparte & Co. se mutară. Era însoţit de o suită de ofiţeri francezi, împreună cu soţiile lor – aristocraţi, cei mai mulţi dintre ei – dar şi de servitorii săi, de bucătari şi valeţi. Toţi veniseră împreună cu Bonaparte pe *Northumberland*, după ce împăratul fusese luat prizonier de englezi. Nu ştiu cum se simţeau părinţii mei, puşi în faţa provocării de a face faţă atâtor oaspeţi neaşteptaţi (şi, în acelaşi timp, nu tocmai obişnuiţi), dar ei se străduiau să ascundă orice urmă de nemulţumire.

Cum nu era destul loc pentru toţi exilaţii în corpul principal al casei, tata îi instală în pavilion. Acesta era o casă separată de Briars, dar aflată la doar câţiva paşi depărtare. Până atunci o folosisem ca pe o casă de oaspeţi pentru personaje de vază, ca de exemplu ducele de Wellington, îngerul pierzaniei pentru Bonaparte, cel care îl învinsese la Waterloo.

Priveam uimită cum sunt aduse în casă, ladă după ladă, bunurile aparţinându-i lui Bonaparte. Veneau într-un flux nesfârşit. Unele cutii erau atât de mari, încât nu puteau intra pe uşi decât aplecate pe o parte. Tata îi pusese la dispoziţie o parte din sclavii lui de pe câmp, pentru a-l ajuta, iar aceştia munceau cot la cot cu oamenii lui. Nimeni nu era scutit de această corvoadă, cu excepţia împăratului şi a doamnelor. Bonaparte supraveghea întreaga operaţiune de parcă ar fi

condus o luptă, împărţind responsabilităţi, coordonând flancuri şi strigând: *„Vite*!”[9] pentru a-i îmbărbăta pe cei care erau pe punctul de a ceda. Era o privelişte bizară – ofiţeri francezi din cei mai distinşi cărând greutăţi cu spatele, precum animalele de povară!

Cei mai mulţi păreau să accepte situaţia, dar erau şi câţiva care nu o făceau. Unul dintre ei se plângea neîncetat şi cu obidă de absolut orice: că îl dureau picioarele şi spatele, că munca la care era supus era prea grea şi că unul de rangul său era cu totul nepotrivit pentru asemenea activităţi, că ziua era prea călduroasă – ceea ce mie mi se părea cu totul ridicol, câtă vreme era evident că hainele pe care le purta erau prea groase. Un dandy, mi se părea mie, un filfizon. Îmi deveni antipatic fără întârziere.

Omul aproape că aruncă pe jos una dintre lăzi, icnind. Făcu apoi o grimasă, îşi duse mâna la şale şi şchiopătă, întru câtva prea teatral, după părerea mea, ducându-se spre împărat.

— Sire, miorlăi, sunt fericit să slujesc Maiestăţii Voastre în orice chip veţi găsi de cuviinţă, dar dacă sunt schilodit de lumbago, voi fi din nefericire privat de plăcerea de a vă fi de folos pe viitor.

— Ei, haide, Gourgaud, spuse Bonaparte, încercând să îi ridice moralul. Am stat pe mare vreme îndelungată. Puţin exerciţiu fizic îţi va prinde bine.

— Dar, Sire…

— Ah-ah-ah! zise Bonaparte, ridicându-şi degetul arătător. Trebuie să fii un exemplu bun pentru toţi ceilalţi, Gourgaud… Ei văd în tine un model, să ştii!

Gourgaud păru foarte mulţumit de această flaterie destul de transparentă. Pieptul i se umflă de mândrie, încât nasturii de la cămaşă stăteau să plesnească, amintind de penajul unui fazan. Într-o clipă, se întoarse la muncă. Cam după un sfert de oră, Bonaparte făcu un anunţ:

— *Messieurs*[10], e timpul pentru o pauză.

Le făcu semn cu degetul câtorva dintre sclavi.

— Tu, tu de acolo, tu, tu şi tu – luaţi o pauză. Zece minute – *c’est tout*![11] Restul iau pauza imediat ce se întorc ei.

---

[9] Repede! (n. tr.).

[10] Domnilor (n. tr.).

[11] Asta e tot!; aici: „c’est tout”: în sensul de „atât” (n. tr.).

Gourgaud, care nu se afla, fireşte, printre cei aleşi pentru prima pauză de zece minute, se repezi la împărat, cu manşetele largi ale cămăşii fluturându-i în vânt. Era roşu la faţă şi bolborosea ca un samovar.

— Sire! Sire, iertaţi-mă că îmi permit să vă vorbesc atât de îndrăzneţ, dar… dar nu reuşesc să înţeleg cum de le-aţi permis acestor negri să ia o pauză înaintea mea. La urma urmei, nu sunt decât nişte sclavi. Sunt obişnuiţi cu munca fizică, în timp ce eu…

— *Assez*![12] izbucni împăratul. Suntem oaspeţi aici!

Gourgaud amuţi.

— Ai dreptate că oamenii aceştia sunt sclavi, spuse împăratul arţăgos. Când terminăm aici, ei trebuie să se întoarcă pe câmp, să muncească acolo tot restul zilei, în timp ce tu te retragi pentru o baie caldă şi o masă bună. Încă un motiv pentru ca ei să se odihnească înaintea ta!

Remarcile lui Bonaparte mă surprinseră. Nu mă aşteptam să arate compasiune pentru cei aflaţi pe treptele de jos ale societăţii, câtă vreme pentru egalii săi arătase atât de puţină. Cât despre mine, nu putusem suporta niciodată sclavia. Văzusem de prea multe ori acele mizerabile puşcării plutitoare, pe care le numim vase, din Guinea şi Angola, cum intră în portul din Jamestown, purtându-şi nefericita încărcătură umană în lanţuri. Dintotdeauna mă nemulţumise faptul că familia mea avea sclavi. Nu ne deosebeam cu nimic de alte familii înstărite din Sfânta Elena în privinţa aceasta, dar asta nu făcea nedreptatea mai mică. Încercasem de câteva ori să îl conving pe tata să renunţe la sclavi, dar fără succes. Întotdeauna îşi făcea de lucru cu pipa când aduceam subiectul în discuţie, explicându-mi că, deşi era la fel de nemulţumit de sclavie ca şi mine, pe insulă nu se găseau alţi lucrători îndeajuns de pricepuţi pentru a îngriji culturile de cartof dulce şi care să accepte un salariu rezonabil şi că, în orice caz, sclavii noştri erau trataţi mai bine decât mulţi muncitori plătiţi de pe insulă. Chiar dacă avea în bună măsură dreptate, tot simţeam că atitudinea tatălui meu avea o doză de ipocrizie. Fireşte, nu îi spuneam asta în faţă.

Nu multă vreme după ce *monsieur* Gourgaud se întoarse bombănind la muncă, o auzii pe mama cum mă strigă din casă.

---

[12] Ajunge! (n. tr.).

Conform tradiţiei, nu îi răspundeam niciodată înainte de al treilea „Bet-see!” şi nu făcui o excepţie nici de data aceasta.

— Da? am strigat în cele din urmă şi am văzut-o cum sta la una dintre ferestrele de la parter.

— „Da” şi mai cum? îmi spuse tata apropiindu-se.

Se întorcea de la o vânătoare, avea o muschetă sub braţ şi era urmat de câinii care lătrau preocupaţi.

— „Da” şi mai cum? repetă el.

— Ai vânat ceva? l-am întrebat, evitând să îi răspund.

Zâmbii la el maliţios, pentru că ştiam foarte bine că nu venise nici măcar cu o vrabie. Tata nu excela în trasul cu arma. Încercă să se încrunte, dar un zâmbet îi flutura pe buze. Ne jucam adesea astfel.

— Nu vă preocupaţi de acest aspect pentru moment, domnişoară Balcombe, mă tachină. Mama dumneavoastră vă strigă. „Da” şi mai cum?

Îmi înghiţii un mormăit nemulţumit.

— Da, mamă, zisei în cele din urmă, cedând.

Trecusem prin acest adevărat ritual de nenumărate ori. Începeam chiar să cred că nu mai eram la vârsta la care să mă mai amuze.

— Mult mai bine, domnişoară, spuse tata, apoi se aplecă să îl mângâie pe bot pe Tom Pipes. Iar dumneavoastră, domnule, vorbi el cu câinele, vă urez să aveţi mai mult noroc data viitoare. Unde e potârnichea pe care mi-aţi promis-o? Ştiţi doar că un gentleman îşi ţine mereu promisiunile!

Izbucnii în râs. Tata era nesperat de binedispus după o partidă de vânătoare. Se uită la mine.

— Du-te şi vezi ce vrea mama de la tine.

Când m-am întors la scurtă vreme după aceea, pentru a transmite mesajul pe care mama îmi ceruse să i-l adresez împăratului, Bonaparte dispăruse. De fapt, toată porţiunea din faţa Pavilionului era pustie. Bonaparte şi suita sa probabil că se retrăseseră înăuntru. Nu ştiam prea bine ce să fac.

Pentru câteva clipe, mă oprii în pragul pavilionului, ascultând trilurile îndepărtate ale păsărilor *mynah*[13]*.* „Oare e vreo problemă dacă bat la uşă?” mă întrebam. Stăteam acolo nedumerită, ezitând, în timp ce păsările îşi băteau joc de mine. „Ce absurd!” mă gândii. „Uite cum stau în pragul propriei case

---

[13] Păsări *minah* sau *mina* – un fel de grauri tropicali asiatici (n. tr.).

şi cum mă comport de parcă aş fi o cerşetoare care umblă din poartă în poartă!” Ciocănii cu forţă, apoi întinsei mâna spre clanţă. Mâna îmi rămase în aer – cineva deschisese uşa.

— *Oui*?[14] întrebă suspicios Gourgaud, care mă examină din cap până în picioare, nefăcând vreun efort să îşi ascundă dispreţul.

Eu încercai să par mai înaltă.

— Am un mesaj pentru împărat.

— Cine eşti tu?

— Betsy Balcombe.

Gourgaud se strâmbă şi îşi aranjă manşetele brodate.

— Maiestatea Sa nu doreşte să fie deranjat.

Părea gata să îmi închidă uşa în nas, aşa încât spusei repede:

— Mesajul vine din partea mamei mele, care a fost îndeajuns de amabilă încât să îi ofere împăratului un loc unde să stea.

Gourgaud oftă zgomotos şi îşi încrucişă braţele nerăbdător.

— Îmi poţi transmite mie mesajul.

— Mama mi-a cerut să îi transmit mesajul împăratului.

Gourgaud se uită fix la mine, surprins, bănuiesc, de insistenţa mea.

— Maiestatea Sa nu doreşte să fie deranjat, spuse el pe un ton care nu admitea replici, închizând în acelaşi timp uşa.

A trebuit să fac un pas în spate pentru a evita să fiu lovită în nas. Ce măgar!

— Gourgaud, *qui est là*?[15] se auzi o voce din interiorul Pavilionului.

Gourgaud îngheţă. Uşa pe jumătate închisă rămase aşa.

— *Personne*[16]*,* Sire! strigă la rândul lui.

„Nimeni”! Câtă aroganţă!

N-am înţeles prea bine ce i-a spus atunci împăratul în franceză, dar trebuie să fi fost ceva de genul:

— Prostii, Gourgaud! *Nimeni* nu ciocăneşte pe la uşi. Află cine e!

Umerii lui Gourgaud se lăsară în jos.

— *Est-ce qu’un homme ou une femme?*[17] întrebă împăratul.

Gourgaud, iritat, nu răspunse nimic.

---

[14] Da? (n. tr.).

[15] Cine e acolo? (n. tr.).

[16] Nimeni! (n. tr.).

[17] E un bărbat sau o femeie? (n. tr.).

— Gourgaud! *Parlez*![18]

— *C'est... C'est une femme,*[19] Sire. O domnişoară, răspunse, după care, uitându-se condescendent la mine, adăugă: *Je suppose...*[20]

— Ahhh! exultă împăratul, anticipând o cucerire. *En ce cas, entrez, madame*![21]

Zâmbii triumfătoare în faţa lui Gourgaud. Cu strângere de inimă, el îmi deschise uşa şi mă conduse în camerele împăratului.

Acesta făcea baie, dând diferite instrucţiuni. Stătea într-o cadă uriaşă – ar fi încăput în ea doi bărbaţi – aşezată pe patru picioare în formă de gurguie, în centrul camerei pe care împăratul o alesese drept dormitor. Cada era plină cu apă fierbinte, iar aburul se ridica precum fumul dintr-o pipă. Numai că, în locul mirosului de tutun, nările mi se umpluseră de mirosul săpunului de santal. După toate probabilităţile, împăratul era cât se poate de dezbrăcat, dar din locul unde mă aflam nu puteam zări decât acele părţi ale corpului său care se aflau deasupra apei.

Părul de pe capul şi pieptul împăratului era de culoarea castanei. Din cauza aburului şi a apei se lipise de trupul dolofan al acestuia. Pielea îi era uimitor de albă şi părea la fel de moale ca a unei femei. Nu mă puteam abţine să nu îl compar cu găluştile aburinde pe care le făcea mama din cartofi dulci. Cu toate acestea, nasul său era drept şi regal, cu fiecare din nări curbându-se delicat precum un apostrof. Cât despre mâinile sale grăsuţe, care se odihneau pe marginile căzii, erau mici şi elegante precum acelea ale unui maestru violoncelist. Chiar aşezat, spatele împăratului rămânea drept precum o baghetă, aşa încât, în ciuda stratului de grăsime, aspectul său nu ar fi putut fi considerat nedemn de un monarh.

Gourgaud şi cu mine intrarăm în cameră cu grijă, împăratul încă nu ne remarcase. Era ocupat să dea ordine unui valet care, turnând apă când dintr-o găleată cu apă caldă, când dintr-una cu apă rece, făcea tot ce îi stătea în puteri să menţină temperatura din cadă la un nivel pe placul Maiestăţii Sale. Dar

---

[18] Vorbiţi! (n. tr.).

[19] Este... o femeie! (n. tr.).

[20] Cred (bănuiesc...) (n. tr.).

[21] În acest caz, intraţi, doamnă! (n. tr.).

se părea că acest lucru nu era cu putinţă.

— Brrr! *Trop froid*![22] se plânse Bonaparte.

Valetul puse imediat mâna pe o altă găleată şi turnă apă fierbinte.

— *Arrêtez,*[23] Marchand! Stop! mugi împăratul. *Trop chaud*![24]

Bunul Marchand, un bărbat chipeş cu părul blond, buclat şi ochii azurii, părea să aibă o răbdare infinită şi îndeplinea fără întârziere cererile capriciosului împărat.

În afară de Marchand, mai erau prezenţi alţi doi servitori – un bătrân cocoşat, care purta ochelari şi care stătea, cu pana în mână, la o masă de scris şi un băiat mai degrabă şters şi destul de puţin atrăgător, care era probabil cu un an mai mic decât mine şi care avea o nefericită asemănare cu bătrânul scrib, moştenită prin legături de familie. Băiatul stătea cocoţat pe un scaun înalt, cu picioarele slabe atârnându-i de parcă ar fi fost un cocor prins într-un copac. Trăgea pe furiş cu ochiul la mine, ceea ce mă irita cumplit. Gourgaud îşi drese vocea şi luă poziţia de drepţi.

— Sire, anunţă el. *Mademoiselle*… ăăă…

— Betsy, îl ajutai, arţăgoasă.

— *Mademoiselle* Betsy, proclamă Gourgaud, după care se întoarse pe călcâie şi părăsi camera.

Bonaparte se întoarse să mă privească. Zâmbetul plin de speranţă i se ofili de îndată şi ochii i se măriră de uimire. Cu siguranţă că nu eram genul de vizitatoare la care se aşteptase.

— Cine ţi-a permis să intri? vru împăratul să afle.

— Dumneavoastră, domnule, i-am răspuns.

Muşchii feţei i se contractară, dar nu spuse nimic.

Fără să facă vreo pauză, se întoarse spre bătrân şi spuse:

— Unde rămăsesem, Las Cases? Citeşte!

Las Cases îşi potrivi ochelarii pe nas, ridică un document de pe masă şi începu să citească cu voce tare.

— Scrisoare către Maiestatea Sa, regele George al III-lea al Angliei. Ba nu, mai bine pentru Prinţul Regent. Mi-a ajuns la urechi că boşorogul e atât de sclerozat că nu îşi dă seama care e coroana şi care…

---

[22] Prea frig! Aici: în sensul de „prea rece” (n. tr.).

[23] Încetaţi! (n. tr.).

[24] Prea cald! Aici: în sensul de „prea fierbinte” (n. tr.).

— *Diable*![25] înjură Bonaparte, agitându-se în cadă şi împrăştiind stropi de apă în toate direcţiile. Dobitocule!

— Care este problema, Maiestate? întrebă inocent Las Cases.

— Off! Las-o baltă!

Bonaparte oftă, încercând să îşi regăsească calmul.

— Începem din nou, spuse. Maiestăţii Sale, prinţul Regent al Angliei, dictă repede împăratul, în timp ce bietul Las Cases mâzgălea în grabă, încercând să ţină pasul cu el, cu pana zgâriind hârtia gata să o rupă, tot aşa cum o găină zgândăreşte prin ogradă. Alteţa Voastră Regală, acum câteva luni am venit în Anglia, încredinţându-mi persoana ospitalităţii poporului britanic şi m-am pus sub protecţia legilor acestuia. Mă aşteptam la o soartă onorabilă şi justă, potrivită cu înalta mea poziţie. Nu mă aşteptam să fiu tratat altfel de către Maiestatea Voastră, cel mai constant, dar şi cel mai generos dintre duşmanii mei. Cu toate acestea, am fost condamnat la o izolare ruşinoasă pe această insulă, o gâlmă neînsemnată în mijlocul oceanului. Monarhii Europei, fie prieteni, fie duşmani, sunt fraţi, uniţi prin legături de o sacrosanctă autoritate. De fiecare dată când unul dintre aceşti fraţi imperiali este coborât în ţărână, toţi ceilalţi sunt degradaţi în egală măsură. Popoarele pe care le stăpânesc, dacă sunt educate să dispreţuiască un suveran, vor învăţa de îndată să îi desconsidere pe toţi. Maiestate, consider că înfrângerea mea este şi a dumneavoastră. Umilinţa mea vă atinge în aceeaşi măsură şi pe dumneavoastră. Şi, în final, dacă nu voi fi rechemat din această închisoare blestemată, soarta mea va fi şi a dumneavoastră.

Împăratul tăcu. O clipă mai târziu, adăugă:

— Încheierea obişnuită, Las Cases.

Las Cases mai mâzgăli câteva rânduri, după care împrăştie nisip absorbant peste foaie. Puse pe un platou din argint scrisoarea, o călimară argintată şi o pană. Pe acestea le luă băiatul, care se duse lângă împărat şi îi înmână acestuia pana pentru a semna, după ce o înmuiase ceremonios în călimară. Aparent, băiatul nu avea de îndeplinit decât această simplă, banală sarcină. Mi se părea o extravaganţă ridicolă.

După ce semnă scrisoarea, Bonaparte se uită de jur împrejur şi ochii îi căzură pe mine. Se încruntă.

— Ei? întrebă nerăbdător, de parcă eu l-aş fi făcut pe el să

[25] Diavol; aici: în sensul de „La naiba!” (n. tr.).

aştepte.

— Am un mesaj pentru dumneavoastră din partea mamei, domnule.

— Ei?

— Doreşte să ştie dacă doriţi să luaţi prânzul cu noi astăzi.

El izbucni în râs. Era destul de nepoliticos din partea lui, dar îl ignorai.

— Vă aşteptăm?

Bonaparte râse şi mai tare. Nedumerită, mă uitai întrebător la Marchand.

— Împăratul nu ia masa cu alţii, *mademoiselle,* îmi explică Marchand cu blândeţe. Alţii iau masa cu Domnia Sa. Şi asta, doar la invitaţia Maiestăţii Sale.

Marchand se uită la împărat, aşteptând parcă ceva. Părea să spere ca acesta să o invite pe mama la masă.

— Halatul meu, Marchand, fu tot ce spuse Bonaparte.

Nu aş putea spune că am fost surprinsă observând că nu se întrevedea vreo invitaţie.

Bonaparte începu să se ridice din cadă, fără să ţină cont de faptul că o femeie era de faţă. Marchand se repezi cu un paravan japonez din bambus, pentru a-l ascunde la ieşirea din cadă.

Lumina după-amiezii invada camera printr-o fereastră înaltă din spatele împăratului, aşa încât puteam să îi desluşesc prin paravan silueta rotunjoară şi să văd cum Marchand îl ajută să îşi pună halatul. Efectul de lumină îmi amintea de acele siluete de hârtie decupate de artişti pe străzile Londrei.

Împăratul părea să tremure.

— Închide fereastra aceea, Marchand! Se face curent!

Marchand îi îndeplini imediat dorinţa.

Strălucitor în roba sa purpurie din catifea, împăratul ieşi din spatele paravanului. Tremura, într-adevăr.

— Mormântul ăsta plin de curent o să mă facă să îmi amintesc cu dor de iarna rusească, spuse maliţios, adresându-mi mie această remarcă.

— Sper că v-aţi instalat confortabil în pavilion, domnule, i-am întors-o eu. Cei mai mulţi vizitatori sunt mulţumiţi. Fireşte, majoritatea sunt soldaţi şi marinari.

— Iar eu ce sunt, rogu-te?

— Un împărat, răspunsei, fără să intenţionez prin aceasta să

îi fac vreun compliment, ci doar să afirm un fapt.

El fu, în orice caz, încântat de răspunsul meu.

— Până acum, vizitatorii noştri erau în serviciu activ.

Zâmbetul i se evaporă.

— Şi eu am fost până acum în serviciu activ.

○

Se auzi un ciocănit la uşa din faţă şi, o clipă mai târziu, intră în cameră Gourgaud.

— Ce e, Gourgaud? întrebă împăratul.

— Iertaţi-mă că vă deranjez, Sire. A venit amiralul Cockburn. Spune că vrea să discute cu generalul Bonaparte într-o chestiune din cele mai importante.

Împăratul se strâmbă şi se întoarse cu faţa la perete.

— Spune-i amiralului că, după ştiinţa mea, generalul Bonaparte a fost văzut ultima oară luptând împotriva mamelucilor, în Egipt. Dacă doreşte să discute cu împăratul, asta e o cu totul altă chestiune.

Gourgaud zâmbi, aprobând insistenţa împăratului asupra protocolului. Făcu o reverenţă şi ieşi. După numai câteva momente, se întoarse, părând destul de abătut.

— Spune că e important, Sire.

Aşteptarăm cu toţii reacţia împăratului.

— Foarte bine, Gourgaud, spuse el în cele din urmă. Condu-l înăuntru.

○

Amiralul Cockburn intră cu pasul iute, milităros, pe care îl văzusem adesea la prietenii tatălui meu. Tata nu mai mergea în felul acela de când se îmbolnăvise de gută.

Cockburn se opri în faţa împăratului, care stătea aşezat pe un scaun, la celălalt capăt al camerei. Prin atitudinea sa maiestuoasă, Bonaparte preschimbase acel scaun într-un tron, aşa încât amiralul fu obligat să îşi adune toată demnitatea pentru a nu părea un ţărănoi. Cockburn îşi scoase pălăria şi îşi aplecă respectuos capul.

— Domnule general!

— Bună ziua, domnule locotenent! răspunse Bonaparte.

Amiralul păru nedumerit. Îşi aranjă favoriţii.

— Mi-aţi încurcat gradul, spuse.

— Şi dumneata l-ai încurcat pe al meu, răspunse împăratul repezit.

Amiralul zâmbi şi nu spuse nimic. Bănuiam că nu e prima oară când se încleştaseră din pricina refuzului amiralului de a i se adresa cu „Maiestatea Voastră”. Runda aceea părea să fi fost o victorie a împăratului.

După o clipă, Bonaparte îi făcu un semn lui Marchand, care îi aduse amiralului un scaun. Cockburn se aşeză.

— Câtă vreme vă aflaţi sub supravegherea mea, veţi fi supus anumitor reguli, începu amiralul. Nu văd niciun motiv pentru care să nu vă informez în legătură cu ele chiar acum.

Cockburn se uită stânjenit la mine.

— Domnişoară Balcombe, cred că vă căuta tatăl dumneavoastră.

— Tocmai am vorbit cu el, domnule, i-am spus, făcându-mă că nu înţeleg sugestia.

Era un lucru pe care puteam mereu să contez, anume că, de fiecare dată când adulţii încercau să mă dea afară dintr-o cameră, discuţia era pe punctul de a deveni interesantă. Stătui acolo având întipărită pe faţă expresia de inocenţă pe care o dusesem la perfecţiune în timpul anilor de haiducie de la Hawthorne.

— Domnişoară Balcombe… mă admonestă amiralul.

Cu regret, m-am întors să ies.

— *Mademoiselle* poate să rămână, interveni împăratul, spre marea mea surprindere. S-ar putea ca într-o zi să am nevoie de un martor.

— Un martor? întrebă Cockburn. Pentru ce?

— Captivitatea mea e o crimă, răspunse el. E mai bine să ai un martor atunci când se comite o crimă. *N’est-ce pas*?[26]

Amiralul nu răspunse, dar îmi acceptă prezenţa fără alte proteste. Nimeni nu mă invită să iau loc, aşa încât mă sprijinii cu spatele de şemineu şi mă pregătii să ascult.

— Dumneavoastră şi suita dumneavoastră veţi sta la pavilion până la terminarea construcţiei de la Longwood.

Ştiam de casa de la Longwood – o structură dărăpănată la câţiva kilometri de Briars. Fusese cândva proprietatea Companiei Indiilor de Est, dar nimeni nu locuise în ea de ani de zile.

— Longwood ar trebui să fie gata la câtva timp după sosirea noului guvernator, continuă amiralul. El va prelua

[26] Nu este aşa? (n. tr.).

responsabilităţile supravegherii exilului dumneavoastră.

Bonaparte asculta fără să facă vreun comentariu.

Voiam să îl întreb pe amiral în legătură cu noul guvernator. Voiam să ştiu dacă avea fiice de vârsta mea. Ar fi fost plăcut să am cu cine discuta, în afară de Toby şi Huff, bătrânul preceptor excentric al fraţilor mei.

— Puteţi împărţi responsabilităţi în casa dumneavoastră după cum veţi găsi de cuviinţă. Vi se vor permite ieşiri – supravegheate, fără îndoială – şi puteţi primi vizite. Dar trebuie să ţineţi minte că sunteţi prizonier aici şi ca atare veţi fi păzit fără întrerupere.

Amiralul îşi arăta întreaga stofă de înalt ofiţer britanic atunci când enunţa aceste interdicţii.

— Priviţi pe fereastră, adăugă el.

Bonaparte se încruntă şi refuză să îi dea ascultare.

— Sunt perfect conştient, domnule amiral, spuse împăratul pe un ton agasat. M-am obosit deja să vă număr şarmantele dumneavoastră santinele. *Cent-vingt-cinq* – o sută douăzeci şi cinci, toţi cu baionete lucitoare.

M-am uitat pe fereastră şi am văzut un şir lung de santinele. Nu îi văzusem când intrasem în pavilion, ceea ce însemna că fuseseră poziţionaţi la marginea pădurii şi că se apropiaseră doar în ultimele câteva minute.

— Nu va trebui să vă întrebaţi niciodată cât de departe vă puteţi permite să vă aventuraţi pe insulă. Observaţi poziţia santinelelor şi veţi vedea care vă sunt limitele. În timpul zilei, puteţi călări, dar unul dintre aghiotanţii mei vă va însoţi.

— *Naturellement*[27], bombăni împăratul.

— La orele nouă, în fiecare seară, cordonul de santinele vor forma un cerc în jurul pavilionului. Vă puteţi plimba prin grădină, dacă doriţi, dar la orele unsprezece nu vi se va mai permite să părăsiţi veranda. Aş putea adăuga că toate drumurile sunt patrulate, zi şi noapte. Mai bine de două mii două sute de soldaţi. Şi dacă v-aţi gândit să evadaţi pe mare, vă asigur că două fregate excelent dotate patrulează pe coastă.

Împăratul căscă.

— Evadare? Domnule amiral, mă flataţi! Sunt un înotător destul de bun, dar trebuie să ştiţi că cel mai apropiat ţărm este la mai bine de o mie nouă sute de kilometri depărare. Şi, de

---

[27] Natural! Aici: în sensul de „firesc” (n. tr.).

altfel, nu sunt convins că o să mă primească prea bine în Africa, de vreme ce am înăbuşit o revoltă a negrilor în Haiti.

Amiralul nu fu amuzat.

— Şi Elba era o insulă, domnule.

Îmi aminteam vag că împăratul mai fusese exilat, pe insula Elba, în Mediterana. Reuşise într-un fel sau altul să evadeze. Cu siguranţă că i-ar fi fost cu mult mai bine acolo, de vreme ce acela trebuie să fi fost un loc mai plăcut decât Sfânta Elena. Bănuiam că exilul în Sfânta Elena era o încercare disperată de a-l duce într-un loc atât de izolat, încât să nu mai aibă şanse să evadeze vreodată.

— Câtă vreme am fost prizonier acolo, îmi făcusem un mic regat, spuse Bonaparte, apoi pe un ton de prefăcută supărare: Era prea mic. *Eu* eram prea mare pentru el.

— Şi evadarea dumitale a costat Europa şaizeci de mii de tineri, răspunse amiralul cu amărăciune, cu favoriţii zbârliţi. Ce drept aveaţi să tulburaţi din nou lumea cu ambiţiile dumneavoastră?

Bonaparte sări din scaun şi începu să se plimbe de colo-colo prin cameră, ca un leu în cuşcă.

— A fost dorinţa poporului francez ca eu să mă întorc! Ce drept avea poporul britanic să îi impună conducătorii? Louis al XVIII-lea a fost pus peste Franţa de către duşmanii ei. Regii din familia Bourbon să conducă Anglia, dacă asta vor! Francezii beau vin. De burbon[28] nu au nicio poftă.

Împăratul se plimba cu paşi mari, tăind parcă un şanţ în podea. În timp ce mergea, îşi aranja nervos mânecile. Se întoarse în cele din urmă către amiral.

— Împreună cu mine s-au întors din Elba câteva sute de oameni – câteva sute, nu mai mult. Dacă poporul nu ar fi primit cu bucurie întoarcerea mea, ne-ar fi strivit ca pe nişte gângănii. Ca pe nişte gângănii! Dar nu, de la Paris până în Provence au lăsat jos armele – drăguţele de arme pe care conducătorii lor le cereau să le folosească împotriva mea.

Împăratul îşi încrucişă braţele şi se aşeză. Păru că îşi cercetează adâncurile memoriei şi curăţa de praf o amintire îndepărtată. Ochii îi scăpărau şi era pierdut în amintiri.

---

[28] Joc de cuvinte: familia Bourbon, familie regală europeană, care a domnit în Franţa (1589-1793), Spania, Neapole şi Sicilia; bourbon = whisky distilat din porumb, malţ şi secară, spre deosebire de whisky, obţinut mai ales din secară (n. tr.).

— Am mărşăluit spre Paris, spuse el încet. Unii dintre oamenii mei se temeau de o reacţie ostilă. Eu îi cunosc pe francezi. Eu nu m-am temut. Oamenii s-au adunat în jurul meu, strigând de bucurie, aruncându-mi flori la picioare. Femei, şi tinere, şi bătrâne, plângeau de bucurie. În sfârşit, împăratul lor se întorsese să recupereze gloria Franţei. Eram beat de bucuria victoriei. Până când – până când am văzut mărşăluind împotriva mea un batalion. Fuseseră cândva oamenii mei, dar acum aceşti veterani acoperiţi de cicatrice îi aparţineau regelui-marionetă al Franţei şi fuseseră trimişi să mă distrugă. Eram într-o inferioritate numerică zdrobitoare, dar oamenii mei au vrut să înceapă lupta, trecând la ofensivă înainte să fim atacaţi. Dar eu am spus: „Nu. Aşteptaţi. Oamenii aceştia sunt totuşi francezi". Singur şi neînarmat, m-am apropiat de ei. Un veteran bătrân şi-a îndreptat muscheta către pieptul meu. Le-am ordonat oamenilor mei să nu deschidă focul. M-am dus către veteran până când vârful baionetei lui mi-a zgâriat uniforma. Atunci i-am zis: „Cum? Ticălos bătrân! Ai îndrăzni să tragi în împăratul tău?" Omul şi-a coborât muscheta şi mi-a înmânat-o ceremonios. Mi-a zis: *„Regarde, Majesté. C'est vide!"*[29] M-am uitat pe ţeavă – era goală, exact aşa cum spusese. Omul a izbucnit în plâns şi a îngenuncheat la picioarele mele, cerându-şi iertare. L-am ajutat pe bietul bătrân să se ridice. „Ridicaţi-vă, domnule! Văd după cicatricele dumneavoastră că aţi luptat de multe ori pentru Franţa. Nu trebuie să îngenuncheaţi niciodată cu ruşine pe pământul ei."

Împăratul acum nu îşi amintea de trecut. Îl trăia.

— Apoi m-am întors către restul batalionului şi am spus: „Soldaţi! În exilul meu v-am auzit glasul. M-am întors, trecând peste toate obstacolele şi primejdiile. Generalul vostru, chemat la tron prin voinţa poporului şi ridicat pe scuturile voastre, s-a întors pentru voi. Veniţi şi alăturaţi-vă lui! Veniţi sub steagul conducătorului vostru. El nu are altă existenţă decât existenţa voastră. El nu are alte drepturi decât drepturile voastre şi cele ale poporului. Interesele lui, onoarea lui, gloria lui nu sunt altceva decât interesele voastre, onoarea voastră, gloria voastră. Victoria va veni spre noi cu paşi grăbiţi. Vulturul şi tricolorul vor flutura din clopotniţă în clopotniţă până la turnurile de la Notre-Dame. Atunci vă veţi putea arăta

[29] Priviţi, Maiestate, e goală!; aici: „e neîncărcată" (n. tr.).

cicatricele fără ruşine, atunci vă veţi putea mândri cu ce aţi înfăptuit: veţi fi eliberatorii patriei! La bătrâneţe, înconjuraţi de admiraţia concetăţenilor voştri, veţi putea spune cu mândrie că aţi făcut şi voi parte din acea Mare Armată care a intrat de două ori în Viena, în Roma, în Berlin, în Madrid, în Moscova şi care a curăţat Parisul de murdăria lăsată de trădare şi de prezenţa duşmanului!" Am făcut un pas în spate şi am aşteptat să văd ce vor face soldaţii. Nu a trebuit să aştept prea mult. „Trăiască împăratul!" au strigat cu miile. Au chiuit de bucurie şi şi-au ridicat muschetele în aer. M-ar fi ridicat pe umerii lor în triumf, dacă respectul pentru poziţia mea nu i-ar fi oprit. Ridicându-mă în şa, mi-am ocupat locul în fruntea noii mele armate şi i-am condus până în centrul Parisului. În marş, cântau *La Marseillaise*[30]*. La Marseillaise!* Cântecul acesta fusese cel mai mare general al Revoluţiei. Acum era imnul întoarcerii mele triumfale în Franţa.

Împăratul începu să intoneze – pe jumătate recitând, pe jumătate cântând – cu o voce aspră, dar pasională, cuvintele mişcătoare care însufleţiseră milioanele de francezi să pună mâna pe arme întru apărarea libertăţii lor.

— *Allons, enfants de la Patrie, le jour de gloire est arrivé!... Aux armes, citoyens! Formez vos bataillons! Marchons! Marchons! Qu'un sang impur abreuve nos sillons*![31]

Împăratul, extenuat, se lăsă pe spate, rezemându-se de speteaza scaunului. Amiralul Cockburn era evident impresionat de cuvintele lui Bonaparte – aş putea spune chiar că îl asculta smerit.

— Mai aveţi ceva să îmi spuneţi, domnule amiral? întrebă brusc Bonaparte.

Cockburn fu luat prin surprindere de întrebare. Câteva clipe îl privi nedumerit pe Bonaparte, dar se grăbi să îşi recapete ţinuta demnă.

— Nu, nu pentru moment.

— *Bon*[32], spuse împăratul, apoi strigă: Gourgaud! Condu-l pe amiral până la uşă!

---

[30] Imnul naţional francez (n. tr.).

[31] Compusă (versuri şi muzică) de Claude-Joseph Rouget de Lisle, *La Marseillaise* devine imnul naţional francez: „Să mergem, ai patriei copii, ziua gloriei a sosit!... La arme, cetăţeni! Formaţi batalioane! Până când sângele impur va uda câmpiile noastre!" (n. tr.).

[32] Bun! Aici: „Bine!" (n. tr.).

Gourgaud intră în cameră atât de repede, încât eram convinsă că ascultase la uşă şi îl conduse pe amiral.

Poate că amiralul Cockburn fusese impresionat de lungul şi dramaticul monolog al împăratului, dar eu nu fusesem. Nu fusese decât vorbărie despre război, victorie şi glorie! Ce risipă de vorbe! Auzisem destul de la tata, când începea să îşi amintească de zilele glorioase în care servise în Marina Maiestăţii Sale. Fraţii mei ascultau mereu captivaţi când tata povestea despre luptele pe mare. Fireşte, dacă era să îi dai crezare, tata fusese eroul fiecărei încleştări, aducând de fiecare dată victoria pentru Rege şi Ţară. Eu, una, găseam de fiecare dată o metodă să dispar atunci când presimţeam că tata are de gând să se lanseze într-o altă povestire belicoasă. Poveştile de război sunt pentru băieţei şi pentru moşnegi. Iar războiul era pentru nebuni. Dacă Napoleon Bonaparte era cel mai mare general al lumii nu însemna decât că e cel mai mare nebun din lume. Ce altceva făcuse în viaţă, în afară de a zbiera ordine şi de a conduce atacuri? Pentru mine era evident că gloria Franţei i se părea mult mai puţin importantă decât propria glorie.

Războaiele despre care auzeam păreau întotdeauna foarte distante – nu tocmai reale. Nu simţisem niciodată că aş fi implicată personal în vreunul dintre ele. Dar îmi amintesc că în timpul petrecut la Hawthorne erau momente când nu puteam să adorm din cauza plânsului fetelor care aflaseră că unul dintre fraţi le fusese ucis pe front, cum păţise buna mea prietenă, Madelaine. Era o amintire tulburătoare.

○

Împăratul se uită la mine ridicând întrebător din sprâncene. Simţise, probabil, că nu sunt deloc mişcată de povestirile lui glorioase, pentru că spuse:

— Păreţi să suferiţi de plictiseală. Fără îndoială, *mademoiselle* ştie prea puţine despre război…

— Dimpotrivă, domnule, i-am răspuns. Ştiu prea multe. Regretai imediat comentariul, dar era prea târziu să mi-l retrag. Muşchii de pe faţa împăratului se contractară. Puteam de acum să recunosc semnele furiei. Mă pregătii pentru explozie.

Apoi, însă, împăratul păru să îşi înghită mânia. Furia îi era atât de mare încât mi se părea că văd cum o cobră înghite un elefant. Inspiră adânc şi, în sfârşit, reuşi să se stăpânească.

— Vă puteţi retrage, *mademoiselle*.

Eram la jumătatea drumului către uşă când mă strigă.

— Un moment, *mademoiselle,* spuse cu o voce stinsă. Bănuiam că se răzgândise şi luase hotărârea să îmi tragă un perdaf, dar m-am întors spre el, înfruntându-l fără teamă.

— Da, domnule?

Peste trăsăturile lui se aşezase parcă umbra unui nor de amintiri şi de regrete. Ce n-aş fi dat să aflu ce gândea în acele momente! Norul se îndepărtă uşor.

— *Touché*[33], Betsy!

Capitolul 5

A doua zi, pe la prânz, îmi ajunseră la ureche zvonuri neplăcute cum că mama ar vrea să stau cu ea pentru a lua lecţii de cusut. Ştiam, fireşte, cum să cos un tiv şi presupun că într-o situaţie disperată m-aş fi descurcat să cos un nasture. După părerea mea, era absolut suficient. Dar mama avea alte concepţii – printre care şi aceea că orice „domnişoară la locul ei” trebuie să exceleze la brodat şi la croşetat dantele. Nimic altceva decât nişte floricele ridicole din aţă. Neavând nici cea mai mică intenţie să devin o domnişoară la locul meu, ştiam că e momentul să mă fac nevăzută, înainte ca mama şi echipamentele ei de cusut să mă ajungă din urmă.

Din fericire, în grajd nu era nimeni. Am hotărât că piciorul lui Belle se vindecase complet şi puteam risca să o scot din grajd. Parfumul ameţitor al fânului proaspăt cosit îmi umplea nările, revigorându-mă ca un tonic.

Ieşirăm năvalnic din grajd în galop. Copacii treceau pe lângă noi ca nişte umbre galben-verzui. Un vânt răcoros îmi izbea dinţii, dându-mi fiori pe şira spinării. Trecuse mult timp – prea mult – de când nu mai călărisem pe Belle, dar ea răspundea la fiecare mişcare a mea de parcă nu ne-am fi despărţit niciodată. Ca şi cum noi două am fi fost o singură fiinţă, sălbatică şi încăpăţânată.

Am aruncat o privire în spate. Nu se vedea nimeni. Am îndemnat-o pe Belle să încetinească, îndeajuns cât să îmi pot ridica fusta şi să mă aşez bărbăteşte în şa, ceea ce făceam de

---

[33] Atins! Aici: în sens figurat (n. tr.).

fiecare dată când nu mai eram în public. Ce dobitoc hotărâse oare că femeile trebuie să călărească ţinându-şi picioarele pe aceeaşi parte a şeii? Acelaşi care ne binecuvântase şi cu dantelăriile, fără îndoială!

— *Mademoiselle*! se auzi dintr-odată o voce strigându-mă.

O recunoscui imediat. La naiba! Fusesem prinsă! Am oprit-o în loc pe Belle, dar nu m-am întors.

— … Sau ar trebui să vă spun „*monsieur*”? adăugă Bonaparte maliţios.

El şi garda engleză trimisă să îl supravegheze galopau înspre mine, apăruţi din senin. Mi-am dat imediat seama că mi se vedeau gambele de sus până jos. Împăratul mă privi sardonic, bucurându-se de privelişte. Brusc, îmi schimbai poziţia, trecându-mi picioarele de aceeaşi parte a şeii.

— Bună ziua, domnule! i-am spus, simţindu-mi obrajii roşii ca para focului.

— Fii fără grijă, răspunse Bonaparte, nu am de gând să te pârăsc. Dacă te pârăsc eu, o să mă pârăşti şi tu.

— Să vă dau în vileag? Dar cu ce anume, rogu-vă? Ce aţi făcut?

— Nimic. Deocamdată! răspunse Bonaparte, zâmbind. Dar eu mă gândesc mereu la viitor. Aşa am ajuns eu împărat, să ştii!

O bătui uşor pe gât pe Belle, gândindu-mă ce aş putea spune ca să îl irit.

— Credeam că v-aţi obţinut imperiul purtând războaie împotriva oamenilor nevinovaţi. Chiar dumneavoastră aţi spus-o.

Gardianul englez părea destul de stânjenit, de parcă l-ar fi strâns cizmele sau de parcă s-ar fi temut că Bonaparte s-ar putea să mă pună în lanţuri. Dar împăratul nu făcu altceva decât să izbucnească în râs.

— Nu purtând războaie, *mademoiselle*. Câştigându-le!

Mă hotărâi să nu îi reamintesc împăratului că şirul său de victorii fusese curmat brusc nu cu foarte mult timp în urmă.

— Doriţi să mă însoţiţi în mica mea excursie? mă întrebă Napoleon, arătând spre calul său. Mama dumitale nu va avea obiecţii, sper. Nici măcar cea mai bogată doamnă din Paris nu se poate lăuda că are drept gardă personală un ofiţer englez.

— Păi… ce să spun… am ezitat eu, cântărind ce ar trebui să facă o domnişoară la locul său într-o astfel de situaţie, pentru a

face tocmai pe dos.

— Haideţi, *mademoiselle* Betsy, mă luă Bonaparte pe un ton superior, uşor ironic, căpitanul Poppleton nu se va supăra, nu-i aşa, căpitane?

Căpitanul scutură viguros din cap, bolborosind ceva în legătură cu „regulamentele”, dar împăratul îl întrerupse.

— Vezi, spuse el, căpitanul Poppleton nu are nicio obiecţie. E un ofiţer pe cinste, fără nicio îndoială. Ei, ce spuneţi *mademoiselle*?

— Păi zic…

— Că da?

— Zic că nu e o decizie pe care să o pot lua eu.

Bonaparte îşi plescăi limba, precum o pasăre ciudată:

— Nţ, nţ, nţ! Oh, *mademoiselle,* continuă, exagerându-şi dezamăgirea, *Très triste*[34]. Vă credeam – hm, cum spuneţi dumneavoastră, britanicii? — sconcs.

— „Ştrengăriţă”, vreţi să spuneţi, îl corectai. Nu sunt un sconcs. Sconcsul e un animal care miroase urât.

— *Ah, oui*![35] spuse Bonaparte. Fireşte. Engleza mea nu este deloc bună. *Je le regrette*[36]. Vă rog să mă iertaţi, *mademoiselle*.

În sfârşit! Recunoştea că stâlceşte engleza în chip barbar. Dar era, oare, sincer? Nu puteam să îmi dau seama. Pur şi simplu nu puteai să spui când este şi când nu este serios. Mă gândeam că poate tocmai acela era secretul succesului său.

— Aşa deci, spuse Bonaparte ridicându-şi în faţa mea pălăria cu boruri largi, nu sunteţi un sconcs. *Merci. Au revoir, mademoiselle*[37], încheie el discuţia şi îşi întoarse calul pentru a pleca.

Poppleton îşi înclină capul şi îl urmă.

Cei doi se îndepărtară de mine la pas lejer. Eu stătui nemişcată pe Belle, simţindu-mă prostuţă şi moale ca o cocă necoaptă. Mă simţeam de parcă de data aceasta împăratul m-ar fi învins. În cele din urmă, n-am mai putut suporta.

— Aşteptaţi! *Attendez, monsieur*![38] strigai.

Bonaparte se întoarse în şa fără grabă, ca şi cum nu s-ar fi

---

[34] Foarte trist! (n. tr.).

[35] O, da! (n. tr.).

[36] Regret acest lucru (n. tr.).

[37] Mulţumesc. La revedere, domnişoară! (n. tr.).

[38] Aşteptaţi, domnule! (n. tr.).

aşteptat să mă răzgândesc.

— Doriţi ceva, *mademoiselle*?

O lovii uşor pe Belle cu călcâiele pentru a o aduce lângă armăsarul negru.

— Am hotărât să merg cu dumneavoastră, îl anunţai. Oricum, mergeam şi eu în aceeaşi direcţie.

— Înţeleg. Şi încotro mergeaţi, „oricum”? mă întrebă Bonaparte, ascunzându-şi zâmbetul.

Am ignorat întrebarea. Nu voiam să îi dau satisfacţia victoriei.

Pe când călăream unul lângă celălalt, Bonaparte şi cu mine simulam amabilitatea, vorbind despre nimicuri – posibilitatea de a avea parte de ploaie, despre sănătatea tuturor, adică genul de lucruri despre care discută adulţii atunci când nu doresc ca ceilalţi să afle ce gândesc.

Începurăm la pas, apoi trecurăm la trap, după care la galop. Începeam să înţeleg că vorbăria lui nu avea alt scop decât să îmi distragă atenţia. Ce voia împăratul cu adevărat era o cursă de cai.

În mijlocul teoriei sale potrivit căreia cartofii dulci ai tatălui meu ar provoca indigestie, Bonaparte îşi lovi dintr-odată armăsarul cu pintenii săi argintaţi şi mi-o luă înainte, galopând furios. Îi auzeam râsul plin de veselie, purtat de vânt şi eram hotărâtă să nu îl las să câştige. Îl urmai.

Belle ţinea pasul cu armăsarul, deşi mă temeam că starea piciorului ei s-ar putea agrava. Bietul căpitan Poppleton, călare pe o mârţoagă obosită, cu muscheta şi gamela săltându-i nebuneşte, rămăsese mult în urmă. În scurtă vreme, nu mai era decât un punct în depărtare, smulgându-şi, fără îndoială, părul din cap de ciudă.

Nu după mult timp, i-o luai înainte împăratului, care bolborosea înjurături franţuzeşti. Am tras apoi de frâie şi l-am aşteptat la gura unei peşteri. Nu avusesem intenţia să vin acolo, dar era o cale pe care o bătusem de atâtea ori, împreună cu Belle, încât probabil că instinctul mă condusese acolo.

— Eşti de-a dreptul o amazoană, Betsy, îmi spuse Bonaparte când ajunse lângă mine, abia respirând.

Mă găsi căscând, stând calmă lângă Belle, ca şi cum l-aş fi aşteptat o eternitate.

— Mi-ar fi prins bine mai multe ca tine la Acer.

Acer? Nu mai auzisem de locul acela, dar bănuiam că era vreo bătălie în care nu îi mersese tocmai bine.

— *Merci,* i-am mulţumit, acceptându-i complimentul fără să fac prea mult caz.

— Sper ca într-o zi să îl pot duce pe Hope la curse. La cursele englezeşti. A fost visul meu dintotdeauna. Dar nu cred că regele vostru ar fi de acord.

Zâmbii la încercarea sa de a fi spiritual, apoi arătai spre armăsar.

— Hope îl cheamă?

— Ah, *oui*!

— Nu are conformaţia potrivită, am remarcat eu, examinând calul cu ochiul meu format. Nu e un cal de curse. E un cal de război. Are oase masive, grele…

— Prostii! răspunse împăratul. Îţi dai seama că te-am lăsat să câştigi.

Fireşte, îmi dădeam seama că nu e aşa, dar n-am zis nimic.

Bonaparte descălecă şi se întinse, făcând o grimasă. Bănuiam că trecuse destul de mult timp de când călărise în luptă şi îşi pierduse exerciţiul. Se uită în direcţia unde ar fi trebuit să fie Briars.

— Se pare că Poppleton e absent fără să fie în permisie, spuse Bonaparte amuzat. Ah, suspină el în continuare, cât de simplu ar fi dacă l-aş avea pe Roberaud cu mine!

— E unul dintre prietenii dumneavoastră?

— *Un ami*? zise Napoleon gânditor. Nu tocmai. Semănăm prea mult. E sosia mea.

— Sosia?

Împăratul dădu din cap că da, de parcă gestul lui ar fi trebuit să mă lămurească pe deplin. Eu, însă, continuam să mă uit nedumerită la el, aşa încât el oftă scos din răbdări şi îmi explică:

— Să zicem că împăratul Bonaparte ar trebui să meargă într-un loc unde ar fi mai primejdios pentru el decât de obicei. O, nu pe câmpul de luptă. Asta ar fi floare la ureche. Să zicem, pe Podul Londrei. Sau o vizită la soacră! Împăratul stă acasă şi mănâncă bomboane şi îl trimite în locul său pe Roberaud.

Apoi ridică din umeri şi conchise:

— Nimeni nu-şi dă seama.

— Deci seamănă cu dumneavoastră?

— Am putea să fim fraţi gemeni, răspunse împăratul, legând caii de un copac. Hai să examinăm evenimentele de azi. Dacă Roberaud ar fi aici, aş fi putut să îl las la pavilion, cu Poppleton şi cu ceilalţi. Aş fi putut să mă strecor afară şi să plec călare pe Hope. Cât vreau de departe, fără supraveghetor. Nimeni nu ar şti că am plecat. *C'est bon*?

— Unde e acum *monsieur* Roberaud?

Bonaparte se încruntă, încercând parcă să îşi amintească ceva.

— Am auzit că a evadat când am fost capturat la Waterloo. Din câte îl ştiu pe Roberaud, stă la ţară, la umbra merilor, *dans la belle France*[39]. În Normandia, probabil. Aşteptând ordine. Ameţindu-le pe femei. În privinţa asta, mă copiază, vezi bine.

Împăratul tăcu. Părea un pic trist – de parcă i-ar fi fost dor să stea el însuşi la umbra merilor, ştiind bine că nu o să mai poată face asta vreodată.

— Aţi vrea să îmi vedeţi peştera? îl întrebai, fără să ştiu de ce, câtă vreme nu mai adusesem pe nimeni acolo.

— Hmm?

Napoleon părea trezit dintr-o reverie.

— Veniţi cu mine, l-am îndemnat, conducându-l, fără ca el să aibă vreo obiecţie.

Deşi nu se lăsase seara, peştera era întunecată, încă de la intrare. Acesta era unul dintre motivele pentru care o alesesem de la bun început drept refugiu. Nimeni nu bănuia că ar fi putut să prezinte interes.

Mă aplecam şi mă răsuceam, găsindu-mi calea printre pereţii înguşti. Tavanul dur era foarte jos, iar din el coborau vârfuri de lance ucigaşe, din calcar, formate de apa ce picurase de pe tavan vreme de secole.

— Aveţi grijă la cap, îl avertizai pe împărat.

— Sfat pe care Ludovic ar fi făcut bine să îl urmeze, zise Bonaparte vesel.

Bănuiam că se referă la regele căruia îi fusese retezat capul în timpul Revoluţiei Franceze. Gluma mi se părea de prost gust.

Mai crescusem cu câţiva centimetri buni de la ultima vizită, dar aceasta nu era o problemă. Cât despre Bonaparte, el era un bărbat neobişnuit de scund, doar cu puţin mai mare decât mine – vreau să spun în înălţime, nicidecum în talie. Nu trebuia decât

---

[39] În frumoasa Franţă (n. tr.).

să se aplece puţin pentru a mă urma. Dar peştera era umedă şi mirosea insuportabil, ca o mie de câini uzi, cărora nu le dăduse prin cap să se adăpostească de ploaie. Frigul pătrunzător părea să emane din orice crăpătură, precum lovitura mânioasă a vreunei divinităţi. Împăratul nu trecu acest aspect cu vederea.

— Ce ţineţi în acest loc uitat de Dumnezeu, *mademoiselle*? mă întrebă, tremurând. Brânză *Roquefort*?[40] Vreo rudă care *est devenue folle*?[41]

Ştiam că în franceză „folle” înseamnă „nebună”. Rudele mele sunt toate normale, mulţumesc de întrebare. Dar cred că o investigare a arborelui genealogic al împăratului s-ar dovedi mai fructuoasă.

Dintr-odată, o beznă adâncă şi cumplită năvăli din străfundurile peşterii precum un mesager al morţii. Sunetul extraordinar care o însoţea părea să fie acela al unei întregi biblioteci ale cărei cărţi şi-ar fi presărat paginile de la o înălţime ameţitoare. „Paginile” negre şi pergamentoase îmi şfichiuiră obrajii într-o mângâiere nedorită, iar părul îmi fu deranjat de o mie de mâini nevăzute.

— Ah! strigă împăratul, luat prin surprindere.

Probabil că trecea printr-o experienţă asemănătoare cu a mea, dar era prea întuneric să îmi pot da seama.

— Aţi păţit ceva, domnule? îl întrebai.

În ciuda întunericului, îmi puteam da seama că mâinile i se mişcă haotic, precum palele unei mori de vânt.

Într-o clipă, totul se termină.

— Şoareci zburători! spuse el plin de dispreţ. Exact ca în Egipt. Mai bine mă lupt cu o mie de armate de mameluci!

— Liliecii nu vă fac rău, i-am spus eu, calmă. Doar că i-am speriat. Dormeau.

— Sper că ne vor accepta scuzele, zise împăratul ironic.

Pentru o clipă stătu nemişcat, fără a scoate vreun cuvânt. Puteam auzi pic-pic-ul încet al formării piroanelor de calcar, fracţiune de milimetru cu fracţiune de milimetru: curgerea lentă a timpului. Bonaparte nu spunea nimic, pierdut în contemplaţie, ca şi cum ar fi avut la dispoziţie tot timpul din

---

[40] Specialitate de brânză, originară din Franţa, numită de unii chiar „brânza regilor”; este o brânză albă, fărâmicioasă, umedă, cu firişoare distincte de mucegai albastru, cu miros caracteristic (n. tr.).

[41] A înnebunit? (n.tr.).

lume. Iar el, prizonier fiind, chiar îl avea. Părea că rememorează tot episodul cu liliecii, aşa cum face un general după bătălie, pentru a vedea ce a mers bine şi ce a mers rău. În cele din urmă, îmi spuse pe un ton uimit şi în acelaşi timp nedumerit:

— Nu ai ţipat.

— Dumneavoastră, da, i-am dat eu replica.

Capitolul 6

Am avut tot timpul să îmi savurez victoria, croindu-ne calea prin coridorul îngust al peşterii. Eu mergeam în faţă. Îmi făcea mare plăcere să ştiu că acest om, care condusese la moarte milioane de oameni pe câmpul de luptă, era obligat acum să se lase condus de mine, o fată de numai paisprezece ani. O soartă binemeritată pentru cel care provocase atâtea nenorociri, care nu produsese nimic de valoare, care se gândise la el şi numai la el.

Poate că, dacă ar fi mers la o şcoală englezească, tot atât de strictă cum era cea la care fusesem eu, ar fi ieşit alt om. Mai întâi profesorul i-ar fi dat tânărului Napoleon cu rigla peste degete. Bonaparte s-ar fi smiorcăit ca o fetişcană, fără îndoială. Eu, una, nu plâng niciodată când o încasez. După aceea, directorul ar fi început să îl bată cu rigla la *derrière* – cuvântul pe care îl folosesc francezii pentru a denumi politicos „fundul” – până când s-ar fi făcut purpuriu precum budinca de prune. I-ar fi ţinut şi o predică de genul: „Ei, domnule Bonaparte, aţi fost un copil foarte încăpăţânat. Vă veţi duce la colţ şi veţi rumega ce tocmai aţi făcut!”

Într-adevăr, Bonaparte va sta la colţul lumii pentru mult, mult timp!

— *Mademoiselle* Betsy, îmi întrerupse Bonaparte delicioasa închipuire, peştera ta este *très charmante*[42], dar cred că am văzut destul din ea. Se face târziu. Nu doriţi să ne retragem? Nu aş vrea ca bunul căpitan Poppleton să facă apoplexie.

L-am ignorat şi am mai făcut câţiva paşi, coborând cu grijă pe o porţiune abruptă. Ajunseserăm, în sfârşit, la destinaţie. Am întins mâna spre o nişă. O pânză lipicioasă de păianjen îmi

---

[42] Foarte încântătoare (n. tr.).

prinse mâna. Oare lampa mai era acolo? A, da! Ba chiar avea ulei proaspăt şi cremene nouă. Probabil că Huff trecuse pe aici de curând. Izbind cremenea, am aprins fitilul.

Ridicând lampa, m-am întors spre împărat, la timp pentru a-i surprinde expresia uluită. Vedeţi dumneavoastră, nu doar lampa îl uluise, dar şi laboratorul.

Nu se schimbase cu mult de ultima oară. Poate că erau ceva mai multe sticluţe şi borcănaşe, umplute cu lichide de toate culorile curcubeului. Colecţia de cărţi încă mai acoperea ambii pereţi ai peşterii de sus până jos. Erau acolo cărţi şi hârtii, de toate formele şi mărimile, scrise în toate limbile pământului. Unele fuseseră aduse de atâta vreme, încât erau acoperite cu un strat verzui de muşchi.

Animalele erau neschimbate – nimic surprinzător, dat fiind că erau toate moarte şi împăiate. Leoaica înfometată îşi înfigea colţii în gâtul delicatei gazele, îngheţată într-o eternă îmbrăţişare a morţii. O hienă râioasă hohotea mută, iar gorila stătea îndrăzneaţă, arătându-şi dinţii şi lovindu-se cu pumnii în piept pentru a-şi proclama supremaţia.

Masa de mahon sculptat mi se părea mai mică decât îmi aminteam, dar asta era probabil pentru că mă făcusem eu mai mare. O colecţie de animale, ucise de curând, erau depuse pe un cearşaf alb, pătat de sânge. Am apropiat lampa pentru a vedea mai bine. Împăratul se uita peste umărul meu. Pe masă erau împrăştiate desene anatomice detaliate, făcute de o mână sigură – nu îmi dădeam seama ce soi de animal era reprezentat în ele. În apropiere, o broască era fixată pe cearşaf cu ace, având un piron de argint trecut prin inimă. Alte ace îi ţineau pielea desfăcută, dezvăluindu-i muşchii şi alte părţi pe care cei mai mulţi dintre noi, dacă au de ales, preferă să nu le expună în public. Îl văzui pe Bonaparte cum se strâmbă.

„Ce ciudat, mă gândeam. Cu tot măcelul pe care trebuie să îl fi văzut pe câmpul de luptă, nu suportă să vadă sânge!”

Bonaparte se întoarse spre mine şi mă întrebă, nevenindu-i să creadă:

— Laboratorul îţi aparţine?

— O, nu, i-am răspuns. Fireşte că nu. Huff se ocupă cu treburi de genul acesta. Eu nu vin aici decât atunci când vreau să uit de lume.

— Huff?

— Pedagogul fraţilor mei. E puţin – cum să spun… unii îl cred… puţin excentric.

Împăratul îşi trecu mâna prin blana hienei, făcând să se ridice un nor de praf.

— De ce oare? zise el maliţios.

Mă uitai la el dezaprobator.

— Şi ce face aici?

— Experimente. E un om de ştiinţă extraordinar, adăugai, silită oarecum la defensivă. Oamenii… pur şi simplu… nu îl înţeleg.

— Ah, spuse Bonaparte. La fel cum nu o înţeleg nici pe *mademoiselle* Betsy?

Fui luată prin surprindere de perspicacitatea lui, dar mă străduii să ascund asta.

— Cam aşa, i-am răspuns. Fireşte, din cu totul alte motive, am adăugat de îndată.

Bonaparte îşi dădu jos pălăria – o pălărie albă, cu boruri largi, de insular, cadou de bun-sosit de la Toby – şi curăţă cu ea un scaun din nuiele. Se aşeză, punându-şi bărbia în mâna sa delicată şi mă privi curios.

— Nu te înţeleg pentru că tu ai *la liberté* a gazelei în suflet. Dar acum eşti fixată într-o poză, întocmai precum această creatură împăiată, spuse el, arătând înspre gazela încremenită în acel moment de cumplită neajutorare.

În ciuda eforturilor mele, mă captivase şi n-am spus nimic. Încurajat, el continuă:

— Prinsă în capcană. Rolul pe care ţi l-au scris nu ţi se potriveşte – eşti ca o actriţă bună într-o piesă foarte proastă. Visezi să înfăptuieşti lucruri măreţe, dar nimeni nu aşteaptă asta din partea ta. Dorinţa de a te elibera îţi sfâşie inima – să te eliberezi şi să îţi scrii propriul destin în adierea vântului. Nimeni nu te ia în serios. Vrei să fii luată în serios. Într-o zi, ai să le arăţi ce nu au văzut în tine – o să le deschizi ochii. Şi o să le pară rău.

Mă privi cu atenţie.

— Oh, Betsy a noastră, rămasă cu gura căscată, seamănă încă şi mai mult cu biata gazelă.

Da, mărturisesc că eram uluită de analiza lui Bonaparte. Probabil că arătam întru totul ridicol, stând aşa cu gura căscată. Cum putea oare acest om, care nu mă cunoscuse decât

cu câteva zile înainte, să îmi cunoască atât de bine sentimentele? Parcă ar fi fost una dintre fetele cu care bârfeam după ora de stingere în căminul întunecos de la Hawthorne. Agasată într-o oarecare măsură, mă gândeam că poate a vorbit cu Toby despre mine. O să stau eu de vorbă cu Toby!...

— Iar acum *mademoiselle* se întreabă cum de am putut să îi citesc în suflet, *n'est-ce pas*? zise Bonaparte.

Mă uitai la el şi mai uluită. Din păcate, îşi putu da seama după expresia mea că avusese din nou dreptate.

— Vezi dumneata, *mademoiselle*, noi doi semănăm foarte mult.

— Ce? începui, furioasă. Cum puteţi să spuneţi...

— Ei, hai, mă întrerupse împăratul împăciuitor. Nu mai trage în mine! Când am vorbit despre sentimentele mele, vorbeam de cele pe care le aveam la vârsta ta. Noi ne asemănăm în interior tot atât de mult pe cât mă asemăn cu Roberaud la exterior. Iar spiritele gemene se recunosc întotdeauna.

Pe faţa împăratului se lăţea un zâmbet de autosatisfacţie care mă irita ca o lenjerie prea strâmtă.

— Ce am putea avea noi doi în comun? întrebai cu duritate.

— *Beaucoup*! Născut în sânul unei familii numeroase – deşi, în cazul meu, era vorba de opt copii – am ştiut de la prima răsuflare că sunt deosebit de ceilalţi. M-am luptat să mă regăsesc pe mine însumi, dar nu exista nicio scăpare pentru mine. După aceea, am fost trimis la şcoală departe, departe – întocmai ca şi dumneata, *mademoiselle.* La Academia Militară din Brienne. Nu am jucat după reguli. Întocmai ca o persoană pe care o cunosc, adăugă el spiritual. Eram un singuratic. Un străin. Nu îmi găseam locul.

— Un străin?

Ce voia, oare, să spună?

— Eu, după cum ştii, nu sunt francez.

Bonaparte? Cel mai mare erou al Franţei? Nu era francez? Imposibil! El îmi văzu expresia sceptică şi spuse:

— *C'est vrai, mademoiselle*[43]. E adevărul gol-goluţ. Sunt corsican. M-am născut Buonaparte. Pe o insulă pasată de la Franţa la Italia, precum un covrig. La Academie, toţi mă dispreţuiau pentru accentul meu ciudat şi obiceiurile mele străine. Şi pentru... statura mea. Nimeni nu se aştepta să

---

[43] Este adevărat, domnişoară (n. tr.).

înfăptuiesc ceva. Micuţul Napoleon să facă ceva semnificativ? *Jamais*! Dar eu eram hotărât să le demonstrez că se înşală. A durat ceva. Mi-am încheiat glorioasa carieră şcolară pe locul patruzeci şi doi, într-o clasă de cinzeci şi unu.

Al nouălea de la coadă? Chiar şi eu mă descurcasem mai bine de atât. Ei, mai puţin în primul semestru, fireşte!

Cu toate acestea, de atunci înainte mi-a fost din ce în ce mai greu să văd în Bonaparte o fiinţă ciudată, venită dintr-un alt cosmos.

Chiar atunci, auzirăm paşi. Bonaparte se întoarse iute ca fulgerul, ducând mâna la sabie. Vechile sale instinctele războinice nu se tociseră.

Abia după un timp apăru şi intrusul, dar eu îl recunoscusem imediat după mersul său ezitant, artritic.

Capitolul 7

— Huff!

— Betsy? E oare adevărat? Betsy? Tu eşti, copila mea dragă? spuse Huff, încercând să mă vadă în lumina slabă.

Nu se schimbase de când îl văzusem ultima oară – tot mai purta pe cap ciudatul fes roşu, de care stătea atârnat un ciucure, şi umbla în acelaşi caftan lung, ca un prinţ arab. Barba nearanjată i se albise de tot şi îi ajungea acum aproape până la brâu.

Veni către mine, întinzându-şi braţele lungi, osoase.

— Oh, dragul meu copil! Cum ai mai crescut!

Huff mă îmbrăţişă şi îndrăznesc să spun că a şi vărsat o lacrimă.

— Lasă-mă să mă uit la tine!

Făcu un pas înapoi şi abia atunci remarcă faptul că nu sunt singură – căci Bonaparte stătuse în beznă, cu sabia pregătită. Ciudat, împăratul părea gata să mă apere, dacă ar fi fost cazul.

— Te-am… întrerupt, draga mea? spuse Huff, jenat. Voi pleca de îndată, fireşte…

Se întoarse să plece. La început, m-a nedumerit atitudinea lui stânjenită. Abia după aceea am înţeles că el credea că întrerupsese un episod romantic.

Nu mă putui abţine să nu râd.

— Nu, nu! am strigat, aproape înecându-mă de râs. Nu pleca, te rog! Nu e ce crezi tu… El e doar…

Bonaparte ascultă expectativ, dorind să afle cum aveam să îl descriu. Dar nu aveam nici cea mai mică idee.

— O cunoştinţă, completă Bonaparte în locul meu. Una din cele mai respectuoase.

— Ah, zise Huff, de parcă totul ar fi fost clar acum.

Vederea lui nu era, cu certitudine, dintre cele mai bune. Era clar că nu îl recunoscuse pe împărat.

— Sper că nu te deranjează că l-am adus aici, îi zisei bătrânului pedagog. Nu voiam să te speriem.

— Nu e nicio problemă, răspunse Huff, mângâindu-şi barba. Compania îmi face plăcere. Pari a fi ofiţer, tinere. Betsy, draga mea, te-ai descurcat destul de bine.

Îl bătu uşor pe spate pe Napoleon. Era clar că împăratul nu era obişnuit cu un astfel de gest, dar nu protestă.

— Da, spuse el amuzat. Sunt, într-adevăr, ofiţer.

— E una din profesiunile cele mai nobile, zise Huff, aşezându-se încet pe un scaun. Unde sunteţi încartiruit?

— În Sfânta Elena. Am ordin să rămân aici pe o perioadă… nedefinită.

— Minunat! Atunci ne vom vedea des, răspunse Huff, examinând cu lupa o insectă prinsă pe masă, după care mâzgăli câteva note şi se ridică cu o încetineală agonizantă.

Îşi întinse mâna lungă, pe care artrita îşi lăsase urmele, înspre împărat.

— Care este numele dumitale, tinere?

Bonaparte nu răspunse nimic, dar îi întinse bătrânului mâna. Voiam să îi dau lui Huff vestea într-o manieră cât mai blândă. Nu era, însă, timp pentru pregătirea terenului.

— Este împăratul Napoleon al Franţei, i-am spus.

Spre surprinderea mea, Huff se ţinu de mânerul scaunului şi se lăsă cu greutate într-un genunchi. Îşi dădu jos fesul şi îşi aplecă fruntea. Lumina lămpii se juca pe chelia lui strălucitoare.

— Iertaţi-mă, Maiestate! zise Huff încet.

Bonaparte părea la fel de uimit ca şi mine de comportamentul bătrânului, dar era în mod evident încântat. Eu, una, mă temeam ca nu cumva Huff să cadă şi să îşi fractureze şoldul.

— Huff, am protestat eu, luându-l de braţ, nu e nevoie să faci asta! Te rog, ridică-te, prietene! Acum nu e decât un prizonier aici!

Ochii lui Bonaparte mă fulgerară.

Huff îşi înălţă capul şi mă privi cu ceea ce nu se poate numi altfel decât oroare.

— *Doar un prizonier*?!

Nu îl văzusem niciodată atât de furios. Lovi cu pumnul în mânerul scaunului, deşi fără prea multă forţă.

— Domnişoară, se pare că nu te-au învăţat prea multe lucruri la şcoala aceea cu pretenţii!

— Hai, bătrâne, hai! zise Bonaparte, ajutându-l pe Huff să se ridice.

Am fost surprinsă de grija pe care i-o arăta împăratul – nici cu propria mamă nu ar fi putut să fie mai atent.

— Nu e nevoie să îngenunchezi în faţa mea. Văd că şi dumneata ai înfăptuit destule lucruri, continuă Napoleon, uitându-se de jur împrejurul camerei. De ce stai ascuns aici?

— Vă mulţumesc, Maiestate, spuse Huff şi luă din nou loc, respirând greu. Când îmi aveam laboratorul la Briars, unul dintre experimentele mele cu electricitate – vi-l pot arăta, dacă doriţi – a produs destulă tulburare…

— A aruncat pivniţa în aer, am fost eu mai explicită.

— … Şi mi s-a interzis de atunci să îmi mai desfăşor munca acolo. Sau în vreun alt loc din Sfânta Elena, de când evenimentul a ajuns la urechile judecătorului. Betsy mi-a vorbit de peştera asta, unde venea ca să-şi găsească liniştea. Mi-a pus-o la dispoziţie ca să îmi pot continua experimentele în secret.

Împăratul dădu solemn din cap, ca şi cum ar fi promis să păstreze secretul bătrânului. Huff mă fixă cu ochii săi cenuşii. Mă pregăteam deja pentru o predică.

— Acum, domnişoară, dă-mi voie să încerc să repar deficienţele din educaţia dumitale. Omul care stă în faţa ta este un geniu politic şi militar. Nu, nu te uita aşa la mine, Betsy! Ia aminte. Bonaparte e cel mai mare cuceritor al vremii noastre! Învingător în patruzeci de bătălii. Stăpân a peste şaptezeci de milioane de suflete.

— Optzeci, îl corectă politicos împăratul.

— Succesorul de drept al lui Alexandru cel Mare! continuă

Huff, devenind atât de impetuos, încât aproape căzu pe spate, iar împăratul se grăbi să îl susţină.

— A, făcui eu sarcastică. Vrei să spui că a fost un dictator.

— Dictator? Ţi se pare că preşedintele Statelor Unite e un dictator?

— Nu-mi spune că a fost şi preşedinte, i-am zis, simulând un căscat.

— Lasă prostiile! mă apostrofă Huff. Bonaparte a fost ales, la fel ca oricare preşedinte american, prin votul poporului. Constituţia care l-a adus la putere a fost votată de trei milioane de oameni, în timp ce împotrivă au fost o mie două sute!

— Trebuie să fiu sincer până la capăt, îl întrerupse Bonaparte. Nu aveţi dreptate, *monsieur.*

Huff se uită la el întrebător.

— Împotrivă au votat o mie cinci sute de oameni, continuă Napoleon zâmbind. Şi tare mi-ar fi plăcut să stau de vorbă cu ei!

Huff chicoti.

— Iar când l-au făcut prim consul pe viaţă, încă o jumătate de milion de oameni l-au votat, zise bătrânul.

— Dar de data aceasta au fost zece mii împotrivă, adăugă Bonaparte. Nu îi deranja compania de scurtă durată a lui Napoleon, dar pentru unii, o viaţă întreagă era excesiv. După cum spunea bătrânul *docteur* Franklin în *Almanahul Bietului Richard*: „Peştele şi oaspeţii se împut după trei zile".

Nu eram impresionată. Ştiam deja de succesele militare ale lui Bonaparte, iar a afla că fusese ales pe postul de „ucigaş de profesie" nu îmi sporea cu nimic admiraţia pentru el.

— Păreţi deosebit de interesat de viaţa mea, *monsieur,* îi spuse Bonaparte lui Huff.

— Sunt pe jumătate francez, spuse Huff. După mamă.

— A, zise Bonaparte ghiduş. Asta explică de ce aţi pus un singur genunchi în pământ.

Huff zâmbi larg, arătând câţi dinţi îi lipseau.

— Mai sunt şi un împătimit admirator al măreţiei, adăugă bătrânul.

Bonaparte îşi ridică pălăria şi îşi aplecă fruntea, mulţumind. Eu, una, strâmbai din nas, dezgustată.

— Se pare că *mademoiselle* nu este de acord cu aprecierile

dumneavoastră, remarcă împăratul.

— E tânără, spuse Huff, oftând. O să înveţe.

Condescendenţa lui mă agasa, ca să nu spun mai mult de atât. Huff se întoarse din nou spre mine.

— Napoleon Bonaparte a adus binecuvântarea civilizaţiei în toată Europa. Un dar al cunoaşterii, al justiţiei, al ordinii. Dacă Wellington nu l-ar fi oprit în bătălia de la Waterloo…

— Ar fi trebuit să trimit mai repede trupele de rezervă, pe 17… mormăi Bonaparte, ca şi cum ar fi purtat încă o dată lupta în mintea sa, apoi îşi clătină capul. Ar fi trebuit să mor la Moscova. Până atunci, faima îmi era neatinsă. O, dacă Domnul ar fi abătut un glonţ spre mine la Kremlin! Istoria m-ar fi comparat cu Iulius Caesar!

— Dacă nebunii ăia nu l-ar fi oprit la Waterloo, reluă Huff, ar fi continuat până ar fi unit tot globul, înlăturând pânza de păianjen a ignoranţei şi a injustiţiei de pe fiecare naţiune a pământului!

Bonaparte părea foarte mulţumit de concluzia lui Huff şi nu adăugă nimic. Cât despre mine, mă mulţumii să ridic din umeri.

— Uită-te aici, îmi spuse Huff, ridicându-se cu greu.

Mă luă de mână şi mă conduse spre un cufăr vechi.

Huff se chinui să desfacă un lanţ pe care îl purta în jurul gâtului, dar mâinile lui nu mai puteau efectua o operaţie atât de delicată.

— Permiteţi-mi, zise împăratul, desfăcând lanţul de care atârna o cheie, pe care Huff, cu mâinile tremurânde, o folosi pentru a deschide cufărul.

Înăuntru era o piatră neagră, netedă, cu litere ciudate sculptate pe toată suprafaţa.

— *Mon Dieu*! Piatra de la Rosetta![44] exclamă Bonaparte. Dar… cum?

— Nu e originalul, înălţimea Voastră! explică Huff. E doar o copie.

Ridicai lampa deasupra ciudatei pietre ce purta acel mesaj indescifrabil.

— Aşa, şi?

---

[44] Descoperită în Egipt, în 1799, de către armatele lui Napoleon, pe care este inscripţionat un mesaj în trei scrieri: hieroglifă (scriere egipteană ce foloseşte pictograme în locul cuvintelor), demotică scriere egipteană cursivă) şi greacă. Studiind această inscripţie, în 1822, arheologul Jean-Françoise Champollion dezvăluie codul de descifrare a hieroglifelor şi a scrierii demotice (n. tr.).

— Piatra asta, zise Huff, luându-mi mâinile în ale sale şi privindu-mă cu o intensitate nemaipomenită, va dezlega misterele epocilor! Secretele piramidelor! Enigma Sfinxului!

Pentru mine nu era decât o piatră, nu o enigmă – chiar dacă avea sculptate pe ea o mulţime de pătrăţele, păsări şi liniuţe şerpuite.

— Ţine lampa mai aproape! îmi porunci Huff, iar eu îl ascultai. Piatra asta vine din Egipt, ţara faraonilor. E foarte veche. Pe ea e scris un decret în trei limbi. Aici e greaca. Aici, acelaşi mesaj, într-altă limbă – demotica.

Împăratul şi cu mine ne uitam peste umărul lui, pe măsură ce explica.

— Noi, învăţaţii, ştim să descifrăm aceste limbi. Iar aici – marele mister pe care trebuie să îl rezolvăm: hieroglifele egiptene. Nu trebuie decât să comparăm literele limbilor pe care le cunoaştem cu simbolurile din scrierea necunoscută şi vom sparge codul!

— Aşa, şi? întrebai din nou. Ce legătură are asta cu împăratul?

Lui Bonaparte cu siguranţă nu îi plăcea că vorbesc despre el ca şi cum nu ar fi fost prezent, dar pentru moment nu spuse nimic.

— Împăratul şi oamenii săi au recuperat originalul acestei preţioase relicve în timpul expediţiei militare şi ştiinţifice de pe malurile Nilului din 1799. Acum, cu ajutorul ei, vom fi în stare să deschidem o nouă lume a înţelegerii. Vom deschide o fereastră către minunata lume a Egiptului Antic. Cum îşi mumificau morţii? Vom afla! Cine a construit piramidele şi de ce? Unde sunt mormintele marilor faraoni, cu toate comorile lor de aur, care aşteaptă să fie descoperite?

— Aţi spart deja codul, aşa cum spuneţi, *monsieur*? întrebă Bonaparte.

— Încă mai lucrez la asta. Încă nu, răspunse Huff, coborând capacul. Aceasta este numai una dintre comorile pe care Napoleon Bonaparte le-a ridicat din întunericul uitării şi le-a adus la lumina cunoaşterii. Oriunde a mers, a lăsat în urmă comoara cunoaşterii prin raţiune.

Bătrânul îşi scutură praful de pe mâini, de parcă şi-ar fi spus ultimul cuvânt.

Aş fi răspuns cu un argument, dar, sinceră să fiu, nu prea

aveam ce să spun. Dintotdeauna îl respectasem şi îl admirasem pe Huff. Fusese unul dintre puţinii mei confidenţi când eram mai mică. Admiraţia lui pentru Bonaparte mă luase complet prin surprindere şi, mărturisesc, respectul pe care îl aveam pentru judecăţile lui Huff îmi tulburase prejudecăţile. Oare îl ridica în slăvi pe împărat doar pentru că era pe jumătate francez? Sau să fie oare posibil ca Huff să aibă, într-adevăr, dreptate în legătură cu meritele oaspetelui nostru, iar eu să îl fi judecat greşit pe Bonaparte?

Înainte ca eu să pot spune ceva, împăratul scoase un ceas de buzunar, se uită la el şi ne zise:

— Marchand aşteaptă să mă tundă, aşa încât mă tem că trebuie să plecăm.

Îl sărută pe bătrân pe ambii obraji, în maniera franţuzească. Întru câtva excesiv, după părerea mea, dar Huff părea încântat. Eu îl îmbrăţişai de rămas-bun – în maniera englezească.

Plecând din laborator, Bonaparte se împiedică şi se lovi de un raft de cărţi. Un volum căzu. Bonaparte îl ridică, dădu la o parte praful de pe copertă şi citi cu voce tare titlul în franceză, care s-ar traduce prin *Experimente aeronautice,* de Joseph şi Jacques Etienne Montgolfier.

— Ah, spuse Bonaparte, amintindu-şi de ceva. Fraţii Montgolfier…

— I-aţi cunoscut? întrebă Huff, emoţionat.

— *Mais oui*! răspunse Bonaparte. Au vrut să-mi construiască unul dintre baloanele lor cu aer cald – pentru spionaj aerian pe câmpul de luptă. Fireşte că nu le-am acceptat proiectul. Un bun general îşi cunoaşte duşmanul şi fără să-i vadă creştetul.

Împăratul puse cartea la locul ei, pe raft.

Îi făcurăm semn de rămas-bun lui Huff, care rămase în peşteră pentru a lucra la hieroglifele sale, iar noi ne îndreptarăm spre ieşire. Nu mă puteam abţine să nu mă întreb cum de reuşea bătrânul şi fragilul Huff să ajungă la laborator în fiecare zi, străbătând dificila cale prin peşteră. Presupun că putea să compenseze prin voinţă ceea ce îi lipsea ca vitalitate.

După douăzeci de minute, împăratul şi cu mine ajunserăm la lumină.

— Se pare că o să plouă, am spus eu. Am face bine să ne întoarcem.

— Da, răspunse împăratul. Dar, cum spunea acelaşi doctor

Franklin, e bine să ne grăbim încet.

Hope îşi freca botul de Belle precum un peţitor.

— Ah, zise Bonaparte. Hope e ca şi mine. Nu poate rezista unui chip frumos.

Încălecarăm.

Aveam ceva să îi spun împăratului, acum că Huff nu ne mai putea auzi.

— Aţi furat Piatra de la Rosetta, nu-i aşa?

Împăratul ridică din umeri.

— Mai degrabă ai putea spune că am împrumutat-o.

— Sora mea, Jane, spune că aţi ascuns comori uluitoare. Le-aţi furat şi pe acelea de la…

Împăratul se uită la mine furios.

— Ai vrea să afli despre comorile lui Napoleon Bonaparte? Ai vrea, *mademoiselle*? Da, sunt uluitoare, dar nu sunt ascunse: porturile din Anvers şi Flushing, unde pot încăpea cele mai mari flote ale lumii. Canalizările pe care le-am construit la Dunkirk, Le Havre şi Nice. Docurile uriaşe de la Charbourg, portul Veneţiei. Drumurile pietruite care leagă Anvers de Amsterdam, Mainz de Metz, Bordeaux de Bayonne. Trecătorile amenajate peste Simplon, La Comiche şi Mont Genevre, care deschid Alpii în toate cele patru direcţii şi depăşesc toate construcţiile vechii Rome! Alte comori? Altele?

Mă uitai la el, fără să pot spune vreun cuvânt. El continuă.

— Reconstruirea Bisericii, distruse de Revoluţie. Punerea bazelor unor noi industrii, noul muzeu Luvru, depozite, străzi, alimentarea cu apă a Parisului. Cheiurile râului Sena. Revigorarea industriei textile în Lyon, construirea canalului Rin-Rhone. Mai mult de o sută de fabrici de zahăr. Drumul care leagă Pirineii de Alpi, Parma de Spezia, Savona de Piemont. Podurile peste Sena, altele la Tours şi Lyon. Muzeul lui Napoleon, unde, te asigur, mademoiselle, operele de artă au fost obţinute prin cumpărare ori prin tratate de pace. Acestea – acestea sunt toate comorile lui Napoleon şi vor dăinui peste secole!

Pentru a doua oară în decursul aceleiaşi zile, rămăsesem fără argumente. Putea fi adevărat? Era oare posibil ca toate aceste realizări să i se datoreze numai unui om – unui *singur* om?

Merserăm în linişte tot restul drumului până la Briars.

Capitolul 8

— Au! Marchand, lucrezi cu foarfeca, nu cu ghilotina! Ai grijă!

Împăratul puse mâna acolo unde apăruse o picătură de sânge, pentru că valetul său îl ciupise din greşeală. Era o biată zgârietură – îmi dădeam seama de asta de acolo de unde stăteam – dar împăratul porunci:

— Adu bandajele!

— Îmi pare foarte rău, Maiestate, zise Marchand, aducând un prosop. V-aţi mişcat, deşi v-am avertizat…

— Mă faci vinovat de propria rană? strigă Bonaparte ranchiunos, apoi se întoarse spre mine: Să nu laşi niciodată un francez să te tundă, Betsy!

— Voi încerca să ţin minte asta, domnule! i-am răspuns, fără să înţeleg prea bine ce vrea să zică.

Să urmăresc cum cineva se tunde nu era ceea ce aş fi putut să numesc o manieră foarte interesantă de a-ţi petrece o după-amiază, dar, de când mă întorsesem de la şcoală, aveam la dispoziţie foarte mult timp şi prea puţine lucruri de făcut. După părerea tatălui meu, educaţia mea era încheiată. „Nicio fată nu ar trebui să stea la şcoală după ce a împlinit paisprezece ani” – acesta era motto-ul lui. Când mama îi sugerase că ceva mai multă instruire mi-ar fi de folos, tata avusese o criză.

— Pentru ce o pregătim pe Betsy? urlă el. Să fie Guvernator General al Indiei?

Ca de obicei, mama abandonase lupta.

Nu pot spune că eram dezamăgită că mă întorsesem de la Hawthorne. Îndrăznesc să cred că nici ei nu erau dezamăgiţi că nu aveam să mai plec. Simţeam, însă, că schimbasem o închisoare cu alta. Ce putea oare să facă o fată pe stânca asta nenorocită? Să scoată cartofi dulci împreună cu sclavii. Să înveţe de la mama cum să coasă şi alte prostii. Să o asculte pe Jane cum se smiorcăie. Sau să se uite cum fostul împărat al Franţei se tunde. Alegerea nu era prea greu de făcut.

Marchand aplică prosopul pe gâtul împăratului la fel de delicat cum ar fi atins funduleţul unui prunc.

— Gata, Sire! îl îmbună valetul. Sângerarea s-a oprit.

— Nu mulţumită ţie! bombăni împăratul.

Îşi îndepărtă câteva fire de păr de pe umeri. Marchand îi întinse o oglindă, pentru a putea examina rezultatul chinurilor sale. Împăratul îşi întoarse capul într-o parte şi în alta.

— *Petit Tondu*, spuse, privindu-şi cu ochi critic reflecţia.

— Domnule? îl întrebai, neînţelegând ce vrea să zică.

— Tunsulică, traduse el. Aşa îmi spuneau băieţii la Academie. Nu se voia un compliment.

— Mie îmi spuneau Colonii. Când eram la şcoală.

Bonaparte îşi trecu mâna prin buclele tunse şi mă privi întrebător.

— Pentru că eram mereu o revoltată, la fel cum s-au revoltat americanii din colonii împotriva englezilor, explicai.

Împăratul zâmbi şi sări de pe scaun.

— *Viens*! zise, străbătând camera cu paşi mari.

Nu ştiam unde vrea să mă ducă, dar nici nu-mi prea păsa. Îl urmai.

Ajunserăm într-o altă cameră a pavilionului. Era destul de umedă şi răcoroasă, plină de cutii nedesfăcute. Avusese dreptate să facă acea comparaţie cu iarna rusească.

— O să-ţi arăt autobiografia mea, spuse Bonaparte, apropiindu-se de o ladă mare din lemn, umplută cu paie, pe care se putea citi: Sèvres; Tuileries.

Îngenunche şi scoase cu iuţeală paiele din cutie, ca un copil nerăbdător să desfacă ambalajul cadourilor de Crăciun. Obiectul pe care îl scoase din cutie era înfăşurat în ziare franţuzeşti vechi şi îngălbenite. Nu erau nimic altceva decât porţelanuri pictate, pe care el mi le arătă plin de mândrie.

— Credeam că urma să îmi arătaţi autobiografia dumneavoastră…

— *Exactement*! zise Bonaparte şi ridică din cutie câteva farfurii, lăsând în urmă atâtea paie, încât mă simţeam ca într-o cocină. Aceste porţelanuri de Sèvres de la Tuileries au fost făcute pentru mine. Ele povestesc viaţa mea.

Curioasă, mă uitai la una dintre ele.

— Mă ajuţi să le desfac?

Am făcut semn că da şi am întins mâna spre ladă.

— Fireşte, nu sunt în ordine cronologică, spuse el pe măsură ce desfăcea farfuriile şi îmi arăta imaginile.

— Asta e bătălia de la Austerlitz. Cea mai mare victorie din cariera mea! Pe atunci nu aveaţi decât patru ani, *mademoiselle.*

— Împotriva cui?

— Împotriva Rusiei şi Austriei, îmi răspunse.

Îmi arătă apoi o altă farfurie, pe care erau pictaţi cai cabraţi şi mulţi soldaţi cu muschete şi tunuri. Câţiva oameni erau întinşi pe jos, în poziţii dramatice, cu pete roşii de sânge pe uniforme. Cine oare ar fi putut să mănânce de pe asemenea farfurii? Mie mi-ar fi produs indigestie! Un personaj călare, asemănător cu Bonaparte, cu sabia ridicată în aer, mai subţirel şi mai chipeş decât modelul, ocupa primul-plan.

— *Bien sûr*, câteodată artistul exagerează un pic, îmi spuse, rânjind. Am dat bătălia asta din trăsură, explică el chicotind.

Am mai despachetat încă două farfurii. Pe una era reprezentată o femeie superbă, cu părul negru, cu pielea albă ca pieptul unui porumbel. Purta un frumos colier de safire, înconjurate de mici diamante strălucitoare. Zâmbetul ei părea să ascundă un secret, precum cel al Giocondei din faimoasa pictură a lui da Vinci.

— Cine este? l-am întrebat pe împărat.

Melancolia i se întipări pe chip, urmată de o amintire dureroasă de demult.

— Joséphine a mea, spuse încet, de parcă s-ar fi temut să nu trezească pe cineva din somn.

— Soţia dumneavoastră?

— Odată, demult, oftă împăratul. *Ma belle* – dulcea şi unica mea Joséphine, adăugă el, frecându-se la ochi.

Nu l-am întrebat ce se întâmplase cu ea. Mă temeam să nu fie prea dureros pentru el. N-am crezut să îmi pese vreodată de sentimentele împăratului, dar era greu să nu simţi compasiune pentru jalea de pe chipul lui.

— Să o deschidem şi pe asta, l-am îndemnat, întinzându-i o altă farfurie.

Speram ca schimbarea să îl înveselească, dar mă tem că alegerea fusese nefericită, pentru că, după ce a îndepărtat ambalajul, am văzut portretul unei alte doamne şi al unui băieţel blond absolut fermecător, care ar fi trebuit să aibă cam aceeaşi vârstă cu fratele meu, Alexander.

— Fiul meu, spuse Bonaparte, făcând eforturi să îşi controleze emoţiile. Regele Romei. Şi mama sa, Marie Louise.

— Unde sunt acum?

— Prizonieri, ca şi mine, la Palatul Schönbrunn, în Austria,

răspunse împăratul, privind îndelung farfuria, apoi zise încet, ca pentru sine: O să-l înveţe oare să-şi urască tatăl?

M-am străduit din răsputeri să găsesc un lucru pe care să i-l pot spune pentru a-l linişti, aşa cum făceam şi la înmormântări. De data aceasta, avui ceva mai mult succes.

— Poate că îl veţi mai revedea, i-am spus, cu speranţă în glas. Şi îi veţi arăta chiar dumneavoastră care este adevărul.

Împăratul dădu aprobator din cap, dar era limpede că nu e deloc optimist, iar eu mă grăbii să adaug:

— La fel cum mi-a arătat şi mie Huff.

Bonaparte îşi ridică încet privirea către mine. Ochii îi ardeau de recunoştinţă şi de un sentiment al victoriei. Presupun că la fel arătase şi la Austerlitz şi puteam să înţeleg de ce oamenii îi urmau ordinele – chiar dacă asta însemna să mărşăluiască la moarte sigură – pentru a avea şansa de a primi o privire aprobatoare din partea lui.

Începeam să mă simt stânjenită, întrebându-mă dacă trebuie să mă simt victorioasă ori înfrântă. Cine câştigase, la urma urmei? Împăratul sau eu?

Chiar atunci, auzirăm paşi şi voci în cealaltă cameră. Se părea că amiralul venise pentru a discuta cu Bertrand, mareşalul împăratului, despre aprovizionarea pavilionului. O clipă mai târziu, o altă persoană a intrat grăbită în cameră, căutându-l pe amiral. Oricine va fi fost, era în mod clar tulburat la culme. Bonaparte şi cu mine traserăm cu urechea la discuţie.

— Domnule amiral! Domnule amiral! strigă omul, cu respiraţia tăiată.

— Ce s-a întâmplat, căpitane? răspunse acesta. Care e problema?

— A, aici sunteţi, domnule! L-am… l-am pierdut pe împărat! A fugit de lângă mine şi a evadat! L-am căutat pe insulă în lung şi în lat, dar… dar i-am pierdut urma!

— Doar se joacă cu tine, Poppleton, spuse calm amiralul. Sunt sigur că îi vei găsi calul în grajd. Şi o să ia o masă pe cinste, bucuros nevoie-mare! Vorbesc de generalul Napoleon, deşi e valabil şi pentru cal…

Eu şi cu împăratul ne uitarăm unul la celălalt, chicotind precum copiii. Când ne liniştirăm, ceea ce, mărturisesc, ne-a luat destul timp, ne îndreptarăm din nou atenţia către farfurii.

Bonaparte o scoase pe ultima din cutie şi o desfăcu.

— Ah, zise, iată premiul meu!

Mi-o arătă. Nu era nicio imagine pe ea, doar nişte cuvinte.

— *Codul napoleonian*, spuse Bonaparte, plin de mândrie. Nu poate încăpea tot pe farfurie. Aici nu e scris decât un rezumat.

— Un cod? Precum cel de pe Piatra de la Rosetta?

— Nu, *mademoiselle.* Nu tipul acela de cod! Acestea sunt legi, garantând drepturile tuturor cetăţenilor. Eu am dat legile acestea Franţei. Le-aş fi dat şi restului lumii, dacă şarmantul dumneavoastră general Wellington nu m-ar fi oprit.

M-am străduit să traduc cuvintele înscrise pe farfurie.

— Liber-tate indi-vidu-ală, libertatea de a…

— Libertatea de a munci, completă împăratul, libertatea de conştiinţă, libertatea religioasă, egalitatea tuturor în faţa legii.

— Dar – dar asta seamănă cu constituţia americană!

— Americanii au furat-o de la francezi, zise el, zâmbind. De la filosofii noştri, *monsieur* Rousseau şi alţii. Deşi americanii şi-au organizat mica lor revoluţie înaintea noastră.

Libertate. Rebeliune. Ce idee minunată! Cred că aş fi putut fi fericită trăind în Franţa.

— Dumneavoastră aţi scris legile acestea?

— Multe dintre ele, spuse Bonaparte.

„Ia te uită, mă gândeam, poate că nu a fost chiar aşa un dictator… Poate că înfrângerea lui Bonaparte nu a fost tocmai un motiv de bucurie pentru lume.”

Îl ajutai să îşi aranjeze farfuriile pe şemineu. În cameră se făcea simţit un curent puternic. Împăratul începu să tremure şi mă rugă să îl întreb pe tata dacă nu ar putea să trimită nişte lemne de foc. Am fost de acord şi m-am dus acasă, unde mă aşteptau cu masa pusă.

Între pavilion şi Briars nu era decât o distanţă mică. Pe când dădeam colţul, cineva mă apucă de braţ. Am încercat să ţip, dar mă împiedică o mână care mi se aşeză de îndată peste gură. În clipa când făcui semn cu ochii că recunoscusem persoana care mă prinsese, „căluşul” fu îndepărtat.

— Huff! Ce s-a întâmplat?

— Sst! Vino cu mine! şopti bătrânul, ducându-mă înspre un loc izolat, sub un bananier.

În apropiere, se afla o santinelă înarmată, având sarcina de a-l supraveghea pe împărat. Mi se părea teribil de chipeş.

— E totul în regulă, domnişoară Balcombe? strigă spre mine

santinela.

— Ăăă… da, domnule! am răspuns, surprinsă că un soldat atât de frumos ştia cine sunt.

Mă surprinse cum mă uitam atentă la el şi îmi făcu cu ochiul, după care îşi duse mâna la pălărie şi îşi continuă rondul.

M-am întors spre bătrân.

— Ce e, Huff?

— Am nevoie de ajutorul tău, draga mea.

— Willie şi Alexander îşi neglijează din nou studiile? Ştii doar că nu am prea mare influenţă asupra lor…

— Sst! zise el din nou, trăgându-mă mai aproape.

Huff îşi freca mâinile nervos şi se uita de jur împrejur pentru a vedea dacă ne urmăreşte cineva.

— De ce vorbeşti în şoaptă?

— Împăratul trebuie să-şi continue misiunea sa benefică, spuse Huff plin de convingere. Poate că o să conducă o revoltă musulmană în Arabia! Sau poate că o să ducă la bun sfârşit ce a început Alexandru cel Mare şi o să cucerească Asia Mică. Trebuie să i se permită să aducă lumii întregi libertatea şi ştiinţa!

— Ei, da, asta sună a cauză nobilă, i-am zis nu tocmai convinsă, dar va fi cam greu, dat fiind că e prizonier.

— Am un plan pentru evadarea lui! răspunse Huff, cu simplitatea cu care ar fi făcut o remarcă asupra vremii.

Evadare! La naiba! Se părea că bătrânul îşi pierduse minţile de-a binelea.

— Iar tu o să mă ajuţi, adăugă Huff.

— Ce? Nu am în niciun caz de gând să fac asta! Zău, Huff, cred că ai stat prea mult timp cu nasul în chimicalele tale! i-am spus şi m-am întors să plec.

— Betsy! Aşteaptă! Betsy! Te rog!… Lasă-mă să îţi spun!

M-am oprit. Trebuia să aud ce avea de spus. Îi datoram măcar atât. M-am întors spre el, cu braţele încrucişate.

— Ei? i-am zis, nerăbdătoare.

Huff îşi puse braţele slăbănoage pe umerii mei.

— Îţi mulţumesc, draga mea – gândeşte-te, cum ar fi să rămâi în istorie drept fata care l-a eliberat pe marele Napoleon Bonaparte! Fata care a făcut ca realizările Revoluţiei să se răspândească de-a lungul şi de-a latul globului!

— Ridicol! i-am răspuns. De ce? De ce? Nu-ţi dai seama ce

scandal ar ieşi? Ce dezastru! Cine şi-ar putea închipui ca fiica lui William Balcombe ar fi în stare să facă asta? Familia mea – întregul Imperiu Britanic – o să… o să facă spume de furie!

Huff îmi ridică uşor bărbia şi mă privi în ochi. Dădu din cap că da. Încet. Foarte încet.

„Hmmm… mă gândii eu. Aş putea, aşadar, să stârnesc o oarecare tulburare, să-l eliberez pe împărat şi să salvez, cu ocazia asta, lumea?” Nu era tocmai rău pentru o fată care se topea de plictiseală şi lipsise de la orele de istorie ale domnişoarei Bosworth.

Se făcu lumină în mintea mea.

— Bine, te ajut! am fost de acord.

Capitolul 9

Am aranjat să mă întâlnesc cu Huff în laborator a doua zi de dimineaţă. Nu avea de gând să îmi dezvăluie până atunci mai multe în legătură cu planul lui de a-l elibera pe Bonaparte. Mă rugă, în schimb, să fac ceva pentru el – o rugăminte extrem de ciudată, şi anume, să aduc cu mine cât mai multe rochii de mătase cu putinţă. Să cerşesc, să împrumut sau să le fur, dacă era cazul. Dar, orice aş face, să nu cumva să dezvălui scopul pentru care le adun. Fireşte, nu aveam cum să dezvălui ceea ce nu ştiam…

A doua zi de dimineaţă, după micul dejun, m-am dus în camera mea, plângându-mă de dureri de cap. După ce m-am asigurat că sunt singură, am deschis lada cu haine. Mirosul puternic de mucegai îmi pătrunse nările. Câtă vreme fandosita de Jane se schimba de câteva ori pe zi, era o minune că biata cutie stătea închisă îndeajuns de mult timp pentru a prinde acel miros atât de neplăcut. Îmi ţinui respiraţia şi răscolii rochiile, pentru a vedea ce aş putea să găsesc: cea roz, cea înflorată, cea cu volănaşe, pe care o detestam din tot sufletul, cea verde şi oribilă pe care mi-o lăsase verişoara Cassandra. Niciuna dintre rochiile mele nu erau din mătase – doar bumbac, pentru că îmi păsa prea puţin de ce era la modă. O fată poate să alerge ca un cal când poartă bumbac. În mătase, însă, nu făceam decât să transpir ca un cal. Jane, în schimb, adora fineţurile şi nu ar fi alergat nici ca să-şi salveze viaţa, aşa încât am avut plăcerea să

descopăr că cele mai multe rochii de-ale ei erau din acel material produs din chinurile preţioşilor viermi aduşi din China. Cu siguranţă, mă gândeam eu, nu avea să ducă dorul câtorva.

— Ce ai de gând să faci, Betsy?

Ca de obicei, Jane intrase în cameră neauzită, ca o cobră. Mă fixa cu ochii ei verzi, care se plimbau de colo-colo, de parcă ar fi fost în căutarea unui loc potrivit pentru a-şi înfige colţii. Eu stăteam în mijlocul camerei, cu mai multe rochii sub braţ, rugându-mă să nu mă părăsească imaginaţia.

— Mama vrea să le modifice pe astea, am minţit-o, impresionată de inventivitatea mea în momentele de criză.

— De ce? întrebă sec Jane. Ce e în neregulă cu ele?

O, Doamne!

— Ăăă… nimic. Doar că… ea crede că pieptul ţi s-a împlinit destul de frumos şi că ar trebui să-l arăţi mai mult.

Când nu ştii ce să faci, flatează! Asta mergea întotdeauna cu Jane.

— Hmm, mormăi Jane, cântărind situaţia.

Off, fusese cât pe-aci! Dar nu mă puteam relaxa încă.

— Mama vrea să îmi arăt decolteul? Nu prea îi stă în fire…

— Păi i-am zis eu, şi… şi eu am fost surprinsă la început. Dar ştii cât de tare vrea să te măriţi, continuai cu o voce stinsă. Ofiţerii tineri se dau în vânt după decolteuri. Şi nu se poate să nu avem câteva petreceri în preajma Crăciunului…

Jane îşi increţi fruntea. Nu-i era tocmai uşor să gândească, sărăcuţa…

— Aha! spuse.

În sfârşit! O convinsesem. Abia m-am putut abţine să nu răsuflu uşurată.

— Mă duc jos, să îmi ia mama măsurile, continuă ea, întinzându-şi mâna după rochii.

La naiba! Gândeşte repede, Betsy!

— O, nu, nu poţi să faci asta! am sărit eu, trăgând rochiile înspre mine, înainte să le poată apuca.

— De ce nu? Cum o să mi le poată potrivi dacă nu le port?

— E… e…

Haide, haide, ştiu că poţi!

— E o surpriză.

Of, imaginaţia lui Betsy salvează din nou situaţia!

— Pentru ziua ta. Nu aş vrea să îi strici bucuria mamei. O să

mă omoare dacă află că ţi-am spus!

— O, zise Jane, convinsă pe deplin. Nu te îngrijora, surioară. O să ţin secret.

Da, da, sigur!

Jane se întoarse să plece. Începeam să mă relaxez. Mai era destul până să vină ziua ei, aveam destul timp la dispoziţie ca să scornesc ceva. Dar-ar Domnul! Dar o secundă mai târziu, Jane se opri în prag şi se întoarse spre mine.

— Betsy, te simţi bine? Pari… agitată. Cam ca atunci când ţi-a scos fierarul dintele.

— N-am nimic, Jane. Doar că am venit acasă de câteva zile. Cred că am nevoie de timp ca să mă obişnuiesc din nou.

Jane ridică din umeri şi ieşi.

După aproape o oră, când eram sigură că ieşise din casă pentru a se plimba – să facă cumpărături în oraş, fără îndoială – îndesai rochiile ei de mătase pe dedesubtul celei pe care o purtam şi mă strecurai afară din casă.

Îl găsii pe bătrânul Huff preocupat, aplecat peste o carte cu coperte scorţoase din laboratorul său. O diagramă uriaşă – planul de construcţie al vreunei maşinării – era întinsă pe masă, iar lampa arunca peste ea umbre prelungi, ca nişte degete. Desenul indica distanţe şi măsuri, dimensiunile pentru un fel de coş şi un obiect uriaş, asemănător cu un bulb, suspendat cu sârme şi cabluri. Bănuiam că diagrama avea legătură cu planurile lui Huff de a-l elibera pe împărat.

— Progresezi? l-am întrebat.

— Aaaaa!

Speriat, bătrânul sări din scaun de parcă ar fi întinerit brusc.

— Pentru numele lui Dumnezeu, Betsy! O să îmi provoci un atac de cord!

— Scuze!

Huff se aşeză din nou şi îmi arătă diagrama.

— Asta îl va purta pe împărat spre libertate.

După aceste cuvinte, se cufundă din nou în lectură. M-am uitat peste umărul lui – era tocmai cartea pe care împăratul o răsturnase cu o zi în urmă – cartea fraţilor Montgolfier despre experimentele aeronautice. Huff citea capitolul despre construirea unui balon cu aer cald.

— Vrei să spui că împăratul o să zboare de pe Sfânta Elena?

— Întocmai, răspunse Huff, privindu-mă de sus până jos. Te-

ai mai îngrăşat, draga mea. Încearcă să slăbeşti. Avem nevoie să fii cât mai uşoară pentru zborurile de încercare.

Zboruri de încercare? Doar nu avea de gând să mă pună în maşinăria aia! Cât despre presupusa mea tendinţă de îngrăşare, scosei rochiile de mătase de dedesubtul hainei mele şi i le oferii.

— Ah, spuse el. Îţi mulţumesc, draga mea. Ştiam că pot conta pe tine.

Bătrânul începu să sfâşie rochiile lui Jane, transformându-le în simple fâşii de mătase.

— Huff! Astea sunt ale lui Jane! O să mă mănânce de vie!

— Stai liniştită, draga mea, răspunse Huff, continuându-şi munca.

Nu-mi era greu să îmi imaginez cum aveau să fie folosite rochiile – din ele urma să fie alcătuit balonul. Cum avea să se simtă Jane, ştiind că datorită rochiilor ei şi-a găsit scăparea cel mai celebru dintre prizonierii Angliei? Trebuie să mărturisesc că la acest gând mi se aşternu un zâmbet pe buze.

— Uite aici ac şi aţă, zise Huff, întinzându-mi o cutie roşie de catifea. Am nevoie de ochii şi mâinile tale tinere.

— Ce ai vrea să fac?

— Să coşi fâşiile de mătase una lângă alta. Uite aşa, îmi explică el, arătându-mi diagrama balonului.

— Cusutul, cu părere de rău, nu prea e punctul meu tare. Mama intenţiona să îmi arate…

— Ei, lasă, spuse Huff, dând indiferent din mână. Îţi vei îmbunătăţi tehnica pe parcurs.

Am oftat, am pus aţa în ac şi am început să cos aşa cum mă pricepeam. Ce ironie! Cine ar fi crezut că aveam să regret că nu luasem mai multe lecţii de cusut!

— Au!

Mă înţepasem în deget. Mi-am băgat degetul în gură şi am supt o picătură de sânge cu gust de metal.

— Şmprteredspsnigtrepvststa?

— Ce? Vorbeşte clar, fata mea! Nu vorbi cu degetul în gură!

— Am zis „Şi împăratul ce are de spus în legătură cu toată povestea asta?”

— Despre evadarea în balonul meu? Nu ştiu.

— Cum adică? Nu i-ai spus?

— Nu e deloc nevoie ca el să ştie, până în ultima clipă,

explică bătrânul. Ba chiar ar fi nerecomandabil ca el să afle.
Îl privii mirată.
— În primul rând, mă lămuri bătrânul, sunt spioni peste tot. Ar fi greu să îl găseşti pe împărat singur, pentru a-i spune.
Huff avea mare dreptate. Mă gândii la Poppleton şi la toţi ceilalţi care îl păzeau pe împărat. Cât despre indiscretul acela de Gourgaud, ce să mai spun? Cred că niciun secret nu ar fi în siguranţă dacă ar ajunge la el. Iar dacă împăratul ştia ceva, cu siguranţă că va afla şi Gourgaud.
— În orice caz, adăugă Huff, nu vreau să îi las împăratului prea mult timp la dispoziţie pentru a se gândi la planurile noastre. După cum ai văzut şi tu ieri din atitudinea pe care o avea vorbind despre fraţii Montgolfier, nu s-ar putea spune că se dă în vânt după aeronautică. Dar e un om de acţiune şi plin de curaj. Dacă îi oferim pur şi simplu produsul finit, va recunoaşte că balonul reprezintă singura lui speranţă de a obţine libertatea – şi se va urca la bord!
— Mda, poate că ai dreptate, am fost eu de acord. Deşi mi-aş dori atât de mult să îi spun…
— Nu! Trebuie să rămână secret! exclamă Huff, cu ciucurele de la fes clătinându-i-se de emoţie. Nu avem timp de pierdut! Trebuie să terminăm balonul înainte ca împăratul să fie mutat la Longwood. Când se va întâmpla asta? Ai auzit cumva?
Am încercat să îmi amintesc conversaţia dintre amiralul Cockburn şi părinţii mei, la care trăsesem cu urechea.
— Se pare că o lună sau două, cred.
— Bine, zise Huff, asta înseamnă că avem la dispoziţie destul timp.
Se ridică de pe scaun şi începu să păşească de colo-colo prin laboratorul din peşteră.
— La Longwood paza va fi mai strictă. Va fi aproape imposibil să îi aranjăm evadarea de acolo. Iar cam pe când va fi transferat la Longwood – dar cine ştie când se va întâmpla asta? — va sosi şi noul guvernator. Noul temnicer al împăratului. Am auzit că Sir Hudson Lowe nu este un om la fel de… flexibil precum amiralul Cockburn.
Mă întrebam ce fel de temnicer va fi Guvernatorul Lowe şi ce viaţă avea să ducă împăratul. Huff mă întrerupse.
— O să avem nevoie de mai multe rochii, Betsy. Astea nu ne ajung nici pe departe. Poţi să faci rost de mai multe?

Am clătinat capul în sens că nu.

— Cel puţin, nu de la Jane. Am păcălit-o o dată, gata!

— Asta o să ne cam dea de furcă, oftă Huff.

Se scărpină pe frunte, gânditor. Apoi păru că îi vine o idee. Băgă mâna într-unul din buzunarele robei sale lungi şi albe, şi scoase câteva guinee – sau ceea ce numeam noi „guinee”, de vreme ce monedele englezeşti erau atât de rare, încât toţi foloseam reali spanioli, „dolari cu leu” olandezi, ducaţi veneţieni sau rupii de argint drept înlocuitori.

— Uite aici, spuse, întinzându-mi banii. Du-te în Jamestown. O navă comercială a venit cu puţin înainte să te întorci tu pe Sfânta Elena. Poate ca a adus şi baloţi de mătase pentru doamne. Există magazine unde să poţi cumpăra aşa ceva, nu?

— Presupun că da.

— Cumpără cât poţi de multă.

Lăsai cusutul şi mă pregătii să plec.

— Şi ai grijă să nu te vadă cineva! mă avertiză bătrânul.

Capitolul 10

Slavă Domnului că nu am dat nas în nas cu Jane cât timp am fost în Jamestown. Aveam şi aşa o misiune îndeajuns de complicată. În următoarele săptămâni, am dus o viaţă dublă. În timpul zilei, îl vizitam pe împărat, cu care ajunsesem atât de apropiată, încât îi spuneam ocazional „Boney” sau stăteam cu mama, învăţând plicticoasele meşteşuguri femeieşti. Noaptea, plecam pe furiş de la Briars pentru a construi balonul în laboratorul lui Huff. Tot timpul exista primejdia de a fi descoperită şi timpul ne presa din ce în ce mai mult. Mulţumită faptului că reuşisem să cumpăr îndeajuns de multă mătase din Jamestown, puteam munci într-un ritm susţinut.

Într-o seară, am fost invitată să iau masa împreună cu împăratul şi suita sa. Cred că asta însemna că devenisem o persoană de încredere, pentru că discuţiile se desfăşurau fără oprelişti în prezenţa mea.

— Care e lucrul care vă lipseşte cel mai mult de acasă? îl întrebă pe împărat contesa de Montholon, soţia unuia dintre aghiotanţii lui Bonaparte.

Nu-mi scăpă atenţiei că părea să flirteze cu el. Soţul ei nu da

semne de supărare.

— Nu vă voi da răspunsul pe care îl aşteptaţi, contesă, răspunse împăratul rânjind. *C'est le vin*!

Vinul! Se auziră din toate părţile râsete aprobatoare.

— Nu ştiu cum denumesc englezii lichidul îmbuteliat pe care ni-l aduc aici pe nave, dar în Franţa, ar fi aruncat din cală.

Spre deosebire de ceilalţi, Gourgaud părea deosebit de tulburat de amintirea locurilor natale. Se ridică brusc de la masă şi se duse la zid, sprijinindu-şi capul de el.

— *Oh, liberté*! se plânse. De ce sunt prizonier?

— Gourgaud, spuse împăratul calm, de parcă ar mai fi auzit totul de câteva ori, şezi şi termină de mâncat. Lasă teatralitatea pentru mai târziu, când citim Voltaire!

— Maiestate! zise Gourgaud, întorcându-se cu faţa la noi. Nu v-am salvat eu de cazacul acela în Rusia?

— Eşti un om viteaz, dar uimitor de copilăros, răspunse împăratul. Acum, te rog, întoarce-te la masă.

Da, împăratul avea dreptate. Gourgaud se comporta ca un copil. Dar nu mă puteam abţine să nu îmi pară rău pentru el. Pe de altă parte însă, nimeni nu se plângea, aşa încât de ce ar fi făcut-o el?

— Ce e în neregulă cu voi, cu toţi? zise Gourgaud, arătându-i pe toţi cu degetul, de la un capăt la celălalt al mesei, iar noi ne lăsarăm furculiţele pe masă, cu ochii aţintiţi la omul agitat. Vouă… vouă nu vă e dor de prieteni… de familii? De căminele pe care le-aţi lăsat în urmă? Mergeţi la tăiere în linişte, precum mieii? Voi nu aveţi sentimente?

Mă întrebam cum avea împăratul să reacţioneze la această izbucnire. Va porunci să i se taie capul lui Gourgaud? Cred că şi ceilalţi erau la fel de neliniştiţi ca şi mine.

Singurul sunet pe care îl auzeam era fremătatul perdelelor în bătaia brizei de seară. Nimeni nu ştia ce să spună, cu atât mai puţin eu. Îmi aminteam de perioadele când părinţii mei nu erau în cei mai buni termeni şi toţi trebuia să suportăm o masă petrecută într-o linişte apăsătoare. În cele din urmă, împăratul sparse gheaţa.

— Dragul meu Gourgaud, ce ghinion pe capul tău! spuse Bonaparte pe un ton vesel, ridicându-se şi punându-şi o mână pe umărul nefericitului. Nu e adevărat că e cu mult mai bine să fii egoist, să nu te gândeşti decât la tine însuţi. Dacă ai fi fost

aşa, nu te-ar fi preocupat soarta mamei sau a surorii tale, nu?

Împăratul îl conduse pe deja obedientul Gourgaud la locul său.

— Trage o duşcă, o să te ajute, îl sfătui în continuare împăratul, după care se întoarse în capul mesei. Bertrand se grăbi să îi tragă scaunul – o sincronizare perfectă, întocmai ca într-un dans repetat de mii de ori. Trebuie să îţi controlezi imaginaţia, continuă Bonaparte. Altfel, rişti să înnebuneşti. Vreau ca prietenii mei să mă înveselească, nu să mă întristeze şi mai tare cu feţele lor lungi.

— Mă… mă voi strădui, Sire, răspunse Gourgaud, suflându-şi nasul.

— Bravo!

Împăratul ridică furculiţa. Toţi începurăm din nou să mâncăm. *Madame* Bertrand pălăvrăgea întruna despre ce vor fi purtând doamnele prin Paris anul acesta. Eram uşurată că întreg episodul jenant se încheiase. Sau, cel puţin, aşa credeam eu…

— Crezi că eu nu am momentele mele teribile? o întrerupse Bonaparte, fără a se adresa cuiva în particular, privind în gol. Noaptea mă trezesc şi mă gândesc ce am fost şi ce am ajuns. Dar nu regret nimic. Nimeni altcineva nu poate fi învinuit pentru căderea mea în afară de mine. Cel mai mare duşman al meu am fost eu însumi.

Eram uluită de mărturisirea împăratului. Îl admiram acum mai mult pentru că fusese capabil de o asemenea confesiune.

— Dar, Sire, spuse Gourgaud servil, faptul că am fost condamnaţi la exil în acest loc oribil nu este vina dumneavoastră. Nu voiam să spun…

— Ştiu că nu ai vrut, Gourgaud, răspunse Bonaparte oftând, apoi, cu ochii aţintiţi asupra mea, zise: Şi, câteodată, mai visez şi eu la evadare.

Doamne Dumnezeule! Aflase oare de planul lui Huff?

— Aghhh!

— *Mademoiselle* Betsy se îneacă! îi atrase Bonaparte atenţia lui Bertrand. Ajut-o. *Vite*!

Bertrand veni în grabă lângă mine şi mă lovi peste spate. O bucată din friptura de pui îmi rămăsese în gât, iar eu tuşeam fără să mă pot opri, ca şi cum aş fi fost atinsă de ciumă.

— Marchand! strigă împăratul. Adu apă!

Se vorbea chiar să trimită după doctorul O'Meara. După o vreme, am reuşit să scap de nesuferita bucăţică.

Acum însuşi împăratul venise lângă mine.

— Mă bucur că încă mai sunteţi printre noi, *mademoiselle*, zise el, ajutându-mă să ajung pe sofa. Altfel, s-ar fi spus că v-am otrăvit.

Masa se încheie, iar Bonaparte începu să ne recite din *Candide*, piesa lui Voltaire, într-o manieră cam exagerat de pasională. Cu toate acestea, el continuă până când unii dintre noi – inclusiv eu – dădurăm semne că am fi pe punctul de a aţipi.

— *Madame*, aţi adormit! zbieră Bonaparte la soţia lui Bertrand.

Doamna se trezi imediat. Câteva clipe mai târziu, Gourgaud păru că se scufundă într-un vas plin cu floricele roz.

— Trezeşte-te, Gourgaud! strigă împăratul.

Gourgaud sforăi scurt, apoi ţâşni în picioare.

— La ordinele dumneavoastră, Sire! îngăimă el.

După lectura interminabilă din Voltaire, împăratul mă rugă să îl însoţesc la o partidă de whist. Mă temeam ca nu cumva în ritmul acesta să nu mai apuc să ajung în laboratorul lui Huff. Am răspuns, aşadar, că aş putea juca, dar numai pentru puţin timp. Contesa Montholon şi Bertrand ni se alăturară la masa de joc.

Pe când Bertrand făcea cărţile, eu studiam figura împăratului. Nu puteam citi niciun semn că ar şti de planul de evadare. Nu îşi ţinea sprânceana ridicată şi nu schiţa vreun alt gest care să îmi atragă atenţia. Nicio indicaţie că ar dori să stea de vorbă cu mine între patru ochi. Eram mulţumită că nimeni nu îi spusese de balon şi că secretul meu era în siguranţă. Dar de ce se uitase direct la mine când pomenise de evadare? Voia oare să îmi ceară ajutorul?

Aveam o mână bună. Inima roşie era atu şi eu aveam mai multe cupe.

— Spune-mi, Betsy, îmi zise împăratul ridicând prima mână de cărţi, ce ai de gând să faci acum, că te-ai întors de la şcoală?

— Sinceră să fiu, nu prea m-am gândit la asta, răspunsei. De altfel, nu cred că părinţii mei ar vrea ca eu să gândesc prea mult.

— *Tant pis,* zise împăratul, clănţănind din dinţi şi dând

încetişor din cap.
Jucă un valet, îşi rearanjă cărţile şi le studie atent.
— Te-ai gândit să te faci soldat? mă întrebă.
— Asta nu e o ocupaţie pentru doamne – şi nici pentru domni, am spus eu, trăgând o carte.
— Se ştie că femeile pot merge la război ca soldaţi, că sunt capabile de un mare entuziasm şi că sunt în stare de cele mai mari atrocităţi, remarcă împăratul. Chiar mi-ar plăcea să fiu de faţă dacă ar izbucni un război între sexe. Ar fi mai interesant decât bătălia de la Austerlitz!
Am izbucnit în râs.
— Îmi place să vă aud râzând, *mademoiselle*, zise Bonaparte, luându-mi mâna într-a lui. E ca un vin franţuzesc bun.
Contesa Montholon se uită la mine ciudat. Aş fi putut spune că era geloasă! Gândul acesta mă umplu de o satisfacţie ciudată.
— Aţi fost vreodată îndrăgostit? îl întrebă contesa pe împărat.
Mie mi se părea o întrebare impertinentă, cu atât mai mult cu cât era adresată unui bărbat care avusese două soţii, din care una încă în viaţă, dar Bonaparte răspunse:
— E nevoie de timp pentru a te face iubit. Şi chiar dacă nu aveam nimic de făcut, am simţit dintotdeauna că nu am timp de pierdut. De altfel, adăugă împăratul, sunt prea bătrân pentru asta…
Era adevărat că nu iubise pe nimeni? Chiar şi eu, o puştoaică, puteam să îmi dau seama că o iubise pe Joséphine. A, dar el nu spusese decât că *nu se făcuse iubit* niciodată! Nu că nu ar fi iubit el însuşi.
Mă simţeam stânjenită să fiu de faţă la flirtul contesei cu el. Ea îl privi languros.
— Unii bărbaţi sunt încă tineri la patruzeci şi şase de ani, zise ea pe un ton dulceag.
— Acei bărbaţi nu au avut de purtat poverile mele, răspunse trist împăratul.
Atunci mă hotărâi că e timpul să plec.
M-am dus acasă, la Briars, am căscat ceremonios în faţa părinţilor mei şi m-am urcat în camera mea. După ce Jane a adormit – şi fandosita a stat trează mult prea mult timp, pălăvrăgind întruna despre un chipeş sublocotenent englez, pe

nume Carstairs, care o simpatiza de la distanţă – am ieşit pe fereastră, am coborât pe iederă şi am fugit călare pe Belle până la peştera lui Huff. Deja asta devenise o rutină nocturnă şi lipsa de somn începea să îşi spună cuvântul.

Cam pe la jumătatea drumului către peşteră, mă cuprinse o senzaţie ciudată. Mi se făcu pielea de găină, ca şi cum o pereche de ochi nevăzuţi ar fi fost aţintiţi asupra mea. Într-o clipă, am înţeles ce e în neregulă. Cineva mă urmărea!

O luai de îndată pe o altă cale către peşteră, sperând să scap de urmăritor. Alergând de jur împrejurul câtorva salcâmi, ca şi cum aş fi trecut printr-un labirint, speram să îl năucesc. Din când în când priveam în spate, dar nu vedeam nimic. Alteori mă opream brusc, sperând să prind cu urechea zgomotul copitelor în spatele meu. Dar vicleşugurile mele nu dădură niciun rezultat. Oricine va fi fost, avea reflexele la fel de iuţi ca ale mele.

Când am ajuns în cele din urmă la peşteră, am aşteptat multă vreme înainte să intru. Priveam şi ascultam, cu inima bătându-mi în piept precum toba de jucărie a lui Willie. Oare îmi imaginasem doar că sunt urmărită? Poate că da. Poate că nervii întinşi şi lipsa de somn îşi spuneau, în cele din urmă, cuvântul. „Betsy, fetiţo, îşi cam laşi imaginaţia să zburde”, mă dojenii singură. În sfârşit, intrai în laborator. Acolo, întins pe podea ca o meduză gigantică, balonul nostru era aproape gata. Şi era, într-adevăr, o adevărată fiară! Balonul trebuie să fi avut vreo doisprezece metri, chiar aşa dezumflat cum era. Nu îi mai lipseau decât puţine fâşii de mătase şi gondola care trebuia să poarte pasagerii.

— A, zise Huff, mângâindu-mă pe cap, bine ai venit, draga mea! După cum vezi, aproape că am terminat. Cam o săptămână de muncă şi balonul va fi gata de zbor.

— Asta e bine, i-am spus eu, apucându-mă de cusut.

— Cum mai stă împăratul cu moralul? vru bătrânul să afle.

— Destul de bine, cred, am răspuns. Deşi cred că va fi bucuros să i se ofere o şansă de evadare. Crezi că o să îi pară rău să îi lase pe ceilalţi în urmă?

Huff ridică din umeri.

— Tu ar trebui să ştii mai bine decât mine. Dar, cel puţin, va avea parte de compania unui bătrân.

— Vrei să spui că… că te duci cu el?

Până atunci, nu mă gândisem la posibilitatea aceasta. Nu îmi plăcea deloc ideea de a-l pierde pe bătrânul Huff.

— Fireşte, draga mea! Va avea nevoie de cineva care să îi piloteze aeronava.

Lucrarăm în linişte câteva minute.

— O să-mi fie dor de tine, i-am spus.

— Şi mie de tine, zise bătrânul. Nu-ţi face griji pentru mine, Betsy! Mi-am dorit dintotdeauna să văd Parisul. Sunt sigur că împăratul va avea grijă de mine…

După aproape o oră, am plecat către casă. Eram deosebit de grijulie, încercând să observ dacă se ţinea cineva după mine. Am ajuns în cele din urmă acasă, fără vreun alt incident.

Mă căţărai pe iederă până în cameră. Înainte de a mă strecura în cameră, mi-am umplut plămânii cu aerul proaspăt al nopţii şi m-am uitat împrejur. Priveliştea îmi calma nervii. Ascultam zumzetul încet, dulce al cântecelor africane care se ridica dinspre colibele sclavilor. Copacii se unduiau în vânt, de parcă ar fi dansat. Mă întrebam despre ce ar putea să cânte oamenii aceştia care îşi petreceau toată viaţa muncind din greu? Ce inspiraţie ar putea să găsească în ţărână, cartofi şi sudoare? Şi, cu toate acestea, o găseau în adâncul sufletului lor – o libertate pe care nu le-o putea lua nimeni. Bonaparte nu era singurul prizonier de pe Sfânta Elena. Poate că de aceea mă înţelegea atât de bine, la fel ca şi Toby. Într-un fel, toţi eram prizonieri aici. Am văzut focurile la care se încălzeau soldaţii din preajmă, arzând ca nişte stele pe cerul întunecat. Mă întrebam cum se simt, departe de casă şi de familie, petrecându-şi viaţa păzind un suflet singuratic. Împăratul era singurul motiv al prezenţei lor acolo, motivul existenţei lor. Zi şi noapte, întreaga lor atenţie era concentrată asupra lui. El era oare prizonierul lor sau ei prizonierii lui?

Meditând asupra acestor întrebări, mângâiată de sunetul muzicii, îmi pierdui echilibrul. Cădeam!

Reuşii să mă prind de jgheab. Am întins o mână să prind iedera. Reuşii să o apuc! Am avut nevoie de toată forţa pentru a mă ţine de ea. Eram ostenită. M-am uitat în jos – era desul de mult până la pământ…

După ce am stat o clipă să îmi trag sufletul, m-am căţărat pe fereastră. În sfârşit, ajunsesem acasă. Luai pe mine cămaşa de noapte şi mă pregăteam să intru în patul meu moale când…

Din beznă se auzi o voce:
— Ştiu ce pui la cale!

Capitolul 11

— Jane! Ce faci?… Cum de eşti trează?
Încercam să par nonşalantă, dar în realitate vorbele ei mă tulburaseră profund. Dintr-odată, am înţeles că ea mă urmărise până la peştera lui Huff.
— Credeai că o să fiu aşa de proastă încât să-ţi cred povestea că mama ar avea nevoie de rochiile mele de mătase?
„Da, Jane, chiar crezusem că eşti atât de proastă.”
— Chiar… nu ştiu… nu ştiu despre ce vorbeşti, m-am bâlbâit eu.
Jane se ridică din pat şi mă privi în ochi. Aprinse lampa şi îşi miji ochii, afectată de lumina puternică.
— Las-o baltă, Betsy! spuse ea, încrucişându-şi braţele pe piept. Te-am auzit cum vorbeai cu Huff despre franţuzoiul acela. Am împrumutat calul tatei şi te-am urmărit până la peşteră.
— Oh, am oftat, înţelegând că începuse confruntarea.
— Cum ai putut… cum ai putut să te gândeşti la aşa ceva? mă întrebă Jane pe un ton oripilat şi îngâmfat în acelaşi timp. Să îl ajuţi să evadeze?! Omul acela e un monstru!
Stăteam aşezată pe marginea patului meu şi încercam să îmi adun gândurile.
— Sst! O să-i trezeşti pe băieţi, am încercat să o potolesc.
De fapt, mă temeam că o să-i trezească pe părinţi.
— Nu e un monstru. E un om… plin de resurse.
Jane se încruntă. Ei, da! Gândea din nou…
— Şi… şi nu ai de gând să îi spui tatei, nu-i aşa, Jane? am întrebat-o, temătoare.
— Bineînţeles că o să-i spun! La ce te aşteptai? Că o să te las să eliberezi un criminal?
— Te rog, Jane, nu face asta! O să dăm cu toţii de belea! Huff o să-şi piardă laboratorul şi Dumnezeu ştie ce o să-i facă după asta!
— Ce-mi pasă mie de nebunul ăla?
Aş fi putut să o omor pentru cuvintele acelea, ca pe o

vrăjitoare ce era!

— Ba cred că o să îl trezesc pe tata chiar acum şi o să-i spun.

Pe când Jane se grăbea să ajungă la uşă, am apucat-o de una din buclele sale aurii.

— Oh, fiinţă oribilă ce eşti! Lasă-mă! se plânse Jane, încercând să scape.

— Doar dacă promiţi să nu spui!

— Au! Au! Bine – promit! Acum lasă-mă!

Îmi ţinui cuvântul şi îi dădui drumul. Ea se aşeză calmă, ţinându-şi mâna la cap de parcă i-aş fi produs vreo vătămare catastrofală.

Deodată, sări în picioare şi se îndreptă către uşă.

— Am ţinut degetele încrucişate, spuse ea, hohotind.

Era prea târziu ca să o mai prind. Fugise deja pe hol – singura dată când o văzusem şi eu fugind.

Era singura mea şansă. Disperată, am alergat după ea.

— Aşteaptă! am strigat-o.

Prostuţa de Jane s-a oprit imediat.

— Dacă mă pârăşti, am şuierat ameninţător, o să îi spun tatei ce făceai tu cu sublocotenentul Carstairs!

Era o presupunere disperată, dar era singura mea şansă.

Jane rămase cu gura căscată.

— Nu era Carstairs, zise în cele din urmă, cu umerii căzuţi, recunoscând că fusese înfrântă.

Ha-ha! Nimerisem la fix!

— Credeai că nu te vede nimeni, nu-i aşa? am răsucit cu cuţitul în rană.

Jane dădu din cap, tristă, că nu. Aproape că îmi părea rău pentru biata fată. Ei, nu prea tare…

— James… e caporal, ştii… îmi promisese că se căsătoreşte cu mine… spuse ea cu voce stinsă. Când o să fie promovat. A promis! Dar a fost o mare minciună. O minciună mizerabilă, scârboasă, dezgustătoare!

Jane se prăbuşi pe podea, ca un copilaş care nu primeşte ce vrea, şi se puse pe plâns.

— Hai, Jane, hai, am alinat-o eu, bătând-o uşor pe umăr. Nu era decât un caporal. Poţi mai bine de atât. Tu meriţi cel puţin un general!

— Da, Betsy, cred că ai dreptate, îmi răspunse ea, ştergându-şi nasul de cămaşa de noapte. Dar… când te gândeşti… că… că

m-am coborât…

Se topi într-o nouă cascadă de lacrimi.

— Haide, Jane, am zis eu, ajutând-o să se ridice în picioare şi conducând-o înapoi în dormitorul nostru. Totul o să fie bine…

Am stins lampa. Stăteam fiecare în patul ei, ţinându-ne de mână, totuşi. Aşternutul se scutura de suspinele ei. Am ţinut-o strâns de mână, până când a adormit printre suspine, la fel cum mă ţinuse şi ea demult, când îmi era frică de tunete. Ei da, la urma urmei, era sora mea.

○

A doua zi de dimineaţă, m-am strecurat neobservată şi m-am îndreptat spre peştera lui Huff.

— Ne-a descoperit Jane, i-am spus eu, după ce l-am salutat pe bătrân. Ne-a spionat ieri.

— O, Doamne! răspunse Huff îngrijorat. Nu a fost niciodată favorita mea dintre copiii familiei Balcombe, adăugă el, clătinându-şi capul.

— Îmi pare rău că nu mi-am dat seama că mă urmăreşte. E vina mea. Ar fi trebuit să fiu mai atentă.

— E în regulă, draga mea! mă linişti bătrânul, mângâindu-mă pe cap. Sunt sigur că ai făcut tot ce ţi-a stat în putinţă.

— Mi-a promis că nu o să spună, dar nu am încredere în ea. Cred că am face bine să grăbim lucrurile. Am putea să testăm balonul încă din seara asta?

Huff îmi arătă balonul. Gondola era terminată, dar balonul nu prea.

— Imposibil, spuse. Mai avem nevoie de cel puţin câteva zile de muncă la el. În plus…

Huff se duse către zidul de care stătea agăţat, într-un cui, un vas în formă de pară, plin cam o treime cu lichid roşu. Bătrânul se uită cu atenţie la el.

— Barometrul spune că ne aşteaptă vreme rea.

— Va trebui să riscăm, Huff. Jane ar putea să ne dea secretul în vileag în orice moment.

Huff cântări bine situaţia şi ajunse la concluzia că am dreptate. Cu puţin noroc, credea el, am putea să terminăm chiar în seara aceasta sistemul de răcire şi alte părţi esenţiale, renunţând la alte elemente. Cât despre vreme, poate că va rămâne calmă exact atât cât aveam noi nevoie. Ne înţeleserăm să ne întâlnim chiar din noaptea aceea, pentru a ne testa

balonul la adăpostul întunericului.

M-am întors la pavilion pentru a-l supraveghea îndeaproape pe împărat. L-am găsit pe Willie exersând la pian în sufragerie. Fratele meu era surprinzător de precoce în privinţa muzicii, graţie educaţiei primite de la Huff, cel bun la toate. Un copil minune! Un nou Mozart! Am ascultat sonata, vrăjită.

Şi împăratul era impresionat, în mod evident.

— *Très bien,* William. Foarte bine! spuse Bonaparte, aplaudând zgomotos. Formidabil!

— Nu încă, se plânse William, continuând să cânte. Nu ştii că nu trebuie să aplauzi între mişcări?

Împăratul acceptă critica fără să crâcnească şi nu mai bătu din palme până nu termină Willie.

— O bomboană? îi oferi împăratul, scoţând o cutiuţă din vestă şi deschizând-o.

Willie şi cu mine luarăm fiecare câte o bomboană.

— Ce îi spui lui Boney, Willie? l-am întrebat pe un ton glacial.

— *Merci,* răspunse băiatul îndatoritor în franceză, pentru a-i face pe plac împăratului.

Bonaparte îşi ciufuli părul şi începu să mormăie în joacă. Willie începu să râdă în hohote, ţinându-se de burtă.

Fraţilor mei nu le mai era frică de „Boney”. Judecând după dinţii lor înnegriţi, probabil că împăratul îi mituise cu bomboane.

În spatele nostru răsună un hohot puternic precum o salvă de tun.

— Betsy, spuse împăratul, dă-mi voie să ţi-l prezint pe sublocotenentul Carstairs, cel desemnat ca „doica mea” *pour aujourd’hui.*

Bărbatul, care după toate aparenţele stătuse în colţ şi ne privise în tot acest timp, îmi făcu cu ochiul. Am fost uimită să descopăr că el era nu numai soldatul chipeş care o simpatiza pe Jane de la distanţă, ci, în acelaşi timp, şi cel care îmi mai făcuse o dată cu ochiul, în acea zi în care conspirasem cu Huff lângă bananier.

Carstairs făcu o plecăciune şi mi se adresă:

— Vrea să spună, domnişoară Balcombe, că amiralul m-a trimis astăzi să îl supraveghez pe pezevenghiul ăsta.

Omul avea destul curaj! Cine altcineva, în afară de mine, ar fi îndrăznit să îi spună împăratului în faţă că e un pezevenghi?

— Oh, *monsieur*, răspunse împăratul, mă flataţi!

— O plăcere să vă cunosc, domnişoară Betsy! spuse Carstairs.

Mirosea a rom şi a transpiraţie. Spre surprinderea mea, îmi sărută mâna – de parcă aş fi fost vreo prinţesă egipteană. Nimeni nu mai făcuse asta până atunci. Gesturile de genul acesta mi se păruseră dintotdeauna ridicole, dar dintr-un motiv sau altul, acum nu mi se mai părea chiar aşa stupid.

Am rămas cu ochii aţintiţi la Carstairs atâta vreme, încât m-am bucurat atunci când Willie a început să cânte din nou la pian. Împăratul veni spre mine şi îmi întinse mâna:

— Dansaţi, *mademoiselle*?

Ei, da, ziua asta aducea cu ea o mulţime de surprize.

L-am luat pe împărat de braţ, iar el îmi arătă paşii unui dans foarte apreciat la Paris. Mâna îi era chiar mai moale decât mă aşteptam, de parcă nu ar fi ridicat nimic toată viaţa.

— Au! am ţipat atunci când mă călcă pe picior.

— Nu mai fi atât de stângace, Betsy, îmi răspunse, de parcă vina ar fi fost a mea.

Sperând să îmbunătăţesc cumva situaţia, mă oferii să îl învăţ câteva dansuri englezeşti, – cele pe care le învăţasem la Londra de la domnişoara Hawthorne.

— Cântă-ne un vals, Willie, am spus, iar frăţiorul meu mă ascultă de îndată. Unu-doi-trei! Nu aşa! Unu-doi-trei! mi-am instruit eu partenerul.

Împăratul era un elev slab. Refrenurile de vals nu au avut alt rezultat decât că am fost din nou călcată pe picioare. Am trecut atunci la cadriluri. Cu părere de rău trebuie să spun că nici aici nu a mers mai bine.

— În Franţa, izbucni împăratul, chinuindu-se să preia controlul, obiceiul este ca bărbatul să conducă dansul!

— Păi, Boney, m-am plâns eu, cum ai de gând să înveţi dacă nu mă laşi să îţi arăt?

— Îmi permiteţi să intervin? zise Carstairs, bătându-l pe împărat pe umăr.

— De ce nu? răspunse Bonaparte cu o voce acră. La urma urmei, are graţia unei purcele!

Mi se părea, totuşi, că nu e deloc bucuros să se dea la o parte.

— Nu trebuie să îl judeci prea aspru, îmi spuse Carstairs,

zâmbind, în timp ce dansa cu mine cu graţia unei gazele. Până să te întâlnească pe tine, cea mai mare provocare pe care a trebuit să o înfrunte a fost armata rusească.

— Să nu crezi că nu am auzit asta! strigă împăratul.

— De ce ai vrut să dansezi cu mine? l-am întrebat pe sublocotenent, sincer uimită.

— Ah, îmi răspunse el, mi s-a spus că eşti sălbatică, încăpăţânată, iresponsabilă – un adevărat copil-problemă!

Mă strânse la piept şi simţii fiori pe spate. Nu era tocmai neplăcută senzaţia, ca să fiu sinceră!

— Exact genul meu de fată!

— Aşa să fie? Şi cine ţi-a povestit despre mine? l-am întrebat, încercând să par indignată.

— Noi, soldaţii vorbim seara în cazarmă, ştii? Altceva nu prea avem de făcut pe aici. Celor mai mulţi dintre băieţi le place Jane.

— Da, ştiu, am zis eu, pe un ton dezaprobator.

— Dar farmecele ei sunt prea evidente pentru mine, spuse Carstairs. Eu, unul, prefer provocarea. Iar dumneata, domnişoară Betsy, eşti o provocare!

— Chiar aşa? Eşti de-a dreptul impertinent!

— Da, ştiu, răspunse el, în timp ce ne răsuceam în jurul camerei, din ce în ce mai repede, până când am sfârşit prin a izbucni în râs. Unii spun că asta ar fi cea mai mare calitate a mea, adăugă râzând şi el.

Nu am putut să nu remarc felul cum ochii săi albaştri scânteiau ori de câte ori se uita la mine.

Dansul se terminase. Am fost surprinsă când mi-am dat seama că nu mă gândisem nici măcar o dată la balon în ultima jumătate de oră. Era un lucru cât se poate de bun, dat fiind că starea continuă de îngrijorare îmi măcina nervii.

Îndreptându-mă spre un scaun, încă respirând greu în urma dansului tumultuos ca o tornadă, împăratul mă luă de braţ şi îmi şopti la ureche:

— E prea aristocrat pentru tine, Betsy!

Nu ştiam ce să cred în legătură cu acest comentariu. Să fie oare adevărat că el, fostul împărat al Franţei, era gelos? Pentru Betsy Balcombe? Pentru o clipă, mi i-am imaginat pe cei doi duelându-se pentru mine. Sau să fi fost un simplu sfat părintesc?

Tocmai atunci, Gourgaud intră grăbit în cameră. Îşi pocni călcâiele şi făcu o plecăciune. Chiar era nevoie de toată parada aceea?

— Înălţime, amiralul Cockburn doreşte să vă vorbească.

— Adu-l înăuntru, Gourgaud, spuse împăratul.

Amiralul ne salută pe mine şi pe Carstairs aplecându-şi uşor capul. Bietul Willie fu ignorat, aşa cum se întâmplă de obicei cu cei mici.

Cockburn îi spuse împăratului că noul guvernator, Sir Hudson Lowe va sosi în curând, mult mai repede decât fusese prevăzut.

— El va prelua atribuţiunile mele, adăugă amiralul.

Bonaparte se gândi în tăcere câteva momente. Presupun că încerca să îşi dea seama ce se va întâmplă cu el.

— Vi se va simţi lipsa, domnule amiral, zise în cele din urmă împăratul. Dacă se poate spune aşa ceva despre un temnicer, dumneata eşti *la crème de la crème*[45].

Cockburn zâmbi.

— Şi dumneata, dacă se poate spune aşa ceva despre un prizonier.

Cei doi îşi strânseră mâinile. Mă surprinse să văd că între cei doi se dezvoltase un fel de admiraţie reciprocă.

— Se va organiza o petrecere de rămas-bun pentru mine sâmbătă, îi spuse amiralul lui Bonaparte. Oamenii mei îmi vor face o surpriză, iar eu, în consecinţă, voi avea grijă să par surprins. Sunteţi invitat să participaţi dacă doriţi, domnule general.

— Împăratul, răspunse Bonaparte accentuând pe acest titlu, va sta acasă, *merci*. Dar va fi prezent în spirit.

Amiralul îşi plecă scurt capul, acceptându-i poziţia. După o clipă de gândire, se întoarse spre mine şi spuse:

— Sunteţi invitată şi dumneavoastră, domnişoară Balcombe, împreună cu familia dumneavoastră.

— Vă mulţumesc, domnule. Le voi transmite alor mei iniţiativa.

— Eşti bine-venit şi dumneata, sublocotenent, adăugă amiralul.

Eu şi Carstairs ne zâmbirăm unul altuia, bucurându-ne de această nesperată şansă. Cockburn se întoarse să plece.

[45] Crema cremelor; aici: „elită” (n. tr.).

Aproape ajunsese la uşă când împăratul îl strigă:

— Domnule amiral!

Cockburn se răsuci pe călcâie, cu sprâncenele ridicate întrebător.

— Ce fel de om este acest… acest Hudson Lowe?

Amiralul se gândi o clipă.

— Un soldat, la fel ca şi dumneavoastră, spuse în cele din urmă, cântărind fiecare cuvânt. Dacă nu mă înşel, a luptat la Champaubert.

— Champaubert? repetă împăratul. Probabil că am tras salve de tun unul împotriva celuilalt. Pentru mine, acesta este întotdeauna începutul unei foarte frumoase relaţii.

Eu, una nu eram la fel de sigură. Dar mă consolam cu gândul că de mâine-seară împăratul va fi un om liber. Cockburn se îndepărtă.

— A fost… plăcut să discut cu dumneata, domnule sublocotenent Carstairs, am spus eu.

— Plăcerea a fost de partea mea, răspunse Carstairs, făcând o plecăciune.

— Să înţeleg că ne vom vedea la balul amiralului? adăugai cu o timiditate cu totul neobişnuită pentru mine.

— Nici măcar o epidemie sau vreun taifun nu ar putea să mă împiedice să vin, Betsy!

Nu-mi putui ascunde plăcerea de a auzi aceste cuvinte. Bonaparte strâmbă din nas, dându-mi de înţeles că limbajul teatral al lui Carstairs îi jignea sensibilităţile literare.

— La revedere. Boney, i-am spus, pregătindu-mă să plec.

Trebuia să încep să adun paie pentru sistemul de încălzire a aerului cu care era prevăzut balonul.

— *Bonne chance, mademoiselle,* îmi răspunse împăratul.

„Noroc”?! Ce ciudat… ce ciudat că a folosit această expresie tocmai astăzi! Până acum nu îmi spusese altceva decât *adieu*!

Capitolul 12

Norocul era de partea noastră şi vremea promitea să avem parte de un zbor liniştit. Luna plină lumina puternic plaja. Huff şi cu mine aleseserăm acest loc izolat pentru că aici locuiau puţini oameni şi, fiind la adăpostul munţilor abrupţi, erau

puţine şanse să fim văzuţi. Oricine s-ar fi întors pe plajă din Jamestown, de pe la vreun chef, ar fi fost convins că apariţia maşinăriei noastre zburătoare nu era altceva decât o halucinaţie provocată de excesul de rom şi avea, cu siguranţă, să jure că se va lăsa de băutură.

Focul pe care îl aprinseserăm în gondolă ardea năvalnic, iar balonul se întindea precum un om care se trezeşte după un somn bun.

— Las-o mai uşor cu paiele, Betsy! îmi spuse Huff. Păstrează restul pentru zbor.

Era o privelişte măreaţă. Huff, care avea şi înclinaţii artistice găsise de cuviinţă să picteze câteva decoraţii pe partea exterioară a balonului – câteva capete de lei, ca o referinţă subtilă la nobilul pasager. „Napoleon”, îmi spusese Huff, însemna „leul pădurilor”.

Oricât de spectaculos ar fi fost, balonul nostru era alcătuit cu atâta stângăcie şi din atâtea elemente disparate, încât semăna mai degrabă cu o uriaşă plapumă umflată decât cu un aparat de zbor pe care fraţii Montgolfier să îl recunoască ca atare. Ei folosiseră bumbacul pentru balon, dar Huff insistase să folosim mătase, în ideea că urzeala mult mai deasă ar fi reţinut mai bine aerul, ceea ce era absolut necesar pentru o călătorie lungă.

În cele din urmă, eram gata. Huff şi cu mine umplurăm câţiva săculeţi cu nisip de pe plajă, drept balast.

— Doamnele, întâi! spuse Huff, ţinând gondola ca să mă pot urca.

Nacela dansă puţin în bătaia brizei atunci când pusei piciorul în ea. Balonul nostru întindea cablul ancorei, de parcă ar fi fost nerăbdător să zboare.

Bătrânul se urcă lângă mine în gondolă, apoi tăie sfoara legată de un ţăruş, care ne servise drept ancoră, şi înteţi focul.

— Nu se întâmplă nimic, am spus eu.

— Chiar aşa, draga mea? mă tachină Huff. Ia uită-te în jos!

Spre surprinderea mea, eram deja la câţiva metri de pământ. Vedeam pe plajă carapacea verzuie a unei broaşte ţestoase.

În câteva clipe, ne ridicarăm mult deasupra plajei. Beatitudine! Cum aş putea să descriu senzaţia? Era ca şi cum trupul mi-ar fi rămas pe pământ, iar sufletul mi-ar fi fost acum liber să se plimbe printre stele, împreună cu nemuritorii. Să fi

fost aceasta libertatea absolută după care tânjisem toată viaţa? Dacă nu, era starea cea mai apropiată de ea, pe care un simplu om ar fi putut să o atingă.

Luminile din Jamestown licăreau în depărtare.

Mă aplecai din instinct atunci când o pasăre zbură pe lângă balonul nostru, atât de aproape că aş fi putut să o prind de piciorul său albăstrui, dacă aş fi dorit să fac asta. Când ajunserăm şi mai sus, am văzut cum porcii sălbatici de pe insulă se transformau încet-încet în simple puncte negre. Ogoarele fermierilor deveneau biete table de şah. De aici, de sus, insula putea fi caracterizată cu un cuvânt pe care nimeni nu s-ar fi gândit să îl asocieze cu ea: frumoasă.

— Ei? Ce crezi, Betsy? mă întrebă Huff, arătându-mi cu o mişcare largă minunata panoramă.

— Cred... cred...

Îmi căutam cuvintele.

— Cred că vreau să vin cu tine. Te rog, Huff, lasă-mă să vin cu tine!

Bătrânul râse. Deschise o supapă pentru a elibera o parte din aer. Coborârăm lent câţiva metri, precum o frunză care pluteşte uşor în vânt.

— Mi-aş dori să se poată, draga mea, dar gondola e construită pentru a susţine doi oameni. Şi prietenul nostru comun are un loc rezervat.

Pare ciudat, dar abia atunci am început să mă gândesc cum ar fi viaţa fără împărat. Nu îmi permisesem să analizez această perspectivă până în acel moment şi m-am simţit dintr-odată cuprinsă de o mare tristeţe. Ce înfiorător – să nu am parte de altă companie decât de cea a lui Jane! Până atunci, nu înţelesesem cât de mult îmi luminase împăratul viaţa. Şi cât de plicticoasă avea să redevină fără el.

— Pari tristă, draga mea, îmi zise Huff, punându-mi o mână pe umăr.

Eu dădui din cap.

— Nu-i nimic, i-am spus, încercând să schiţez un zâmbet, pentru că nu voiam să îl îngrijorez.

Vântul îmi dădu părul peste faţă şi am înţeles atunci că vremea se schimbase. Huff nu era deloc mulţumit de perspective. Apropiindu-ne de munţi, un curent rece se făcu simţit şi nori negri se adunară împrejurul nostru, acoperind

luna. Pe insulă avem o vorbă: „Dacă nu îţi place vremea, aşteaptă câteva minute – se va schimba cu siguranţă”. Vântul se înteţi şi mai tare, iar focul era în primejdie să se stingă. Huff se grăbi să adauge paie.

— Repede, Betsy, ajută-mă!

Puserăm pe foc paie şi cârpe, cât de repede puteam. La început, focul licărea destul de palid şi a trebuit să îl apărăm de vânt cu trupurile noastre. În cele din urmă, însă, spre marea noastră uşurare, se înviguroră şi arse din nou vioi.

Chiar când credeam că scăpasem de necazuri, simţii că îmi cade ceva pe obraz.

Ploua!

Nu trecu mult şi focul se stinse. Ne prăbuşeam!

— Huff! am strigat împotriva vântului. Ce ne facem?

Din fericire, avusese inspiraţia să ia cu el cremene. Le izbi furios, încercând să scoată scântei.

— Găseşte ceva care să ardă! strigă el cu o voce aspră.

Căutai disperată ceva uscat care să poată fi pus pe foc.

Balonul se prăbuşea, îndreptându-se către mare. Cu vântul şi ploaia lovindu-mă în faţă, scotocii peste tot, dar în gondolă erau prea puţine paie uscate. În cele din urmă, apucai tivul jupei mele – slavă Domnului că se întâmplase să port în ziua aceea! – şi îl smulsei. Nu era acum momentul pentru pudoare.

Apărând de ploaie bucata de pânză, o ţinui aproape de cremene, aşteptând ca Huff să o aprindă.

Atunci – minune a minunilor! – ploaia încetă, o scânteie muşcă din pânză şi aceasta se aprinse instantaneu.

— Au! am ţipat, aruncând-o în cuptor.

Încet, capricios, paiele ude luară foc. Aerul se umpluse de fum, dar măcar aveam un foc! Vântul se potoli.

Începeam să ne înălţăm din nou, mult mai încet decât aş fi sperat, dar ne ridicam.

Huff tuşea, sufocat de fum.

— Nu te simţi bine? îl întrebai.

Înainte ca el să poată răspunde, auzirăm un sunet ciudat. Era un şuierat încet, precum acela al unui şarpe ameninţător.

— Ce e asta, Huff?

— O, Doamne! Asta e de rău. Chiar foarte rău…

— Ce se întâmplă?

Şuieratul creştea în intensitate şi am înţeles, plină de groază,

că nu mai urcam, ci ne prăbuşeam din nou.

Deja îmi dădusem seama care era sursa problemelor noastre, iar Huff îmi confirmă temerile.

— S-a perforat, spuse el, arătând cu degetul partea superioară a balonului. Probabil că vântul l-a sfâşiat.

— Şi, nu putem să-l reparăm? întrebai nervoasă.

El clătină din cap.

— E prea târziu.

Cădeam cu o viteză din ce în ce mai mare. Copacii treceau pe lângă noi ca nişte umbre.

— Inclină-te spre ţărm! îmi comandă Huff.

Ne îndreptam din nou spre ocean. Venii lângă Huff la babordul gondolei şi ne lăsarăm cu toată greutatea în acea direcţie. Dar vântul bătea dinspre sud-est şi, în ciuda tuturor eforturilor noastre, ne îndreptam tot către mare.

Privii în jos. Imensitatea oceanului se ridica spre noi pentru a ne primi. Nu eram departe de ţărm, dar după cum mergeau lucrurile, aveam să plonjăm în apă.

— Aruncă balastul! strigă Huff.

Aruncarăm săculeţii de nisip. Nu reuşirăm decât să ne încetinim căderea, nicidecum să schimbăm inevitabilul curs al evenimentelor.

— Betsy, dacă ştii vreo rugăciune, îţi sugerez să o spui acum, îmi zise Huff, îngenunchind.

Îl văzui cum îşi mişcă buzele, mormăind ceva pios.

Îngenuncheai lângă el. O privire scurtă în lateral îmi spuse că aş face bine să mă grăbesc. Dar nu ştiam nicio rugăciune. Îmi aplecai capul şi îmi încleştai mâinile, aşa cum o văzusem pe mama că face la biserică.

— Doamne Dumnezeule! O, Doamne, stăpân al universului, sunt eu, Betsy. Ajutor!

Ne izbirăm de suprafaţa apei şi avui senzaţia că am primit o palmă de gheaţă.

De jur împrejur, întuneric. Nu numai că ajunseserăm sub apă, dar şi balonul se prăbuşise peste noi. Nu puteam respira şi apa rece mă muşca precum un urs înfometat. Eram prinsă în capcană!

Balonul se lupta cu mine – sau cel puţin aşa mi se părea mie. Mă luptam să mă eliberez, dar în van. Apoi, deodată, mă cuprinse o senzaţie bizară. Era mai mult decât resemnare – era

o împăcare cu tot şi toate. Am încetat să mă mai lupt.

Cred că aveam impresia că viaţa mea nu mai merită efortul luptei. Îi înşelasem împăratului aşteptările. Şi eram condamnată la plictiseală pe insula Sfânta Elena – un viitor găunos. Nu, asta nu era o viaţă pentru care să te zbaţi!

Trupul mi se moleşi. Vuietul oceanului îmi răsuna în urechi. Plutii, eliberată din gondolă. Văzui atunci o lumină aurie. Să fi fost Raiul? Cu siguranţă, judecătorii lui Dumnezeu mă repartizaseră în sectorul greşit.

Nu, nu era Paradisul – era lumina lunii! Capul mi se ridică la suprafaţa apei. Eram în viaţă! Şi, în ciuda disperării mele de moment, eram nespus de bucuroasă că încă mai respir. Poate că aveam, până la urmă, un scop în viaţă. Poate că Dumnezeu voia ca eu să trăiesc pentru a încerca din nou să îl scap pe împărat!

— Huff! Huff! am strigat, întorcându-mă în toate părţile.

Nu vedeam nici urmă de bătrân. Deşi îmi clănţăneau dinţii de frig, am înotat către gondolă şi înapoi. M-am scufundat, străduindu-mă să îmi ţin ochii deschişi, în ciuda usturimii îngrozitoare. Picioarele începeau să îmi amorţească de frig.

— Huff! Unde eşti?

Auzii un zgomot apropiindu-se repede şi mă uitai în sus. O, Doamne! Un val înalt precum un zid se înălţa deasupra mea. Într-o clipă, îmi dădui seama că se va prăbuşi peste mine. Nu puteam face nimic. Îmi acoperii faţa şi începui să ţip.

Valul mă izbi cu greutatea a o mie de cărămizi. Mă târî până pe ţărm, unde mă azvârli pe burtă. Nisipul aspru şi scoicile sparte îmi zdreleau pielea. Fusesem lăsată cu faţa în jos pe plajă, aruncată precum algele.

O vreme, rămăsei nemişcată, respirând greu. Apoi, în ciuda durerii pe care mi-o provocau rănile, mă ridicai pe coate şi genunchi. Tuşeam fără să mă pot opri, iar pe nas şi pe gură îmi curgea apa sărată de mare. Gâtul mă ustura, ca şi cum ar fi fost cuprins de flăcări. Extenuată, m-am întors pe spate precum o broască ţestoasă care se zbate.

— Huff! am mai strigat o dată.

Niciun semn de la el. Am scrutat suprafaţa oceanului, sperând să îi văd capul ieşind la suprafaţă precum o geamandură, sperând împotriva raţiunii că îi voi auzi vocea strigând: „Totul e în regulă, draga mea!”

Nu am văzut, însă, nimic. Balonul şi gondola fuseseră târâte în larg de curent. Mă gândeam că poate Huff fusese aruncat pe o altă plajă, unde nu puteam eu să îl văd. Asta trebuia să fie! Mă aştepta acolo şi, când aveam să îl găsesc, el îmi va spune: „Ei, Betsy, ca orice femeie, mă faci să aştept…”

Chiar atunci am văzut un obiect familiar ridicându-se deasupra valurilor.

— Huff! Slavă Domnului că ai…

Dar un al doilea val îl mătură, azvârlindu-l pe plajă.

Era fesul roşu al lui Huff.

Atât şi nimic mai mult.

Capitolul 13

— E numai vina mea, Belle! spuneam, în timp ce galopam spre Briars.

Orice mişcare în şa mă făcea să gem de durere.

— O, dacă nu l-aş fi zorit să testeze balonul înainte să fie gata! Dacă l-aş fi ascultat când zicea că o să avem vreme rea! Huff ar fi fost acum în viaţă!

Belle îşi scutură viguros capul. Ştiu că nu făcea altceva decât să gonească o muscă, dar mie mi se părea că îmi spune să fiu mai îngăduitoare cu mine însămi.

— Belle, ce o să mă fac? Ce o să le spun?

Îmi îngropai faţa în coama ei şi începui să plâng.

Nu veţi fi probabil surprinşi că Belle nu mi-a dat niciun răspuns.

— Aşa e, ai dreptate, i-am zis, suspinând. Trebuie să nu scot niciun cuvânt. Dacă le spun că Huff a murit, probabil că o să dea vina pe împărat. L-ar duce în faţa plutonului de execuţie – pe el şi pe toţi din familia Balcombe.

Bucata de zahăr pe care o luasem cu mine pentru Belle se topise în apa sărată a mării, aşa încât nu am putut face altceva decât să o mângâi pe gât în semn de recunoştinţă pentru că îmi ascultase necazurile.

— Ia stai – dar dacă le-aş spune că eu şi Huff am fost să înotăm, iar el a fost luat de curent? am zis eu, cu speranţă în glas. Să înotăm? La miezul nopţii? Când apa a fost în ultima vreme aşa de rece? Ai dreptate din nou, Belle! Jumătăţile de

adevăr nu ar ajuta cu nimic. Va trebui să îmi ţin gura.

Ne apropiam de casă şi căzui din nou pradă emoţiilor.

— Cum o să pot păstra secretul ăsta îngrozitor? Tot restul vieţii? O să mă îngroape sub greutatea lui…

Trecurăm de pavilion. Atunci, îmi veni o idee.

— Boney! De ce nu m-am gândit la el mai devreme? O să îi spun lui Boney! mă hotărâi, simţindu-mă dintr-odată uşurată. La urma urmei, împăratul trebuie să afle că Huff şi-a dat viaţa pentru el. Îi datorez asta bătrânului.

Niciodată în viaţa mea nu avusesem atâta nevoie să stau de vorbă cu cineva. Decât să îi trezesc pe toţi ciocănind la uşa principală, am preferat să galopez până în spatele pavilionului, unde se afla camera lui Boney. Eram atât de bucuroasă că aveam în curând să stau de vorbă cu el, încât nu mă mai gândeam la durerea de spate, la petele de sânge de pe rochia mea şi la aspectul meu mai mult decât neîngrijit.

Descălecai, mă urcai într-un copac şi trăsei cu ochiul pe fereastra de la etaj, cea în spatele căreia era camera lui Bonaparte. Lampa era aprinsă – nu se culcase încă. Îmi ridicai mâna să ciocănesc în geam.

Înainte să îmi duc gestul la capăt, însă, cineva intră în camera împăratului. Era o femeie în cămaşă de noapte. Se opri o clipă în prag, apoi el îi zâmbi. Ea se aşeză pe pat şi îl îmbrăţişă. Apoi îl sărută! Se întoarse să stingă lampa şi îi zării faţa. Contesa Montholon!

În dormitor se lăsase întunericul. Chiar şi aşa, mă uitai în altă parte. Eram cuprinsă de scârbă. Furioasă! După tot ce făcusem pentru Boney, singura dată – singura! – când aveam nevoie de el, îl găseam făcându-şi de cap cu stricata aceea.

Am dus-o pe Belle în grajd şi am şters-o cu un mănunchi de paie. În timp ce făceam acest lucru, gândurile mi se întoarseră la împărat. Poate că fusesem nedreaptă cu el, mă gândeam. Avea dreptul la puţină fericire, nu? Dumnezeu ştie de cât de puţină are parte aici.

M-am hotărât să îl iert. Deşi, cu siguranţă, nu avea să fie uşor. Chiar deloc.

Căţărându-mă spre fereastra dormitorului meu, mă întrebam din nou dacă ar trebui să îi spun împăratului de sacrificiul bietului Huff. Dar despre sacrificiul meu? Chiar aşa, dar despre sacrificiul *meu*? Cum s-ar simţi dacă ar şti că, în timp ce el îşi

petrecea orele lenevind în compania amantei lui de doi bani, eu mă întorceam răvăşită şi plină de vânătăi – şi pe jumătate înecată! – de dragul lui? S-ar căi amarnic, fără îndoială! Oare contesa şi-ar fi riscat gâtul alb şi delicat pentru el? Ha, ce glumă!

Of, îmi pierdeam din nou cumpătul! La urma urmei, mă hotărâsem să îl iert.

Pregătindu-mă să intru în pat, mă întrebam cum să îi spun împăratului despre balon. Atunci, dintr-odată, am înţeles că nu aş fi putut să îi spun niciodată. Dacă aş fi făcut-o, probabil că mi-ar fi interzis pe viitor asemenea escapade nebuneşti. Nu ar fi vrut să îmi mai risc viaţa pentru el.

Dar eu aveam să o fac din nou şi din nou, dacă asta avea să îi aducă libertatea. Da, era prea târziu evident, să construiesc un alt balon, chiar presupunând că aş fi reuşit fără ajutorul lui Huff. Bonaparte avea să fie mutat în curând la Longwood, iar noul guvernator avea să sosească în mai puţin de o săptămână. Dar eu am jurat să mai încerc o dată să îl salvez pe împărat, la un moment dat. La un moment dat…

O privii pe Jane. Dormea buştean, ca de obicei. Oricine a creat expresia „somnul celor drepţi” nu a văzut-o niciodată pe sora mea. Cu toate mizeriile pe care le-a făcut în viaţă, s-ar fi cuvenit să stea trează noapte de noapte, numărându-şi păcatele.

Mă întrebam, însă, dacă avea să mă părască atunci când va afla de moartea lui Huff. Credeam că nu. Nici măcar Jane nu ar fi fost capabilă de asemenea răutate.

Mi-am ridicat cămaşa de noapte şi mi-am numărat rănile primite în luptă. Urma oare să primesc Ordinul Jartierei pentru asta? M-am strâmbat de durere şi m-am aşezat cu greutate în pat.

La micul dejun de a doua zi, nimeni nu pomeni de dispariţia lui Huff. Îmi închipuiam că aveau să treacă zile bune – până la următorul curs al lui Willie şi Alexander – până avea să îi simtă cineva lipsa.

— Betsy, s-a întâmplat ceva? mă întrebă mama, care mă văzuse cum mă aşez pe scaun, cu grija unei bătrâne lovite de un reumatism dureros.

— Nu-i nimic, mamă, i-am răspuns cu obişnuita-mi nonşalanţă. Belle m-a aruncat ieri din şa, atâta tot.

— Nu ţi-ai rupt nimic, sper. Poate ar fi cazul să te examineze doctorul O'Meara, zise mama, care adăugă, privind spre tata şi cerându-i aprobarea: William?

Dar nu îi dădui şansa să intervină.

— Nu!

Apoi, îndulcindu-mi vocea:

— N-am nimic, mamă. Sincer.

Ea mă privi bănuitor.

— Doar nu ai călărit iarăşi bărbăteşte?

— Îmi dai, te rog, laptele? l-am rugat pe Willie, încercând să evit o altă minciună (fac eforturi ca în fiecare zi, înainte de micul dejun, să mă limitez la o singură minciună).

— Am veşti bune pentru tine, Betsy, spuse tata.

Chiar aveam nevoie să aud aşa ceva.

— Amiralul Cockburn m-a numit furier al generalului Bonaparte şi al suitei lui.

Zâmbi mândru, de parcă ar fi anunţat că va fi încoronat ca Rege al Angliei.

— Furier?

Nu înţelegeam sensul cuvântului. Era un termen prea tehnic.

Tata îmi explică:

— Mă voi ocupa de aprovizionarea franţuzului. Cu mâncare, în primul rând. Cockburn a vrut să se asigure că generalul va fi tratat cum trebuie şi după plecarea lui.

— Oh, am răspuns eu, fără să fi fost impresionată.

Probabil că tata mă credea abătută din cauza apropiatei mutări a lui Bonaparte la Longwood şi voia, dându-mi vestea asta, să mă încurajeze puţin.

— Poţi să îi faci rost de mai multe bomboane? îl întrebă Willie.

Toată lumea râse. Chiar şi tata.

Mai târziu, mă oferii să spăl rufele, fără să mă îndemne nimeni, ceea ce o surprinse plăcut pe mama. Scopul meu ascuns era, însă, acela de a curăţa la adăpost de priviri indiscrete petele de sânge.

În seara aceea, am luat cina cu împăratul. Nu mă simţeam foarte bine stând faţă în faţă cu contesa Montholon, dar mă străduiam să o ignor ori de câte ori puteam. Ea nu schimba priviri drăgăstoase cu împăratul. Dacă nu aş fi văzut ce e între ei cu propriii ochi, nu aş fi crezut că e posibil aşa ceva.

Presupun că voiau să îl convingă şi pe contele Montholon de asta.

După cină, jucarăm whist. Împăratul făcea cărţile şi l-am văzut cum trage o carte în plus de dedesubtul pachetului.

— Trişezi, Boney! am strigat.

Gourgaud alergă lângă împărat.

— Ce?! se răsti Gourgaud la mine. Cum îndrăzneşti să i te adresezi împăratului Franţei pe un asemenea ton? Eşti o…

— Gata, Gourgaud, interveni împăratul. Nu făcea decât să glumească. Ai dreptate că nu am trişat, aşa încât nu e nevoie să îmi sari în apărare.

— Ba da, ai trişat, l-am înfruntat pe împărat.

— Până aici! strigă Gourgaud, bătând din picior. Sire, nu-i voi permite mucoasei ăsteia să vă insulte!

Gourgaud părea gata să mă lovească. Eu, una, eram gata să îi răspund cu aceeaşi monedă, dacă ar fi fost cazul.

Marchand se aşeză între noi.

— Vom juca ceva mai puţin periculos decât whistul, zise ferm împăratul, strângând cărţile.

Incidentul, credeam eu, se terminase. Am plecat acasă.

Părinţii mei păreau să se fi angajat într-o campanie de înveselire a mea. Mai târziu, în aceeaşi seară, mama îmi aduse un cadou. Cât de puţine ştia despre lucrurile prin care trecusem în ultimele douăzeci şi patru de ore!

— Prima ta rochie de bal adevărată, îmi zise mama, privindu-mă cum mă îmbrac. Arăţi ca o domnişoară în toată legea, continuă ea, cu ochii umeziţi. Când te gândeşti că parcă ieri te legănam în braţe!

În mod normal, nu aş fi suportat asemenea prostii, dar de data aceasta nu mă deranja să am o rochie frumoasă. Exista un anume tânăr pe care abia aşteptam să îl impresionez la balul amiralului. Mă schimbai în rochia mea obişnuită. Apoi îmi veni o idee. Mă hotărâi să testez rochia – pe Boney. Era, ce-i drept, bătrân, dar trebuia să mă mulţumesc şi cu el.

M-am dus la pavilion îmbrăcată cu hainele mele obişnuite, ducând-o pe cea nouă în mână, pentru a i-o arăta împăratului. Eram prea leneşă să o pun pe mine din nou. În plus, nu voiam să risc să îi târăsc trena prin praful de afară.

Când am intrat, Boney citea cu voce tare din Iphigénie de Racine. Mă bucuram că scăpasem de o bună parte din

monologul lui.

— Cum ţi se pare? îl întrebai, ţinând rochia cea nouă în faţa mea, aşteptând ca el să o inspecteze.

— *Bon.* Foarte drăguţ. Pentru ce ocazie?

— Pentru balul amiralului, de sâmbătă seara.

Zâmbii tâmp şi mă tem că şi roşisem – o situaţie cu totul neobişnuită pentru mine.

— O să fie acolo şi sublocotenentul, ştii…

Bonaparte dădu din cap în semn de înţelegere, înainte să îmi dau seama ce face, îmi smulse rochia din mână.

— Ai zis că sunt un trişor, da? zise el, printre hohote de râs.

— Boney! Dă-mi-o înapoi în secunda asta! îi poruncii. El ridică din umeri şi mi-o întinse. Am dat să o apuc, dar în ultima secundă el îşi retrase mâna şi ascunse rochia la spate.

— Nu înainte să recunoşti că ai minţit, îmi spuse râzând. Gourgaud şi toţi ceilalţi păreau să se amuze teribil.

— În niciun caz! răspunsei, indignată. Dă-mi-o înapoi!

— *Mademoiselle* arată destul de ridicol atunci când e furioasă, *n'est pas*, Gourgaud? întrebă el.

Toţi ceilalţi dădură aprobator din cap, încurajându-l pe Boney în comportamentul lui copilăresc.

Furioasă, îl urmării prin cameră.

— *Toro*! *Toro*! strigă el, fluturând rochia în faţa mea, de parcă ar fi fost un matador spaniol, iar eu, taurul.

Stătea foarte aproape de mine, provocându-mă. Atunci, îmi veni o idee.

Îi smulsei sabia din teacă.

— *Sacre bleu*![46] răcni Gourgaud, încremenit.

Contesei Montholon i se tăie respiraţia.

Îndreptai sabia spre pieptul împăratului. Nu aveam, fireşte, nicio intenţie să îi fac rău. Voiam doar să… îi atrag atenţia.

— Francezule, spune-ţi rugăciunile! strigai.

Cred că citisem mai demult fraza asta într-o carte cu piraţi.

— Betsy, aceasta e o chestiune foarte serioasă, zise Bonaparte. Aceea e sabia împăratului. Nici măcar Wellington nu mi-a luat-o. Dă-mi-o înapoi imediat!

Era clar că situaţia nu îl mai amuza. Dar nici eu nu glumeam.

— Sire, asta e o nelegiuire! izbucni Gourgaud.

— Dă-mi rochia! îi poruncii, fără să clipesc.

---

[46] La naiba! (n. tr.).

El mă studie.

— Mai întâi, sabia, îmi răspunse.

În ochii lui se citea o hotărâre de nezdruncinat.

— Predaţi-vă, *mademoiselle*!

Toţi ochii erau aţintiţi asupra mea. Câteva doamne păreau speriate. Bărbaţii păreau mai degrabă nervoşi decât speriaţi. Începeam să înţeleg – comisesem, într-adevăr, o crimă teribilă. Crezusem că o sabie e doar o sabie. Dar se pare că, în cazul lui Bonaparte, lucrurile nu stăteau chiar aşa. Era cazul să îndrept situaţia. Întorsei sabia cu garda aurită spre el şi i-o înapoiai.

— Scuze. Acum – rochia mea.

Împăratul îşi băgă sabia înapoi în teacă, cu ostentaţie soldăţească. Sabia şuieră.

Bonaparte se uită la mine cu un aer ofensat.

— Rochia mea, repetai, dar el nu răspunse. Boney, nu e cinstit! Ai promis!

În van! Împăratul începu din nou să râdă precum Puck, fugi în camera lui şi închise uşa. Încercai clanţa. La naiba! Se închisese pe dinăuntru!

O vreme am bătut încontinuu la uşă. Îl auzeam cum râde de unul singur. În cele din urmă, am renunţat şi am plecat acasă. Bonaparte era victorios. Cu o mişcare abilă, îşi luase revanşa pentru Waterloo.

Capitolul 14

A doua zi, aproape că nu am scos un cuvânt. Mi-e destul de ruşine, dar trebuie să recunosc că mi-am petrecut o bună parte din timp stând în pat, sfârşită precum o bolnavă de plămâni.

— Dar, Betsy, îmi spuse Jane, aranjându-şi părul pentru petrecere, de ce nu îţi iei vechea ta rochie de bal? Ai purtat-o în toate celelalte ocazii.

Mă întrebam dacă asta se voia o critică voalată a garderobei mele destul de reduse.

— Nu! i-am zis. De data asta, e diferit. Nici moartă nu o să ies în lume îmbrăcată cu…

— Ei, nu e chiar aşa de rea, mă întrerupse Jane, mormăind din cauza acelor de păr pe care le ţinea în gură. Mama crede că arăţi ca o păpuşă de porţelan când eşti îmbrăcată în rochia

aceea.

Să arăt ca o păpuşă era ultimul lucru pe care mi l-aş fi dorit, mai ales în faţa sublocotenentului Carstairs. Nu voiam în niciun caz să merg la balul amiralului îmbrăcată într-o rochie de copil. Mai bine nu mergeam deloc!

Stăteam în pat, frângându-mi mâinile de necaz. Dacă Boney m-ar fi văzut în clipele acelea, s-ar fi simţit şi mai triumfător decât cu o zi în urmă. Da, eram patetică. Pe înserat, îmi revenii şi coborâi la parter, pentru a nu lăsa loc vreunui zvon care să ajungă la urechile împăratului cum că m-aş topi de nefericire pentru că îmi furase rochia.

Mă oprii afară pentru a lua o gură de aer. Era o noapte caldă, aşa cum sunt cele mai multe pe insula Sfânta Elena, indiferent de anotimp. Mă făcea să îmi amintesc de toate nopţile petrecute discutând cu Huff sub bananier, atunci când eram mai mică. Mă cuprinse o mare tristeţe când îmi dădui seama că nu vor mai exista asemenea nopţi.

Îl zării pe Bonaparte stând în veranda pavilionului. Era deja întuneric, iar Willie şi Alexander stăteau în leagăn, lângă împărat. M-am dat după colţul casei, pentru a nu fi observată, şi am tras cu urechea. Boney îi îngrozea pe băieţi cu poveşti de groază. Din Corsica lui natală, bănuiesc. Nu am putut să aud decât sfârşitul unei astfel de poveşti.

— Aşa se face că, atunci când ţipă bufniţa toată noaptea…

Boney îşi coborî vocea până ajunse să vorbească în şoaptă şi apoi imită ţipătul bufniţelor pe care le auzisem şi eu când vizitasem câteva sate în Anglia.

— … Când urlă un câine râios…

Aici imită un lup suferind de gripă.

— … Şi când peste casa unui om se vede o lumină galbenă palidă…

Împăratul făcu o pauză dramatică, îşi scoase pălăria de paie, o puse pe piept, şi îşi plecă fruntea, într-un gest de respectuoasă rugăciune.

— … El va fi cel care urmează să moară.

Willie şi Alexander, bieţii de ei, păreau îngroziţi, ceea ce, sunt sigură, îi făcea împăratului mare plăcere.

Nu mai voiam să urmăresc acel spectacol ridicol, aşa încât mă îndreptai spre Jamestown, pentru o plimbare.

Când m-am întors la Briars, am găsit-o pe Jane la parter, gata

îmbrăcată pentru petrecere. Părinţii noştri se hotărâseră să nu participe. Sora mea îi rugase cu lacrimi în ochi – lacrimile de crocodil ale lui Jane au de fiecare dată un efect magic asupra lor – să nu o păzească, iar ei cedaseră. Mă întrebam dacă înţelegeau de câtă supraveghere din partea lor avea nevoie Jane.

— Eşti sigură că nu te răzgândeşti, Betsy? mă întrebă mama. Amiralul Cockburn va fi dezamăgit să nu te vadă acolo.

Îmi era greu să cred că amiralul îşi va aminti că m-a invitat, cu atât mai puţin că îmi va remarca absenţa.

— Da, mamă, sunt sigură.

Tata mă mângâie pe cap de parcă aş fi fost Tom Pipes. Jane îşi luă şalul şi gentuţa, şi se pregăti să plece la petrecere.

Oh, ce tragedie! Lipseam de la petrecere – pierzând probabil singura şansă de a-l mai vedea vreodată pe sublocotenentul Carstairs. Mă gândeam că mă aşteaptă. O să creadă că mi-am bătut joc de el! Fireşte, nu puteam să îi spun adevărul. Ce aş fi putut să-i zic? Că împăratul îmi furase rochia şi că alta nu mai aveam, în afară de o monstruozitate bună doar pentru un copil? Nu m-ar mai fi luat niciodată în serios!

— Ei, eu am plecat! spuse Jane cu aerele unei prinţese care nu-şi vede lungul nasului, dintr-o ţară pe care nu aş fi vrut niciodată să o vizitez.

— Distracţie plăcută, draga mea, îi spuse mama. Să nu te întorci prea târziu!

Nu mă puteam abţine să nu mă gândesc: „Prea târziu pentru ce?” Oricum nu mai aveau nicio şansă să-i apere fecioria.

Nefericită la culme, am urcat la etaj, târându-mi picioarele pe scări. Când am deschis uşa camerei mele, m-am înfuriat la culme să găsesc una dintre rochiile lui Jane întinsă pe patul meu. Cum aveam să mă prăbuşesc, abandonată, când pe pat era rochia ei idioată?

Am ridicat-o. Dar, spre surprinderea mea, nu era rochia lui Jane, ci chiar a mea. Noua mea rochie de bal! Am desfăcut-o, nerăbdătoare. Da, nu păţise nimic. Dar cum ajunsese acolo?

În clipa aceea, auzii cum cade ceva pe podea. Un obiect greu căzuse dintre pliurile rochiei. Mă aplecai să îl ridic. Ei, ce să fie?! Un colier! Un colier de diamante şi safire!

Văzui un bileţel, prins în ace de rochie, pe care scria:

Colierul al fost al Joséphinei.
În seara aceasta, e al tău.
Boney

Eram uluită. Generozitatea împăratului aproape că mă făcea să uit de comportamentul lui. Aproape.

Cu mâini tremurânde, mi-am pus colierul la gât şi m-am privit în oglindă. Închipuiți-vă! Dintre toate fetele din lume, mă alesese pe mine pentru a purta bijuteriile împărătesei Franţei!

Niciodată nu m-am îmbrăcat atât de repede ca în seara aceea. Într-o clipă, eram jos, fugind în picioarele goale.

— Mama! Poţi să îmi aranjezi părul? M-am hotărât să merg la petrecere.

— Bine, răspunse tata în locul ei. Ştiam eu că o să-ţi vină mintea la cap.

Mama îmi făcu pe plac şi îmi strânse părul într-un coc.

— Stai nemişcată, Betsy! îmi spuse, în timp ce îmi prindea clamele. Altfel, o să te înţep!

Eu râdeam nervoasă, precum maimuţa unui cerşetor care cânta pe stradă. Îmi făceam griji că o să întârzii. Dacă nu ajungeam repede la petrecere, poate Carstairs va pleca acasă.

În timp ce mama se chinuia cu părul meu, am avut din nou timp să mă întreb cum de ajunsese rochia în camera mea? Cine o adusese acolo? împăratul nu avea voie să vină şi să plece după cum voia.

— Mama, a venit cineva pe la noi în seara asta?

— Nu, îmi răspunse ea. De ce?

M-am uitat întrebător la tata şi el îşi scutură capul, spunându-mi acelaşi lucru. Nimeni nu fusese văzut intrând. De altfel, Jane mi-ar fi spus dacă ar fi văzut pe cineva intrând.

— A, nimic, am zis eu.

Nu voiam să îi fac probleme cuiva. Dar cum de a reuşit Bonaparte să îmi ducă rochia în cameră va rămâne pentru mine toată viaţa un mister. Spre marea mea frustrare, a refuzat întotdeauna să îmi spună.

Ai mei fură impresionaţi de felul cum arătam în noua mea rochie. Fireşte, ţineam colierul ascuns în palmă, ca să nu fiu nevoită să dau explicaţii. Mi-am luat rămas-bun în grabă şi am plecat la petrecere.

Casa Plantaţiei, goală şi întunecată atâta vreme, era acum

luminată precum un mare şi frumos tort aniversar. Când am intrat în aglomerata sală de bal, am fost copleşită de frumuseţe şi de muzică, şi de lumini, şi, lângă pian – o, fericire negrăită! – era, aşa cum sperasem, Carstairs. Mă aşteptase! Carstairs îmi întinse mâna şi se aplecă uşor în uniforma scrobită de ceremonie. Am dansat şi am dansat până dimineaţa. O ignoră pe Jane şi pe toate celelalte, chiar dacă erau mai drăguţe decât mine. Şi, trebuie să recunosc, nu erau puţine. Mă simţeam ca Joséphine în persoană.

La un moment dat, înainte de primul vals şi ultimele cadrile, Carstairs mă duse afară, în spatele unei coloane din verandă şi…

Ei bine, unele lucruri sunt prea sacre pentru a fi expuse ochilor lacomi ai cititorilor. Ajunge să spun că prima atingere a dragostei mă convinse că nicio fată din lume nu mai fusese sărutată cu o atât de completă devoţiune, cu o capitulare atât de definitivă, cu o hotărâre atât de pasională.

— Aş putea să te mai caut? mă întrebă Carstairs la despărţire.

Nu i-am răspuns. Pluteam, zburam, planam, prea copleşită de emoţie pentru a putea gândi clar. Mă uitam la el, simţindu-mă trădată de capacităţile mele.

— Dacă nu spui că da, va trebui să te mai sărut o dată, glumi Carstairs.

— O, dar te rog!

— Să te caut?

— Nu – să mă săruţi! am zis, trăgându-l spre mine.

— Nu acum, micuţo, răspunse el, făcând un pas în spate.

Mă îmbufnai, puţin descumpănită pentru că îmi spusese „micuţo”.

— Va trebui să păstrăm şi pentru data viitoare când ne întâlnim. N-aş vrea să uit de mine în braţele tale, adăugă el.

Ne despărţirăm, ţinându-ne de mâini până în ultima clipă. Mai întâi încheieturile, apoi palmele, degetele şi în final doar vârfurile degetelor ni se mai atinseră, precum Dumnezeu care îi insufla lui Adam sământa divinei vieţi, la fel ca în pictura lui Michelangelo.

Plutii înapoi către Briars, zburdând în mintea mea pe un tărâm minunat, cu totul şi cu totul din aur – un loc al păcii, libertăţii şi independenţei.

Mergând către casă, m-am uitat o ultimă oară înapoi, către locul care pentru mine va păstra mereu o semnificaţie istorică. Felinarele de bal, atârnate în afara Casei Plantaţiei valsau în bătaia vântului. Note muzicale izolate şi râsete pierdute îmi ajungeau la urechi precum un vis îndepărtat.

Apoi, mult mai aproape, auzii cum cineva îşi drege vocea. Privii în sus.

Era împăratul, stând pe veranda pavilionului. Părea să se încrunte la mine.

Am făcut o reverenţă. „Ce ciudat, mă gândeam, să stea afară atât de târziu…”

— Bună seara, monsieur.

Presupun că îl descumpănisem puţin prin atitudinea mea, neobişnuit de formală, dar nu spuse nimic în sensul acesta.

— *Votre maman,* ar fi vrut să ajungeţi acasă devreme, mă dojeni uşor, iar eu am avut sentimentul că mă urmărise toată seara.

— Dar e devreme! i-am răspuns, făcând piruetă după piruetă. Nu cred să fie mai târziu de ora unu dimineaţa.

Mă privi cu o umbră de zâmbet. Îi zâmbii şi eu. Împăratul nu prea ştia ce să creadă.

— Ai băut vin de Porto? mă întrebă, întru câtva jenat.

— Nu se serveşte vin de Porto la petreceri! i-am spus şi m-am prăbuşit în scaunul de lângă el.

— Poate copiilor nu li se serveşte, îmi răspunse.

„Copiilor”! Jignită, mă ridicai să plec, dar vocea lui mă opri:

— Ai… începu împăratul, ezitant, în timp ce mă întorceam spre el. Ai dansat cu cineva?

Eram hotărâtă să nu îl menajez. La urma urmei, ce îl privea pe el? Ridicându-mă, am dansat visătoare, învârtindu-mă prin iarbă.

— Ah, *oui,* zise împăratul cu o veselie din spatele căreia răsuna o mare tristeţe. Înţeleg.

Nu puteam să îmi dau seama la ce se gândeşte în clipele acelea. Dar pentru că acum, când scriu rândurile acestea, nu mai sunt tânără, pot să presupun că se simţea destul de bătrân.

Împăratul căscă. Ameţită de atâtea piruete, aproape că m-am prăbuşit peste o moviliţă de iarbă. Privii spre Casa Plantaţiei, cu felinarele sale strălucitoare.

— Uită-te la ele! i-am spus, arătând cu degetul. Parcă ar fi

prins cineva licurici şi i-ar fi închis în borcane. Parcă ar fi prins cineva stele!

— Stele prinse în borcane, cântă Bonaparte, imitându-mă. Stele prinse în borcane.

— Nu-ţi bate joc de mine!

Împăratul aprobă, înclinându-şi capul.

— Şi nu mai cânta!

El ridică din umeri. Nu l-am băgat în seamă şi m-am ridicat, începând din nou să fac piruete. El mă privea cum dansez.

— Betsy, vorbi el, cu o voce profundă, arăţi foarte…

Îl privii, aşteptând să continue. Păru că îşi recapătă stăpânirea de sine.

— … Adecvat, în seara aceasta.

Nu pot spune că nu am fost dezamăgită. Mă făcuse să aştept un compliment îndrăzneţ. Pe figură mi se întipări nemulţumirea.

Cu toate acestea, m-am aşezat din nou lângă el. Tăceam, stânjeniţi, ca niciodată până atunci.

— O bomboană? mă întrebă, oferindu-mi din cutia lui.

Am dat din cap în semn că nu. M-am uitat spre Jamestown, cu luminile tremurând în depărtare. Norii se risipiseră deasupra lui, dezvăluind acea minunată lună aurie pe care o văzusem în noaptea morţii lui Huff. Dar nici măcar amintirea sfâşietoare a acelor evenimente triste nu putea risipi beatitudinea momentului. O, cât de mult speram ca Huff, oriunde ar fi fost, să mă poată ierta pentru fericirea pe care o simţeam!

— Niciodată nu a mai existat o asemenea noapte! Niciodată! exclamai eu, fericită.

— Ghirlande de lumină, zise Bonaparte, părând absorbit de propriile vise. Diademe de lumină. Copacii, întreg oraşul – totul strălucea!

— Da! am spus eu, surprinsă că şi el înţelegea cât de specială era acea noapte.

— Marea Stea de Argint, peste Place de la Concorde, continuă el. Douăzeci şi două de trepte – sus, până sus, la Tronul Albinelor de Aur.

Nedumerită, m-am întors spre el. Era clar că nu vorbeşte de noaptea aceea, ci de o alta, pierdută în negura amintirilor. L-am ascultat, pradă magiei pe care o emanau vorbele sale.

— Artificii! zise, ridicându-şi mâna într-un gest larg. Mai întâi albastre, apoi albe, apoi roşii – luminând cerul de la un capăt la celălalt! Bum! Bum! Bum-bum! O mie de cântăreţi, o mie de dansatori – întreaga Franţă strigând: *„Vive l'Empereur*! *Vive l'Empereur*!"[47]

Împăratul coborî încet, de pe înălţimile unde îl ridicase mulţimea, înapoi pe pământ. După o vreme, redeveni conştient de prezenţa mea.

Îl priveam în tăcere, gânditoare.

— Aceea, îmi explică, a fost cea mai strălucitoare noapte, tânăra mea! încoronarea, Notre-Dame, Papa Pius al VII-lea, Coroana lui Carol cel Mare!

Aici începu să vorbească încet, încălzit de amintiri şi mai dulci.

— Şi Joséphine, dulcea şi nepreţuita mea Joséphine…

Se lăsă pe spate în scaun şi suspină.

— În noaptea aceea, am dansat, am ţinut-o în braţe. Mulţimea s-a dat înapoi, făcându-ne loc. Împărăteasa!

În timp ce el vorbea, o vedeam cu ochiul minţii – iar eu eram ea. Eu, împărăteasa! Eu, Joséphine! Dansând în braţele lui Napoleon cel Mare, care, în acea noapte specială, dansa cu o graţie pe care nu o mai arătase şi nu o va mai arăta niciodată. La urma urmei, nu era decât un vis. De ce să îl stric cu stângăcia lui?

— Îmi amintesc senzaţia – mătasea rochiei ei pe mâna mea, continuă Bonaparte, mângâindu-şi încheietura cu mâna. Senzaţia de a o atinge pe Joséphine! Parfumul ei…

Inspiră cu nesaţ şi suspină, plin de extaz.

— Iasomie, când se mişca. Santal, când stătea pe loc. Capa ei împodobită cu blană de hermină – cât de moale! Dar nu la fel de moale ca pielea ei dulce. Coroana, diamantele ei, focuri precum ochii ei! Ba nu, nu la fel de strălucitoare! Nu la fel de strălucitoare…

Tăcu, de parcă memoria ar fi trecut dincolo de o limită şi îi aducea mai multă durere decât bucurie. Nu ştiam cum să mai ajung la el acum, pierdut cum era în acel loc.

— Mă doare capul, i-am spus.

Era adevărul. Unul din adevărurile pe care i le puteam spune acum fără să îl rănesc.

---

[47] Trăiască împăratul! (n. tr.).

— Nu mă surprinde, după cât ai dansat.

— Îţi mulţumesc pentru colier, spusei, dându-l jos de la gât şi întinzându-i-l. Este foarte frumos.

El dădu din cap. Mă ridicai şi mă îndreptai spre Briars.

— Whist, mâine? am strigat, deşi era la numai câţiva paşi depărtare.

El dădu din nou din cap.

— Fără să trişezi! am adăugat.

Împăratul încercă să pară ferm, dar cred că de fapt zâmbea.

Am alergat spre casă ca o puştoaică.

— *Bonne nuit, mademoiselle*! îmi strigă el.

Nu ştiu de ce, dar mă oprii. M-am simţit obligată să mă întorc. Şi, spre surprinderea mea, l-am văzut pe împărat pe verandă, aplecat în faţa mea aşa cum s-ar fi aplecat… ei bine, în faţa unei împărătese.

Am zâmbit către el strălucind de fericire şi am făcut o reverenţă.

M-am întors şi am păşit – încet, ca o mare doamnă – către casă.

Capitolul 15

Primul semn al sosirii guvernatorului Lowe pe Sfânta Elena veni la două zile după balul amiralului. Am fost închisă în pivniţa de vinuri. Asta îmi dădu o indicaţie despre ce fel de om avea să fie noul temnicer al împăratului.

Ce-i drept, nu a fost guvernatorul Lowe în persoană cel care m-a aruncat în beci. A fost – destul de ciudat – propriul tată. Dar fu clar destul de curând că în spatele pedepsei se aflase Lowe.

Se pare că cineva – eu bănuiam că acel cineva era Gourgaud – fusese foarte supărat de îndrăzneala mea de a-l ameninţa cu câteva seri mai devreme pe împărat cu propria sabie. Lowe abia avusese timp să îşi desfacă primele bagaje când se pomenise cu o plângere scrisă apropo de purtarea necuviincioasă a unei anumite domnişoare, pe nume Betsy Balcombe. În timp ce eu mă plimbam prin Jamestown, guvernatorul le făcuse alor mei o vizită, îi informase că avea de gând să facă mai strictă securitatea în jurul împăratului şi a

suitei acestuia şi că planurile sale nu puteau să includă o puştoaică dornică să fluture săbii în faţa prizonierilor lui. Îi recomandase tatălui meu să îi administreze fiicei sale o pedeapsă drastică, pentru a-i da o lecţie. Aflai toate acestea mai târziu, prin Willie, „spionul” meu preferat.

Presupun că tata nu a vrut să înceapă relaţia cu noul guvernator pe un picior greşit, aşa încât a fost de acord, împotriva voinţei sale, să mă pedepsească. Am fost, aşadar, condamnată să petrec o zi în purgatoriu, neavând altă companie în afară de şoareci şi de sticlele de vin ale tatălui meu.

Parcă fusese o cu totul altă Betsy Balcombe cea care cu numai patruzeci şi opt de ore în urmă dansase într-o rochie superbă, în braţele unui soldat chipeş. Cât îmi doream să vină Carstairs să mă salveze! Dar era prea puţin probabil să ştie şi altcineva despre necazul meu, în afară de Lowe şi de familia mea. În plus, bănuiam că Gourgaud ascunsese cu bună ştiinţă informaţia asta de stăpânul lui, pentru ca nici prietenul meu să nu mă poată înveseli.

A fost o simplă întâmplare – am aflat asta mai târziu – că împăratul a descoperit toată tărăşenia. În timp ce călărea pe lângă Briars, escortat de căpitanul Poppleton, fireşte, a auzit un zgomot puternic, venind dinspre pivniţă, ca şi cum s-ar fi spart o sticlă. Bonaparte i-a cerut căpitanului să descalece şi să vadă ce se întâmplă.

— E una din fetele Balcombe, raportă Poppleton, care nu putu să nu remarce că eram înconjurată de sticle de vin sparte.

— Care din ele? întrebă Boney.

Presupun că, dacă ar fi fost vorba de Jane, nu s-ar fi obosit să cerceteze situaţia mai îndeaproape.

— Cea mai puţin atrăgătoare, răspunse Poppleton.

Dacă n-aş fi fost „abţiguită”, aşa cum îi place tatei şi prietenilor săi din Marină să spună, aş fi fost înfuriată de lipsa de tact a căpitanului. Dar, ca să fiu sinceră până la capăt, consumasem deja cam o sticlă întreagă din cel mai bun Riesling al tatălui meu şi eram într-o stare de spirit mai mult decât iertătoare.

Poppleton se uită la mine printre gratiile pivniţei.

Am sughiţat şi i-am făcut cu ochiul.

— Ssssă tlăiiieşşti, malinar! strigai.

Poppleton se strâmbă şi îşi întoarse faţa, ca şi cum răsuflarea mea l-ar fi jignit.

— Cred că mai bine vorbiţi dumneavoastră cu ea, domnule, îi zise Poppleton împăratului.

Boney mă întrebă cum de ajunsesem în pivniţă. I-am spus toată povestea – cum de a reuşit să îmi înţeleagă vorbele stâlcite, nu o să îmi dau seama niciodată – şi în cele din urmă jovialitatea mea excesivă se transformă într-un plâns cu sughiţuri.

Îmi întinse mâna printre gratii.

— Haide, *mademoiselle*, spuse, încercând să îmi ridice moralul. Acum suntem amândoi prizonieri şi tu plângi. Eu nu plâng.

— Ai plâns şi tu!

— Aşa e, îmi răspunse. Dar o închisoarea tot închisoare va rămâne. Aşa încât e mai bine să fii vesel.

— Nuu îmi plaşe de Ssssir Ludson Showe, m-am plâns eu.

Împăratul izbucni în râs, amuzat de efectele alcoolului asupra limbii mele.

— Nu plânge! zise, întinzându-mi o batistă printre gratii.

O luai, îmi ştersei lacrimile şi i-o dădui înapoi.

— Ţine minte, Betsy, eu înţeleg tot ce faci şi tot ce spui. Da, poate chiar mai mult decât părinţii tăi. Când scapi de aici, treci pe la mine, o să-l rugăm pe bucătarul meu să ne facă nişte prăjituri şi o să râdem din nou, bine?

Îi eram recunoscătoare pentru bunătatea pe care mi-o arăta. Dar adormii de îndată, înainte să îi pot spune asta.

Trebuie să fi trecut câteva ore bune, pentru că atunci când m-am trezit era deja întuneric şi împăratul plecase. Slavă Domnului că eram trează când tata m-a eliberat din „închisoare”.

Înainte să sosească el, am ascuns sticla goală în spatele altora pline şi am măturat cioburile.

A doua zi, mă trezii cu o durere de cap ce nu putea fi comparată decât cu o mie de albine care îşi făcuseră sălaş în creierul meu. Îmi simţeam gura uscată, de parcă ar fi fost tapetată cu pânză, şi orice rază de soare mi se părea orbitoare ca o mie de aştri. Împăratul fu îndeajuns de neîndurător pentru a face haz de mahmureala mea.

Juca „colin-maillard” – ceea ce s-ar putea traduce prin baba-

oarba – cu Willie şi Alexander la pavilion (eu nu mă simţeam îndeajuns de bine pentru a face altceva decât să privesc), când Bertrand sosi cu o scrisoare conţinând un anunţ. Era o scrisoare din partea guvernatorului Lowe, explică mareşalul, şi pretindea atenţia imediată a Maiestăţii sale. Willie dezlegă ochii împăratului, pentru ca acesta să poată citi. Pe măsură ce o citea în gând, puteam să văd cum expresia lui Bonaparte se schimbă dintr-una de veselie într-una de furie.

— Omul ăsta nu poate fi serios! exclamă împăratul. Ascultă, Bertrand!

Începu să citească nota cu voce tare.

— În afară de regulile stabilite de contraamiralul Sir George Cockburn, K.C.B., se declară explicit că nicio persoană nu poate să primească sau să se facă purtător al vreunei scrisori din partea generalului Bonaparte şi a suitei sale, şi nici să i se transmită vreuna. Oricine încalcă acest ordin va fi de îndată arestat şi se va dispune de el în concordanţă cu ordinele Excelenţei Sale, Locotenent General Hudson Lowe, K.C.B.[48], guvernator şi comandant suprem etc. Etc.

Bonaparte mototoli scrisoarea şi o aruncă în foc.

Bertrand ni se adresă tuturor.

— Vă puteţi imagina cum anunţă dobitocul ăsta pompos că se duce la latrină? „Eu, Sir Hudson Lowe, conducător şi stăpân al universului, etc., etc., anunţ prin aceasta că urmează să îmi uşurez gloriosul maţ!”

Am râs cu toţii, dar bănuiam că sub acele hohote se ascundea îngrijorarea pentru schimbările din viaţa exilaţilor, acum că Lowe era la cârmă.

○

A doua zi de dimineaţă, îi scriam lui Madelaine, singura mea prietenă de la şcoală, care încă mai era în Londra, când am fost dintr-odată întreruptă de un ciocănit în uşă.

— L-ai văzut pe Huff? mă întrebă mama. Se pare că a întârziat două ore la cursul pe care trebuia să li-l ţină băieţilor şi nu îi stă deloc în fire să fie atât de nepunctual.

Îi spusei adevărul: nu aveam nici cea mai mică idee pe unde ar fi putut să fie. Cum aş fi putut să ştiu unde se afla bătrânul (odihnească-se în pace)?

Ceva mai târziu, mama deveni atât de îngrijorată, încât îl

---

[48] Distincţie militară britanică: Knight Commander of the Order of Bath (n. tr.).

puse pe tata să îl caute pe Huff. Când proprietara casei unde locuia bătrânul jură că nu îl mai văzuse de câteva zile, tata organiză o echipă de căutare, care mătură toată insula. În cele din urmă, când nu găsiră nicio urmă a bătrânului, părinţii mei traseră concluzia că fusese ucis de unul din puzderia de porci sălbatici care trăiau pe insulă. Huff avusese dintotdeauna pornirea să plece în drumeţii la ore ciudate şi prin locuri ciudate, iar explicaţia li se păru cea mai plauzibilă.

Ţinurăm o frumoasă ceremonie religioasă în memoria lui şi îl îngroparăm *in absentia* sub bananier. Willie şi Alexander erau foarte trişti că l-au pierdut pe Huff. Tata spuse că doctorul O'Meara se oferise să îi educe pe copii până când un profesor adevărat ar fi putut fi adus din Londra.

Dacă par oarecum rece şi detaşată povestind aceste evenimente, e doar pentru că îl plânsesem pe Huff timp de câteva zile şi deja nu mai aveam lacrimi de plâns.

În după-amiaza funeraliilor lui Huff, guvernatorul Lowe şi unul dintre aghiotanţii săi, un oarecare domn Reade, apărură neinvitaţi la pavilion. Lowe nu stătuse până atunci faţă în faţă cu împăratul. Guvernatorul ciocăni la uşă. Gourgaud deschise. Eu eram în vizită la împărat, în cealaltă cameră.

— A sosit Hudson Lowe, Sire, îi transmise Gourgaud. Spune că „domnul Bonaparte" va înceta orice activitate şi îl va primi.

— Aşa spune, deci? zise împăratul, agasat la culme. Transmite-i că împăratul îl va primi atunci când *monsieur* Lowe va învăţa să se poarte respectuos.

Gourgaud se întoarse la uşă.

— Împăratul este indispus, îl auzirăm pe Gourgaud spunându-le guvernatorului şi aghiotantului acestuia.

Într-o clipă, Gourgaud se întoarse cu un alt mesaj.

— Guvernatorul spune că, indispus sau nu, îl veţi primi sau veţi suporta consecinţele.

Aceasta a pus capac la toate. Nu îl văzusem niciodată pe împărat atât de furios, de când pusese piciorul pe insulă. Şoldul îi zvâcnea – din pricina unei răni de război, îmi explicase odată – ochii îi îngheţaseră şi lovea cu degetele în masă. Dar nu răspunse nimic.

— Ce... ce să-i transmit, Maiestate? întrebă Gourgaud stânjenit.

Mi se pare că furia lui Boney îl făcea întotdeauna nervos.

— *Rien*, răspunse în cele din urmă împăratul. O asemenea impertinenţă nu merită un răspuns.

Gourgaud păru mulţumit. Guvernatorul avea să fie ignorat complet.

Boney sugeră o partidă de reversi. Dar nu îmi era deloc uşor să mă concentrez asupra jocului de cărţi, în mijlocul vacarmului din faţa pavilionului. La fiecare câteva secunde, Reade bătea furios în uşă, zguduind toată casa, de parcă ar fi fost un cutremur. Din când în când, îl auzeam pe guvernator urlând de afară:

— Îţi cer… îţi ordon să deschizi, Bonaparte! În numele coroanei!

Am abandonat jocul de cărţi pentru a mă putea uita printre perdelele din cealaltă cameră. Reade şi guvernatorul stăteau pe verandă, şi parcă vedeam cum le ieşea abur din urechi. Cât despre înfăţişarea guvernatorului, ce aş fi putut să spun? Trebuie să vă spun că Lowe nu ar fi putut să semene mai mult cu cel pe care mi-l imaginasem eu nici dacă ar fi fost un actor ales special pentru a-i juca rolul. Era slab, cu un gât lung şi scheletic, ca un cocoş subnutrit. Părul îi era de un galben spălăcit, aproape murdar, de parcă nu s-ar mai fi spălat de mult. Avea obrajii supţi, colţuroşi – bănuiesc că Dumnezeu nu găsise de cuviinţă să îi acorde mai mult decât minimul de carne umană cu putinţă – şi acoperiţi cu pistrui şi pete brune respingătoare. Părea să aibă vreo boală de piele, care provoca mai degrabă repulsie decât milă. Avea figura pe care o capătă cineva din partea unei divinităţi cu simţul dreptăţii, după o viaţă de nelegiuiri.

— *Les docteurs* trebuie să îl scufunde în sulf şi mercur, remarcă împăratul, plin de dispreţ. *Et regarde*![49]

Nu îmi dădusem seama că Boney venise lângă mine, spionându-l pe Lowe din spatele perdelelor. Îl urmărirăm pe guvernator cum se sfătuieşte cu Reade şi, deşi nu îl puteam auzi, mişcările lui ţepene, afectate, felul cum se învârtea nervos şi zâmbetul fals îmi spuneau despre el destule lucruri. Da, Hudson Lowe era un temnicer înnăscut.

Auzirăm cum ploaia începe să răpăie pe acoperiş. Într-o clipă, se transformă într-un potop, iar Lowe şi Reade stăteau afară, în ploaie, zbierând, bătând în zadar la uşă, devenind din

[49] Şi priveşte! Aici: „Şi iată!” (n. tr.).

ce în ce mai asemănători cu doi şobolani uzi, foarte mari şi neobişnuit de urâţi.

Boney şi cu mine făceam haz de privelişte, dar nu mă puteam abţine să nu mă întreb dacă acţionase, într-adevăr, în interesul său înfuriindu-l pe acest puternic personaj. La urma urmei, Lowe deţinea acum cheile celulei sale.

După vreo zece minute, casa nu mai răsună de bubuiturile pumnilor lui Lowe. El şi Reade plecaseră.

După ce ploaia se opri câteva ore mai târziu, Boney propuse o excursie călare.

— Haide, îmi spuse. Am nevoie de aer proaspăt.

În timp ce Boney îl scotea pe Hope din grajd, eu m-am dus după Belle.

— Mi-a părut rău când am auzit de *monsieur* Huff, îmi spuse împăratul când ne ridicarăm în şa, la întoarcerea mea.

Tresării la auzul numelui bătrânului. Se părea că cineva din suită îi dăduse vestea în timpul absenţei mele.

— Condoleanţele mele ţie şi familiei tale, *mademoiselle.*

— Mersi, am răspuns. Suntem toţi foarte trişti.

— Deşi bătrân, era abia la început. Dacă ar fi trăit, Huff ar fi realizat lucruri măreţe.

Ironia cuvintelor lui Bonaparte mă izbi. Se referea oare la munca lui Huff de descifrare a Pietrei de la Rosetta sau poate… la altceva? Dar nu am răspuns nimic şi m-am mulţumit să dau din cap aprobator.

Nu ajunsesem la mai mult de o sută de metri de veranda pavilionului, când Poppleton galopă, apărând din senin, blocându-ne calea. Era aproape imposibil să evităm coliziunea. Am ţipat. Eu şi împăratul am tras nebuneşte de frâie – tocmai la timp. Hope se cabră, necheză înspăimântat, şi se prăbuşi înapoi – din fericire, tot în picioare. Impactul copitelor lui cu pământul făcu noroiul să ţâşnească în toate direcţiile.

— *Cochon*![50] Dobitocule! îl insultă Bonaparte pe Poppleton, blestemând şi vorbind incoerent. Ai grijă pe unde mergi!

— Îmi pare rău, domnule! răspunse tânărul.

— Poppleton! Am cu mine o tânără, spuse împăratul. Ai înnebunit? Ai fi putut să ne omori!

— Cum am mai spus, domnule, vă cer iertare.

— Hmmmph! bombăni Bonaparte, făcându-i semn lui

[50] Porc! (n. tr.).

Poppleton să se dea la o parte din calea noastră.

Poppleton nu făcu niciun pas.

— Ei? *Vite*! exclamă împăratul. Ce mai aştepţi? Fă-ne loc!

— Ăăă… îmi pare rău, domnule, se scuză Poppleton din nou. Nu pot. Ordinele guvernatorului.

— Ce?! Ce vrei să spui?

— Guvernatorul Lowe mi-a ordonat să vă opresc dacă vreţi să treceţi de linia aceasta, zise el, arătând spre un steag britanic micuţ, înfipt în pământ.

— Nu se poate, spuse Boney, nevenindu-i să creadă. Vrei să spui că împăratul Franţei nu are libertatea de a călări pe propriul cal ziua în amiaza mare? Am călărit *tous les jours de ma vie*[51] timp de patruzeci de ani!

— Mă tem că e adevărat, domnule, zise Poppleton pe un ton încurcat. Nu puteţi trece de acest punct. Ordinele guvernatorului.

Împăratul scrâşni din dinţi.

— Hmm! Tică…

— Ăăăă, noi ne vom întoarce acum, domnule căpitan, am intervenit eu.

L-am tras pe Boney de mânecă. El se încruntă la mine, dar nu spuse nimic.

— Noi tocmai plecam… oricum, plecam acasă.

Capitolul 16

Tata îmi spusese odată: Betsy, schimbarea este precum o furtună pe mare. Dacă îţi faci datoria, te ţii strâns de catarg şi stai pe loc, vei trece cu bine prin furtună. Dacă, însă, te retragi ca un laş sub punte, corabia ţi se va sfărâma, iar tu îţi vei găsi mormântul în adâncuri.

Asta, presupun eu, fusese o manieră de a-mi spune pe ocolite că, dacă nu faci loc schimbării, te scufunzi. Iar în săptămânile de când sosise guvernatorul, ajunsesem fără îndoială să mă simt ca şi când m-aş fi aflat pe o navă care se scufunda. Atât pentru mine, cât şi pentru împărat, noul guvernator, cu toate regulile lui meschine şi restricţiile degradante, adusese furtuna pe o mare liniştită. Boney şi cu mine devenirăm mai apropiaţi,

---

[51] În fiecare zi [a vieţii mele] (n. tr.).

înţelegând tacit că timpul era scurt şi că vom fi separaţi în curând. Longwood avea nu peste mult timp să fie gata pentru a-şi primi prizonierul.

Unica rază de lumină din acest peisaj marin bântuit de furtuni era speranţa că, în curând, sublocotenentul Carstairs va reveni în viaţa mea. În fiecare dimineaţă mă trezeam cu speranţa că – iată! – aceasta va fi ziua mult-aşteptatei noastre reîntâlniri. Îmi trimitea bileţele, explicându-mi că, oricât de tare s-ar strădui, nu putea obţine o permisie pentru a putea veni să mă vadă. Îi răspundeam, punând în cuvinte toate avânturile romantice ale sufletului meu tânăr. Dar nu izbuteam să îl văd… Guvernatorul restricţionase accesul civililor în clădirile militare. Aşa încât, în timp ce anul 1815 îşi târşâia paşii pentru a deveni 1816 şi iarna mea noroioasă se târa, transformându-se într-o umedă primăvară, eu aşteptam şi iar aşteptam.

Într-o dimineaţă de miercuri a primăverii lui 1816, se petrecu un eveniment de care îmi voi aminti mereu cu groază. Ziua începuse destul de inocent. Luam micul dejun împreună cu familia, iar băieţii se certau pe ultimul biscuit. Deodată, auzirăm cum uşa este dată de perete, cu un bubuit puternic, ca o salvă de tun.

Tata sări de pe scaun, la fel ca noi toţi.

Guvernatorul Lowe stătea în prag, târând după el un sclav. Braţele bietului om erau răsucite la spate şi legate. Pe obraji i se scurgeau lacrimi. Picioarele îi erau prinse în lanţuri de fier. Când am văzut cine este sclavul, mi se tăie respiraţia de groază.

— Toby!

Eram şocată. Ochii mei îi transmiteau că durerea lui e şi durerea mea, că suferinţa lui era şi a mea. Alergai către tata, îl strânsei în braţe şi îl implorai:

— Tată, tată, te rog, fă ceva!

— Sst, Betsy! spuse tata.

Dar se vedea clar că era la fel de furios ca şi mine. Se duse cu paşi mari către Lowe.

— Ce înseamnă asta? Eliberaţi-l!

— Cum doriţi, răspunse Lowe şi îl împinse pe Toby.

Lanţurile de la picioarele acestuia răsunară zgomotos pe podeaua de lemn. Bietul Toby se prăbuşi la picioarele tatălui

meu, iar eu mă grăbii să îi vin în ajutor.

— Toby, ce ţi-au făcut? îi zisei, tremurând de groază, dar încercând să îi alin durerea. Ce ţi-au făcut?

Pe braţele sale se puteau vedea urmele crude ale tentaculelor lui Lowe.

— Totul bine, coniţă, îmi şopti Toby. Totul numaidecât bine, chiar acum.

În ciuda durerii pe care o simţea, Toby era cel care încerca să mă calmeze pe mine!

— Omul acesta vă aparţine? întrebă guvernatorul Lowe.

Tata îl privi cu dezgust.

— E propriul stăpân, izbucni el. Lucrează pentru mine.

— Ei bine, atunci văd că am nimerit unde trebuie... spuse Lowe cu o voce mieroasă.

Se opri şi îşi scoase metodic mănuşile, ca şi cum ar fi vrut să ne facă o vizită plăcută. Se întoarse spre mama şi îi zâmbi fără niciun pic de farmec.

— Nu vă osteniţi să îmi aduceţi o ceaşcă de ceai, doamnă Balcombe. Ceea ce am să îi spun soţului dumneavoastră nu va dura decât un minut.

Fireşte că mama nu avusese nicio intenţie să facă aşa ceva.

Tom Pipes se apropie de piciorul lui Lowe. Îl mirosi, îşi arătă colţii şi mârâi ameninţător, exact aşa cum făcea atunci când întâlnea şoareci în hambar.

— Cuţu, cuţu, zise Lowe, mângâindu-l pe Tom al nostru pe cap.

Scoase din buzunar un biscuit, pe care i-l dădu. Tom, trădătorul, a încetat să mârâie. Mi se întoarse stomacul pe dos de scârbă. Îmi pusei în gând ca imediat după plecarea guvernatorului să îi fac o baie zdravănă, la fel ca acelea pe care i le fac după ce se bate cu sconcşii.

— Ştiţi, eu iubesc animalele, ne spuse Lowe, de parcă ne-ar fi interesat. Înţeleg că aveţi şi curse de cai aici, nu? Abia aştept să îl înscriu pe Nelson al meu într-una dintre ele.

Între timp, îl alinta pe Tom, de parcă întâlnirea noastră ar fi fost o vizită pe care să o facă bunilor săi prieteni, familia Balcombe.

— Ce căutaţi aici? îl întrebă tata.

Stăpânirea lui mă uimea. Dar ştia că trebuie să fie atent, căci Lowe avea contacte strânse cu cei din conducerea Companiei

Indiilor de Est, cei pentru care lucra tatăl meu.

Lowe scoase cu brutalitate un plic din veston.

— Această scrisoare, adresată Mariei Louise, în Austria, a fost găsită asupra omului dumneavoastră, cel de acolo, răspunse guvernatorul, arătând cu degetul către Toby. A fost descoperit în timp ce încerca să se strecoare la bordul navei *Northumberland*, care se pregătea să părăsească portul Jamestown aseară.

Marie Louise? Soţia lui Boney! Tata nu păru atât de surprins pe cât m-aş fi aşteptat.

— Scrisoarea e semnată de francuz, continuă guvernatorul, deschizând scrisoarea şi întorcând iute ultima pagină, pe care i-o întinse tatălui meu. Uitaţi, „Napoleon”. Aceasta e o încălcare flagrantă a ordinelor mele! Oare fiica dumneavoastră a fost cea care i-a transmis sclavului scrisoarea din partea prizonierului? Răspundeţi-mi!

— Vă garantez că nu, răspunse tata.

Îmi părea bine că mă apără atât de hotărât. Apoi spuse, uluindu-mă:

— Eu am fost acela.

Mamei i se tăie respiraţia. Iar Lowe nu ar fi putut fi mai surprins nici dacă ar fi aflat că a fost desemnat prinţ moştenitor al coroanei britanice.

William Balcombe să fie în secret purtătorul scrisorilor împăratului? Nu l-aş fi crezut capabil de asemenea intrigi. Dar trebuia să moştenesc de la cineva mintea mea pusă pe rele.

— Balcombe, spuse în cele din urmă Lowe, păşind nervos. Cred că înţelegi că prin acţiunile dumitale mi-ai încălcat ordinul, adică ordinul Maiestăţii Sale Regele George al III-lea, al cărui reprezentant pe insulă am fost desemnat.

— Înţeleg, răspunse tata cu francheţe, ceea ce îmi spori admiraţia pentru curajul său.

Mama inspiră adânc, pregătindu-se pentru ce era mai rău. Deodată, nemaiputând face faţă tensiunii, se clătină precum un marinar beat, îşi duse mâna la funte, gemu şi…

— Mama! ţipă Willie, înspăimântat.

Alergai spre ea, dar tata ajunse înaintea mea, o prinse înainte să atingă podeaua şi o duse în braţe pe canapea.

Willie îi făcea vânt cu o carte de aritmetică pe care o ţinea în mână, iar tata îl trimise pe Alexander să aducă nişte apă.

În cele din urmă, mama clipi şi deschise încet ochii.
— Ţi-ai revenit, draga mea? o întrebă tata, lovind-o încet peste mână.
Mama zâmbi, sfârşită.
— Ce s-a întâmplat? întrebă ea, ameţită încă.
— Totul e bine, acum. Sunt aici, răspunse tata, sărutând-o pe frunte.
Ea îi strânse mâna. Rar mi-a fost dat să văd o asemenea demonstraţie de afecţiune între ei.
Tata se întoarse spre Hudson Lowe.
— Mai aveţi ceva să îmi spuneţi? îl întrebă încruntat.
Chiar şi Lowe păru înmuiat de accidentul mamei mele.
— Doar atât, răspunse, încercând să îşi recapete ţinuta demnă. O să închid ochii de data aceasta, Balcombe, din respect pentru soţia dumitale.
Respirai uşurată. Dar Lowe nu terminase.
— Dar vă avertizez! Dacă dumneata sau vreun alt membru al familiei dumitale, continuă, uitându-se direct la mine, îl mai ajutaţi pe francez în vreun fel sau altul, o să plătiţi scump, scump de tot!
Lowe smulse cu brutalitate scrisoarea împăratului din mâna tatălui meu, o rupse în bucăţi, aruncându-le pe podea.
Se întoarse şi plecă, trântind uşa.
Nimeni din familie nu mai discută incidentul după aceasta. Mama îşi reveni repede şi îşi petrecu restul zilei îngrijindu-l pe Toby. Nu îndrăznii să îl întreb pe tata cum de a ajuns Boney să îi încredinţeze lui scrisoarea. Sau de ce îl alesese tocmai pe Toby, sclavul pe care îl preţuia cel mai mult, să o ducă până în Austria. Împăratul pierduse unica şansă de a transmite o scrisoare soţiei şi fiului său. Dar Toby pierduse mult mai mult – şansa de a fi un om liber.
Ziua trecu fără vreun alt incident. Dar seara…
— Betsy, spuse Jane, în timp ce stătea în faţa oglinzii, trecându-şi, ca de obicei, de o sută de ori peria peste bucle, o să-ţi dau un sfat ca de la soră la soră.
În cazul lui Jane, ajunsesem să înţeleg că „sfat ca de la soră la soră” nu însemna altceva decât o remarcă jignitoare.
— Da, Jane? Spune repede. Vreau să mă culc.
— Cred că te vezi prea mult cu generalul Bonaparte.
— Asta nu te priveşte pe tine, izbucnii eu.

— Ei, nu te supăra aşa! Nu mă gândesc decât la binele tău. Băieţii din cazarmă vorbesc tot timpul despre tine, ştii? Ca să nu mai spun că guvernatorului Lowe nu îi place deloc.

— Şi ce zic? am întrebat-o, ridicând din umeri.

Jane termină cu pieptănatul, stinse lampa şi se culcă.

— Poate că o să-ţi explic, răspunse ea, cu o voce plină de condescendenţă, atunci când o să mai creşti.

— Nu sunt proastă, Jane. Înţeleg ce insinuezi. Dar nu te cred.

— A, nu? Şi de ce crezi că era sublocotenentul Carstairs atât de interesat de tine?

Tresării. Jane ştie despre mine şi Carstairs! Da, la urma urmei ne văzuse dansând la petrecere.

— A, deci aici voiai să ajungi! i-am spus, triumfătoare. Eşti geloasă pe mine şi Carstairs.

— Nu fi prostuţă, Betsy, zise Jane, nu tocmai convingător. Nu are nicio legătură. Sunt doar îngrijorată în legătură cu tine. Băieţii de la cazarmă se gândesc că, dacă moşul ăla de franţuz vede ceva la tine – Dumnezeu ştie ce, căci eu nu înţeleg – trebuie să fii o târfuliţă pe cinste.

Cine vorbea!

— Mai tacă-ţi fleanca, Jane! am repezit-o.

Comentariile ei nu erau demne de un răspuns mai politicos decât atât. Doar un dobitoc ar fi putut să creadă că exista o relaţie amoroasă între mine şi împărat.

— Treaba ta! îmi zise Jane.

Mă întorsei pe cealaltă parte şi adormii.

A doua zi de dimineaţă, doar pentru a o înfuria pe Jane, i-am făcut împăratului o vizită. I-am povestit lui Boney despre evenimentele îngrozitoare care au urmat interceptării scrisorii sale către Marie Louise. El se mânie auzind cât de violent fusese Lowe faţă de Toby şi familia mea şi promise să facă ceva în această privinţă.

Chiar în acel moment, Bertrand intră pe uşă.

— Câteva ziare pentru dumneavoastră, Sire, spuse, aşezând pe masă un teanc. De la Paris.

Un vechi prieten din armată i le trimisese lui Boney şi cred că nu fuseseră interceptate de Lowe pentru că nu intrau în categoria „corespondenţă”. Gazetele erau vechi de câteva luni, căci începuseră să se îngălbenească pe margini, dar împăratul se aşeză şi deschise unul cu mare emoţie şi grijă, de parcă ar fi

fost un exemplar original al unui document istoric precum *Magna Charta.*

Îşi puse ochelarii şi îmi citi cu voce tare. Un articol se referea la preţul untului în Paris. Altul, era despre sănătatea şubredă a regelui George al III-lea.

— Ah, spuse, ajungând la ultima pagină. Uite şi unul despre mine. Te pomeneşte şi pe tine, Betsy!

— Chiar aşa? l-am întrebat, încântată. Citeşte-l!

El începu să traducă.

— Fostul împărat, Napoleon, acum prizonier pe insula Sfânta Elena, aflată la aproximativ o mie cinci sute de kilometri de coasta de sud-vest a Africii, bla-bla-bla... A, aici e! Este văzut adesea în compania unei nimfe englezoaice pline de viaţă, Betsie Balcombe. Ţi-au scris greşit numele. Ei, nu ai ce să-i faci, spuse el, ridicând din umeri, asta e presa!

— Continuă, îl rugai eu, încântată de faptul că numele meu era pe buzele tuturor parizienilor. Citeşte şi restul.

El continuă.

— În toate cafenelele, oamenii se întreabă cum de a reuşit bătrânul soldat al Franţei, care, după toate informaţiile, a făcut un pântece rotunjor. Ha! Asta-mi place! Să o convingă pe această gingaşă fiinţă să devină...

Împăratul se opri brusc din lectură. Pe figura sa se putea citi stânjeneala.

— *C'est tout.* Asta-i tot. Cred că lipseşte încheierea.

— Nu te cred, i-am zis, smulgându-i ziarul şi citindu-l în linişte.

Ştiam destulă franceză pentru a înţelege că mă făceau amanta lui. Eram împietrită. Chiar în clipa aceasta, eu, Betsy Balcombe eram bârfită ca o prostituată ordinară – numele meu era acoperit cu noroi de la un capăt la celălalt al Parisului.

Lacrimi fierbinţi de furie şi ruşine îmi ardeau obrajii. Trebuia să aflu adevărul.

— Te gândeşti la mine? l-am întrebat. Vreau să spun, te gândeşti *în felul ăsta* la mine?

Împăratul, tulburat, se uită în jos şi oftă.

— Ei bine? insistai.

— Betsy, dacă aş crede că eşti încă o fetiţă, aş zice... aş putea spune că nu. Nu, nu mă gândesc la tine niciodată. Dar acum e diferit, ai crescut, aproape că eşti femeie... ştii mai multe decât

o fetiţă…

Îşi ridică privirea către mine. Îmi clătinai capul încet, parcă refuzând adevărul. Îmi acoperii urechile. Nu voiam să mai aud nimic. Eram şocată, rănită. Simţeam că mă trădase.

Boney îmi îndepărtă cu blândeţe mâinile de pe urechi.

— Tu te-ai schimbat. Şi alţii se vor schimba, la rândul lor. Şi ei au acest drept. Ceea ce avem noi va rămâne veşnic nealterat – acelaşi, fără să se schimbe. Dar oamenii o să bârfească, cum poate e şi bine să o facă. Şi trebuie să ţii cont de ce se spune, Betsy. Trebuie să ţii cont.

— Nu! am strigat eu, nereuşind să îmi controlez durerea şi starea de confuzie. Nu îmi pasă. Şi dacă am însemnat ceva pentru tine vreodată, nici ţie nu ar trebui să îţi pese.

Am fugit plângând din cameră şi am ieşit din pavilion.

— Betsy! Betsy! striga împăratul în urma mea neajutorat, aşa cum nu fusese niciodată în fruntea armatei sale.

Ştia, însă, că va fi oprit de santinelă dacă încerca să vină după mine.

În plus, Boney probabil că ştia că nu are cu ce să mă ajute. Aceasta nu era decât una din lungul şir de deziluzii care veneau odată cu maturizarea – „furtunile pe mare” de care vorbea tata – şi pe care trebuie să învăţăm să le depăşim. În definitiv, fiecare trebuie să facă faţă acestor furtuni de unul singur.

Capitolul 17

— Betsy, mă strigă mama de jos. A venit cineva să te viziteze.

„O, Doamne, mă gândeam, trebuie să fie Carstairs! A venit, în sfârşit, să mă vadă!”

Dar, vai, părul îmi stătea groaznic, de parcă cineva mi-ar fi dat în cap cu zeamă de guava. Îmi văsam amarul pe fructele tropicale. „De ce, oare, mă întrebam, cei care îţi fac vizite neaşteptate au acel talent ascuns de a te găsi în cele mai neatrăgătoare ipostaze?”

Era în dimineaţa de după cearta mea cu împăratul. Eram sus, în camera mea, cu un fruct într-o mână, cu cealaltă scriind, aşternându-mi necazurile pe hârtie, după cum aveam obiceiul.

„Carstairs! Sublocotenentul meu, iubirea mea, scriam, în curând ne vom reîntâlni.”

— Vin, mamă! am strigat, încercând cu disperare să dau părului meu un aspect onorabil.

Mi-am şters mâna murdară pe un prosop şi am năvălit pe scări, legănându-mă maiestuos, aşa cum îmi imaginam că ar face o cântăreaţă de operă.

— Bună dimineaţa, *mademoiselle*!

„La naiba!”

— Ah, i-am spus, fără să fac efortul să-mi ascund crunta dezamăgire. Tu erai…

— Adică? mă tachină Boney. Frumos *bienvenue* pentru împărat, n-am ce zice!

Poppleton stătea lângă el, fiind „doica” împăratului în ziua respectivă.

— Scuze, i-am spus.

Apoi, amintindu-mi că trebuie să fiu supărată în continuare pe el, am adăugat:

— Ce vrei?

El mă luă de mână.

— Vino cu mine, *mademoiselle*. Am de gând să îmi ţin o promisiune pe care ţi-am făcut-o.

Am plecat împreună cu el. Era o zi caldă şi umedă, de ţi se lipeau toate de tine – o zi neplăcută, dar tipică. Parcă am fi respirat într-o pungă. Poppleton, în uniforma sa strâmtă şi îngreunat de muschetă, transpira ca un armăsar. Nu după mult timp, destinaţia noastră deveni evidentă. Boney mă ducea la Casa Plantaţiei.

Băturăm la uşă şi furăm primiţi. Poppleton aşteptă afară. Reade ne prezentă.

Guvernatorul Lowe era aşezat la biroul său, mâzgălind, fără îndoială, încă unul din ordinele sale pompoase. Nu se obosi să îşi ridice privirea spre noi.

— Aşa, deci, spuse el cu vocea sa plină de aere. Cărui fapt îi datorez onoarea acestei vizite neaşteptate?

— Aceasta este *mademoiselle* Betsy Balcombe, spuse împăratul. Am aflat cum i-aţi tratat familia. Sunt nemulţumit.

— Înţeleg, zise Lowe, uitându-se în cele din urmă la noi, de parcă nici nu am fi meritat efortul. Sunteţi nemulţumit. Ce păcat! Şi v-aţi luat titlul de ambasador al acestei tinere? Mda, cred că trebuie să vă ocupaţi timpul cu ceva, acum că nu mai aveţi ocazia să ucideţi niciun englez.

Lowe se ridică şi îşi turnă un pahar cu vin, fără să ne ofere şi nouă.

— Ştiţi, fratele meu a fost unul dintre ei, continuă el. Îl iubeam foarte mult. Vă amintiţi de Waterloo, nu? Oh, cu siguranţă că vă amintiţi…

Împăratul era furios. Mi-am închis mintal tambuchiurile, pregătindu-mă pentru taifunul cel mare.

— Ce drept aţi avut să îmi confiscaţi şi să-mi citiţi corespondenţa? tună Boney. Conversaţiile unui om cu soţia sa sunt inviolabile, sacre! Cu atât mai mult cele ale împăratului Franţei! Numai un hoţ de doi bani şi un mizerabil l-ar putea priva pe împărat de acest drept şi să întineze legătura maritală prin execrabila lui curiozitate maladivă!

— Nu mă cunoaşteţi, domnule, răspunse Lowe calm, căscând.

Dacă guvernatorul era tulburat, o ascundea bine.

— Să vă cunosc? zise Bonaparte râzând scurt, dispreţuitor, apoi se aplecă peste biroul guvernatorului şi îi şopti, practic, în urechea acoperită de pistrui. Cum aş putea să vă cunosc? Soldaţii se fac cunoscuţi comandând pe câmpul de luptă. Cunosc numele fiecărui general englez care s-a făcut remarcat. De dumneata nu am auzit niciodată.

Muşchii feţei lui Lowe se încordară, aşa cum fac muşchii unei vaci care încearcă să alunge o muscă. Se făcu roşu la faţă – atât de roşu încât pentru o clipă nici nu îi mai văzui petele urâte de pe piele.

— Se ştie despre mine că îmi fac datoria, izbucni Lowe, furios.

Boney izbi cu pumnul în biroul guvernatorului.

— Aşa spune orice călău!

Lowe rămase fără replică.

Împăratul mă apucă de mână şi ieşi afară grăbit.

Mergeam – sau mai bine spus, mărşăluiam cu paşi întinşi – înapoi spre Briars. Abia reuşeam să mă ţin după el. Probabil că menţinea acelaşi pas furios şi atunci când îşi conducea armata în marşuri forţate. Îmi dădeam seama că este încă furios pe guvernator.

— Nu cred că ar trebui să îl înfurii aşa de tare, i-am spus împăratului.

Fireşte, în sinea mea eram încântată că Boney îl scosese pe guvernator din pepeni. Mi-ar fi plăcut şi mie să fac asta. În

plus, eram puţin flatată că împăratul îl nimicise, cel puţin în parte, de dragul meu. Eram, însă, îngrijorată de felul cum avea Lowe să îl trateze de atunci încolo.

— Mizerabilul ăla de scârţa-scârţa pe hârtie? murmură împăratul, trecând fără să-i pese prin noroi cu papucii săi marocani. M-ar otrăvi dacă ar şti că o să-i crească salariul.

— Ei, nu cred că ar fi în stare să facă asta, i-am spus, încercând să îl liniştesc.

— *Non*? întrebă Bonaparte, ridicând o sprânceană. Îţi aminteşti momentul când mi-a înconjurat casa cu aghiotanţii lui?

Dădui din cap în semn că da. Marchand îmi povestise deja.

— Niciodată nu am văzut o asemenea *visage*[52] de ucigaş. Mi-a amintit de canibalii aceia din Insulele Pacificului de Sud, care dansează în jurul prizonierilor pe care au de gând să îi frigă şi să îl înfulece.

Ochii i se aprinseseră precum cei ai unui animal care vede pe întuneric, iar sprâncenele i se apropiaseră ca două omizi îngemănate. Nu m-am putut abţine să nu izbucnesc în râs.

— De ce te hlizeşti, *mademoiselle*?

— Arăţi atât de nostim când eşti furios, i-am răspuns, râzând şi mai tare.

Boney se încruntă la mine.

— Nostim, da? *Drôle*?

Expresia serioasă i se topi. Zâmbi şi mă trase de ureche – nu îndeajuns de tare ca să mă doară.

— Îţi arăt eu ce înseamnă nostim, *mademoiselle* Elisabeth-dar-noi-o-ştim-drept-Betsy Balcombe!

Se strâmbă la mine, se bătu cu pumnii în piept şi începu să scoată sunete guturale. Arăta exact ca gorila din laboratorul lui Huff. Mă prăpădeam de râs.

Era o mare plăcere să îl văd din nou pe Boney râzând.

În seara aceea, am luat cina împreună cu împăratul şi suita sa.

— Marchand, îi spuse acesta valetului către sfârşitul mesei, a fost absolut minunat. *Merveilleux*! Complimentele mele lui Le Page. Spune-i că am să-i acord Legiunea de Onoare pentru friptura aceasta!

Boney nu era serios în legătură cu medalia, fireşte.

---

[52] Faţă (n. tr.).

— Da, Sire, răspunse Marchand, îndreptându-se către bucătărie.

— Şi mai adu o porţie, comandă Boney. Sunt încă înfometat!

Da, fusese o cină pe cinste. Obişnuită cu bucătăria englezească, eram uimită de ce putea face dintr-o friptură bucătarul francez al lui Boney. Părinţii mei erau îngrijoraţi de faptul că lipseam din ce în ce mai des de la mesele familiei.

— Ce spui, *mademoiselle*? spuse Boney maliţios. Să îl aduc pe *le petit* Las Cases? O să-l ţinem strâns, ca să îl poţi săruta.

Împăratul ştia cât de mult îmi repugna fiul lui Las Cases şi îi făcea mare plăcere să mă tachineze astfel.

— O, aduceţi-l, vă rog, i-am spus eu teatral, având destulă minte să nu mă supăr, pentru că asta nu ar fi făcut altceva decât să îl încurajeze.

Marchand se întoarse de la bucătărie cu mâinile goale, părând destul de nervos.

— Ei, ce e? întrebă împăratul.

— *Je le regrette*, Sire, se scuză Marchand jenat. *Le Page dit*: *„Je n'en ai pas”*[53].

— Nu mai e carne? spuse împăratul, uimit. De ce, Marchand?

Marchand îşi muşcă buzele şi păru că se teme să răspundă. Bertrand răspunse în locul său:

— Raţiile ne-au fost reduse, Maiestate. Îmi pare rău să vă spun că…

Împăratul se ridică brusc şi îşi aruncă şervetul pe masă.

— Lowe, tună el.

Aşa se face că îi mai făcurăm o vizită guvernatorului în aceeaşi zi. Am insistat să îl însoţesc. Nu voiam să pierd aşa ceva.

Fără ştirea lui Boney, cu câteva zile în urmă, tatăl meu, în calitatea sa de furnizor protestase vehement împotriva gestului lui Lowe de a reduce bugetul alocat pavilionului. În van, însă.

Bietul Poppleton fu smuls de la un joc de cărţi în care părea să îi meargă destul de bine, pentru a ne însoţi la Casa Plantaţiei.

— Voi doi, din nou! M-aţi întrerupt de la cină! bombăni Lowe, în timp ce Boney şi cu mine treceam în grabă de trepăduşii lui şi intram în sala unde mânca. Şi cu ce maniere de necioplit!

Alăturii de el la masă erau soţia sa, lady Lowe şi fiica lui,

---

[53] Le Page a zis: „Nu mai am!” (n. tr.).

Charlotte, despre care auzisem că ar fi o cochetă neruşinată. În comparaţie cu fiica guvernatorului, sora mea, Jane, era o călugăriţă.

— Să nu îmi mai trimiteţi mâncare! spuse Boney. Voi lua masa împreună cu bravii dumitale ostaşi din regimentul 35 de acolo, continuă el, arătând la soldaţii care stăteau de gardă afară şi care puteau fi văzuţi pe fereastră. Niciunul dintre ei nu va refuza să îşi împartă raţiile cu un bătrân camarad!

— Vă puteţi scoate pălăria în faţa soţiei mele, răbufni Lowe. Şi vă voi fi recunoscător dacă plecaţi.

Lowe se întoarse spre uşă.

— Gărzi!

Trepăduşii lui Lowe se năpustiră înăuntru şi îl apucară pe Boney de braţe.

— Nu! am protestat eu.

Eram şocată, prea surprinsă, rămăsesem încremenită.

În toată viaţa lui, nu cred că cineva îndrăznise să îl atingă pe împărat astfel. Oamenii ăştia nu erau demni să îi lingă cizmele!

În ciuda faptului că gărzile erau înarmate, iar el nu, Boney reuşi să se elibereze. Forţa lui era uimitoare pentru cât de scund era. În plus, demnitatea înnăscută a lui Bonaparte îi descurajă de la orice altă încercare de a pune mâna pe el, aşa încât se retraseră.

— Ai putere asupra trupului meu, zise Boney încet, dar cu autoritate, dar în niciun caz asupra spiritului meu. Spiritul acesta este la fel de mândru, de puternic, de hotărât acum, pe cât a fost în trecut, când conducea întreaga Europă.

Boney îşi aruncă privirea asupra unei ţestoase uriaşe, pe nume Jonathan, care stătea într-un colţ al camerei, mestecând fără grijă o frunză de salată. O privelişte surprinzătoare, fără îndoială. Animalul îi fusese făcut cadou guvernatorului de către Compania Indiilor de Est, iar destinul ei fusese de a deveni o delicioasă supă de ţestoasă. Dar se zvonea pe insulă că Lowe, ca un iubitor de animale ce era, cruţase viaţa bătrânei creaturi, care devenise animal de companie.

— Vei trăi mai mult decât mine, guvernatorule, remarcă împăratul. Dar Jonathan va trăi mai mult decât noi amândoi. Să ne rugăm, de dragul Angliei, ca Prinţul Regent să îl numească pe el ca succesor al tău.

Boney se întoarse cu spatele la Lowe şi mă luă de mână.

— Haideţi, *mademoiselle*, spuse el îndeajuns de tare pentru ca toţi să audă. Am nevoie de aer curat.

Capitolul 18

— *Chaud… chaud… plus chaud*[54], îl ghida împăratul pe fratele meu, Alexander, care era baba-oarba şi încerca să îl prindă prin cameră.

Boney aşteptă până când băiatul mai avea câţiva centimetri până să-l atingă, apoi se feri cu iuţeală.

— *Froid*![55] Oh, brrrrr! zise împăratul, prefăcându-se că tremură.

Cred că Boney era atât de ataşat de fratele meu pentru că propriul fiu era cam de aceeaşi vârstă. Îl lăsa chiar pe Alex să câştige la baba-oarba – foarte impresionant, dat fiind că împăratul detesta să piardă. La un moment dat, Boney îmi povestise că, pe când era copil, profesorul de istorie împărţise clasa în două grupuri: unul sub steagul Romei Antice, iar celălalt sub steagul rivalei acesteia, Cartagina. Fratele lui mai mare primise indicaţii să se alăture primei facţiuni, care avea să câştige, iar el celei de-a doua, care avea să fie umilită.

— Oh, ce scandal am făcut! îmi spusese Boney. Offf! Am plâns ca un bebeluş, până când profesorul a fost de acord să schimb locul cu cel al lui Joseph, ca să pot fi de partea învingătorilor.

Împăratul îl lăsă în cele din urmă pe Alexander să îl prindă.

— Acum tu eşti baba-oarba! strigă Alex triumfător, întinzându-i batista ca să se lege la ochi.

Boney se prăbuşi pe divan şi jucă o pantomimă plină de patos, arătând în chip ilar cât era de obosit.

— Te rog, Boney! scânci Alex.

Împăratul ridică din umeri, pretinzând că e exasperat, dădu din cap şi luă batista.

Chiar atunci intră Bertrand pentru a anunţa că a sosit o scrisoare. Toţi îi ştiam conţinutul. Momentul de care ne fusese tuturor teamă sosise, în cele din urmă.

Împăratul citi scrisoarea în tăcere. Nu spuse nimic o vreme,

---

[54] Cald… cald… mai cald! (n. tr.).

[55] Rece! (n. tr.).

se frecă la ochi şi suspină.

— Ei bine, *mademoiselle* Betsy, spuse el, încercând să fie vesel. A sosit momentul. La ce te uiţi aşa? Adu-l pe tatăl tău.

Eram prea tristă pentru a face altceva decât să îi îndeplinesc dorinţa.

— Îmi pare rău pentru lipsa de provizii, se scuză tata faţă de împărat când intră în cameră. Am făcut tot ce am putut, dar guvernatorul… nu este un om prea înţelegător.

Boney făcu un semn cu mâna prin care voia să spună că nu mai conta. Părea să ştie foarte bine că nu tata este de vină.

— Vă mulţumesc pentru toată bunătatea pe care mi-aţi arătat-o, zise împăratul. *Et votre femme*, şi bunei dumneavoastră soţii, în egală măsură.

Flutură scrisoarea.

— Se pare că am un *rendez-vous* cu şobolanii şi mucegaiul de la Longwood.

Da, împăratul ştia că noua sa locuinţă va fi cu mult mai proastă decât pavilionului, dar încă nu ştia cât de îngrozitoare avea să fie cu adevărat.

Fusesem la Longwood de câteva ori până atunci, încercând să aflu care aveau să fie condiţiile de viaţă ale împăratului. Casa era la nouă kilometri de Briars, dar ar fi putut la fel de bine să se afle într-o cu totul altă lume, atât erau de diferite. Noua sa casă era aşezată în vârful unei stânci abrupte şi reci – trebuia să treci pe lângă prăpastia cunoscută drept Pocalul Diavolului pentru a ajunge acolo – în zona de pe insulă cea mai expusă vânturilor. Locul era un pustiu vulcanic înfiorător, ascuns în permanenţă în nori. Când nu ploua – şi ploua în fiecare zi la Longwood, de două ori mai des decât în orice altă parte a insulei – era ceaţă. Când nu era ceaţă, bura. Câteva fire anemice de iarbă atârnau tremurând de pereţii prăpastiei, abia supravieţuind, dar, în afară de ele, Longwood era lipsit de orice altceva asemănător cu o creaţie a Domnului. O potecă îngustă, abruptă de ţi se tăia răsuflarea, fără parapeţi sau alte elemente de susţinere, era singura cale de acces. Până şi un catâr cu pasul sigur ar fi făcut bine să îşi scrie testamentul înainte de a încerca să treacă pe acolo.

Preferasem să nu îi povestesc împăratului ce aflasem după cercetarea zonei. Ce aş fi putut să îi spun? Că şobolanii erau atât de numeroşi şi fioroşi încât curăţaseră de coajă până şi

ultimii arbori de cauciuc, mai bine decât orice expert? Că vântul bătea atât de necruţător şi de rece, că îţi răsuna capul precum un clopot? Că apa, plină de mâl şi fetidă, mai degrabă îţi lichefia intestinele decât să îţi potolească setea?

Dar despre casă ce aş fi putut să îi spun? Fusese concepută drept cocină şi astăzi era mai potrivită pentru a oferi adăpost unui porc, decât fostului împărat al unei mari naţiuni. Biblioteca, întoarsă cu faţa spre est, puţea a mucegai, iar camera care urma să îi aparţină lui Marchand se inunda atunci când ploua. Cât despre camera împăratului, abia era îndeajuns de mare pentru a primi patul unui cizmar, pereţii erau acoperiţi cu pete hidoase de salpetru. Cum aş fi putut să îi spun toate acestea?

„Nu, luasem o hotărâre înţeleaptă, cu cât ştia împăratul mai puţine despre locul unde avea să ajungă, cu atât mai bine."

Veni timpul să ne luăm rămas-bun. Şobolanii îl aşteptau.

Marchand şi ceilalţi împachetaseră cu câteva zile în urmă bagajele împăratului şi pe cele ale lor. Gourgaud stătea acum în faţa trăsurii.

— Nu trebuie să plângi, *mademoiselle* Betsy, spuse Boney, pişcându-mă uşor de ureche. Trebuie să vii să mă vizitezi săptămâna viitoare şi… cât mai des.

Dădui din cap, încercând să îmi înghit lacrimile. Amândoi aveam o nevoie disperată de a crede că ne vom vedea la fel de des, că nimic nu se schimbase cu adevărat. Dar sunt sigură că în sinea sa împăratul înţelegea la fel de bine ca şi mine că nimic, absolut nimic, nu avea să mai fie la fel.

Boney se întoarse către tata.

— Balcombe, trebuie să o aduci pe domnişoara Betsy să mă vadă săptămâna viitoare, da? Când o să vii pe la Longwood?

Tata îngăimă ceva ce ar fi vrut să însemne că probabil, pe la sfârşitul săptămânii, dar ştiam că e puţin probabil să mă ia cu el. Credea că drumul până acolo e prea periculos.

Willie nu se mai putea opri din plâns de când Boney începuse să îşi ia rămas-bun, aşa încât mama îl ţinea pe genunchi, încercând în zadar să îl liniştească. Între timp, Alex îl îmbrăţişă pe Boney şi se ţinu disperat de el, în timp ce împăratul mergea aproape în patru labe. Când fu timpul să plece, fratele meu trebui să fie separat „chirurgical" de el, de către contesa Montholon.

— Sire, strigă Gourgaud nerăbdător. Vă aşteptăm!

— Un moment, Gourgaud! strigă şi Boney.

Împăratul îmi dărui mica lui cutie de bomboane.

— Poţi să i-o dai drept *gage d'amour* – drept cadou din dragoste – micuţului Las Cases, glumi el.

Dar astăzi nu puteam să râd. Izbucnii în lacrimi şi ieşii din cameră.

De la fereastra dormitorului meu, privii cum împăratul se apropie de trăsură. Am închis ochii. Mi se rupea inima, ca şi cum ar fi fost strivită de un bocanc ghintuit, văzându-l cum ne părăseşte şi se îndepărtează.

Capitolul 19

Se făcea că persoana – mai degrabă un şobolan cu ochelari, decât un bărbat – purta uniformă de general şi trăgea după el, de sfoară, un tun uşor de cavalerie. Râzând ca un demon, îl urmărea pe Boney peste tot prin Longwood, ale cărui încăperi se înşiruiau precum un nesfârşit labirint.

Încercând disperat să scape, împăratul fugea din casă, dar ticălosul se ţinea după el. Se apropia de marginea prăpastiei. Nu mai avea unde să fugă. În cele din urmă, generalul-şobolan trăgea în Boney. Dar în loc de ghiulele, tunul trăgea cu mere. Unul îl lovi pe Boney drept în faţă. Eu mă întindeam şi încercam să îl prind, dar în zadar. El striga: „Joséphine!”, ca şi cum eu aş fi fost ea, apoi cădea în prăpastie şi îşi găsea sfârşitul.

Plângeam. Atunci, nu ştiu de ce, luam de pe jos un măr, unul dintre acelea care îl omorâseră pe împărat, îl mâncam şi scuipam seminţele pe jos. Spre surprinderea mea, chiar sub ochii mei, sâmburii prindeau rădăcini şi din ei creştea un om, nu un copac. Omul arăta întocmai ca Boney! „Dar nu se poate! strigam eu. Nu poţi fi tu! Tu ai murit!” El zâmbea şi îmi oferea o bomboană. Eu răspundeam: „Nu, mulţumesc, bomboanele sunt pentru copii”.

Atunci m-am trezit.

Nu era cu mult mai ciudat decât multe dintre visele pe care le avusesem de la întoarcerea pe insulă, dar acesta mă urmări, nu numai pentru că mă înspăimântase, ci şi pentru că mă

întrebam ce mesaj conţine. O, dacă aş fi putut să îl descifrez! M-am ridicat repede din pat, am luat o foaie de hârtie şi mi-am notat gândurile.

Ei bine, generalul cu faţă de şobolan îl reprezenta pe Hudson Lowe şi pistruii lui – asta era uşor de ghicit. Iar eu eram chiar eu – apărând ca Joséphine. Împăratul era împăratul. Clar, visul îmi arătase că eram îngrijorată în legătură cu soarta lui. Dar de ce mere în loc de ghiulele? Şi cine era omul care semăna exact cu Boney?

Stai! Era Roberaud, sosia împăratului. Boney îmi spusese că Roberaud era probabil în Normandia, „stând la umbra merilor". Deci aşa se explicau merele din visul meu!

Deodată, o nouă idee îmi încolţi în minte. De ce nu mă gândisem la asta mai devreme? Am scris repede:

1. *Te urci clandestin pe un vas către Anglia. De acolo, mergi în Franţa.*
2. *Îl găseşti pe Roberaud. Încerci mai întâi în Normandia.*
3. *Roberaud se îmbarcă clandestin pe un alt vas şi ajunge pe insula Sfânta Elena.*
4. *Roberaud se ascunde într-una din căruţele care transportă zilnic proviziile până la Longwood.*
5. *Boney şi Roberaud fac schimb de locuri. Boney scapă cu aceeaşi căruţă. Oamenii lui Lowe se uită pe fereastră – îl văd pe Roberaud. Cred că Boney e tot acolo!*
6. *Boney se urcă clandestin pe un vas care să îl ducă oriunde. Arabia?*
7. *Boney cucereşte lumea (din nou)!*

Da, era genial, dacă îmi pot permite s-o spun. Dar avea Roberaud de gând să coopereze? Ar fi fost în stare să renunţe la propria libertate în schimbul celei a împăratului?

Nu mă îndoiam că da. Nu îmi spusese oare chiar Boney că Roberaud îşi aştepta ordinele? Fireşte, ordinele aveau să vină din partea mea, dar sosia lui Boney nu avea cum să nu înţeleagă faptul că încercam să îl ajut pe împărat. La urma urmei, venisem până în Franţa ca să îl găsesc.

Fusesem de la bun început convinsă că aveam să găsesc o cale pentru a-l elibera pe împărat. Mă simţeam bine gândindu-mă că Huff ar fi fost mândru de mine.

Acum, trebuia să găsesc o cale de a-mi pune planul în aplicare.

— Ce tot scrii, Betsy?

Jane se ridică şi se uită somnoroasă la mine.

— O scrisoare de dragoste?

Poate că cea mai bună parte a planului meu era că îmi permitea să fug de acasă. Aveam să trăiesc în Franţa! Poate că Boney avea să vină să mă viziteze, după ce cucerea restul globului.

Coborâi la parter şi, după ce memorai planul, aruncai în foc hârtia pe care îl scrisesem. Nu voiam să risc să o găsească cineva.

Peste câteva zile urma să aibă loc o petrecere pe *Newcastle*, care era ancorată în portul din Jamestown. Aceasta avea să fie ocazia ideală pentru a mă strecura şi a observa care sunt posibilităţile de navigare clandestină. Era o petrecere pentru oameni din Marină, pentru familia guvernatorului Lowe, şi aveau să fie prezenţi numeroşi oaspeţi. Nimeni din familia Balcombe nu primise vreo invitaţie – ceea ce însemna că guvernatorul ne purta încă pică – dar asta prea puţin conta. Aveam să mă amestec printre oaspeţi şi nimănui nu i-ar fi putut trece prin cap să mă ia la întrebări.

O, ce bine era să simt că am din nou un scop în viaţă! Împăratul plecase în urmă cu câteva săptămâni, iar eu plonjasem în prăpăstiile disperării. Nu mi se dăduse voie să îl văd în tot acest răstimp. Dacă nu ar fi fost tata şi doctorul O'Meara, un irlandez tânăr şi cu o inimă de aur, în care Boney avea încredere şi care mă ţinea la curent cu situaţia împăratului, nu aş fi putut să ştiu nimic despre el. După toate informaţiile, nu o ducea deloc bine.

Deşi Lowe fusese cel care îl desemnase pe O'Meara drept doctor al „prizonierului”, prietenia care se legase între cei doi nu mă surprindea deloc. Presupun că un francez şi un irlandez, ale căror ţări luptaseră de secole împotriva ţării mele, aveau cel puţin un punct comun, şi anume antipatia pentru orice lucru englezesc.

Nu era, totuşi, de mirare că Boney o ducea atât de rău în noile circumstanţe, în ciuda îngrijirilor devotate ale lui O'Meara. De îndată ce împăratul fu adus la Longwood, guvernatorul se dezlănţui împotriva sa. Nu i se permitea să stea

de vorbă cu nimeni şi nimeni nu avea voie să îi vorbească. Dacă prizonierul se întâmpla să întâlnească vreun ţăran în timpul plimbărilor călare sau pe jos, avea voie să spună: „*Bonjour*” şi nimic altceva. Mai mult, zona în care putea călări a fost restrânsă atât de drastic încât, în cele din urmă, împăratul refuză să mai călărească. Pentru un om care fusese obişnuit cu ieşiri îndelungi în aer liber, un stil de viaţă sedentar era devastator. Mă temeam că acest lucru urma să aibă efecte îngrozitoare asupra sănătăţii lui. Aşa cum mă aşteptasem, şederea la Longwood era pentru moralul lui Boney la fel de apăsătoare ca o greutate de plumb. Nu îi lipsea numai confortul unui cămin – dar şi râsetele unui copil.

În noaptea aceea m-am strecurat afară din Briars, îmbrăcată în rochia mea de bal. *Newcastle* era un vas vechi, care scârţâia din toate încheieturile ca un balansoar prost uns. Dar, dacă avea să mă ducă în Anglia, nici nu îi ceream prea multe.

Mă îmbrăcasem cu ce aveam mai bun, pentru a nu atrage atenţia asupra mea la petrecere. Nimeni nu mă întrebă nimic şi nimeni nu se gândi să mă oprească. Petrecerea era plicticoasă, dar deosebit de zgomotoasă – erau acolo o mulţime de bătrâni marinari plini de riduri şi beţi-turtă, însoţiţi de soţiile şi fiicele lor, aşa încât nu îmi păsa că am să pierd o bună parte din ea.

Când nimeni nu se uită la mine, m-am strecurat în cală.

M-am uitat de jur împrejur, în căutarea unui loc unde s-ar fi putut ascunde o fată de înălţimea mea. Bucătăria nu era un loc prea potrivit şi nici cabina căpitanului, din motive evidente. Dar, la un moment dat zării ceea ce părea a fi un spaţiu de depozitare – locul perfect pentru un pasager clandestin! Încercai clanţa. Ce noroc! Nu era încuiat, aşa încât am deschis uşa.

În faţa mea erau doi amanţi, înlănţuiţi într-o îmbrăţişare pasională. Nu ştiu care dintre noi a fost mai surprins – eu sau ei.

Ea îşi ridică prima ochii. Ţipă. Părul îi era ciufulit şi avea rochia desfăcută în partea de sus. Era Charlotte, fiica guvernatorului. N-aş putea spune că eram surprinsă să o găsesc în postura aceea.

— Ăăăă… îmi pare rău, am spus eu, jenată.

Eram pe punctul de a închide uşa, dar ceva mă făcu să ezit. Bărbatul cu care domnişoara Lowe îşi petrecea atât de plăcut

timpul veni spre mine.

— Carstairs! am izbucnit eu.

— Betsy! Ce… ce cauţi aici?

— Şi eu aş putea să te întreb acelaşi lucru!

— Cine e fetiţa asta? întrebă Charlotte. Cum de o cunoşti?

„Tot aşa cum te-a cunoscut şi pe tine, drăguţă”, mă gândeam eu.

— Nu… nu e ceea ce pare! protestă Carstairs.

Cuvintele sale păreau să ni se adreseze în egală măsură şi mie, şi ei. Îşi trase pe el cămaşa, cu viteza disperării.

— Pot să explic totul!

Eram rănită, cu siguranţă, dar, în acea clipă, sentimentul care mă domina era cel de furie. Cum îndrăzneşte?! Toate scrisorile sale pline de floricele pe care mi le scrisese, ca şi cum i-ar fi scris Abélard, amantul francez, iubitei sale, Héloïse, în care îmi spunea că sunt singurul său amor, şi – oh! – ce tortură este pentru el despărţirea noastră temporară şi că trebuie să fiu puternică! Şi acum asta! Şi tocmai cu târfa aia – dintre toate femeile!

— Charlotte, draga mea, spuse Carstairs, luând-o de mână, cred că e mai bine să pleci până rezolv eu problema asta.

Prin „problema asta”, probabil că se referea la mine. Ce degradant!

Carstairs o conduse pe Charlotte, care protesta vehement, către una dintre cabine şi închise uşa, după care se întoarse spre mine, înfruntându-mi privirile mânioase.

— Ei bine? l-am întrebat.

Carstairs se sprijinea nervos când pe un picior, când pe celălalt.

— Betsy, trebuie să înţelegi, începu el, pe un ton tânguitor. Tatăl tău nu ne-ar fi aprobat niciodată relaţia. Charlotte e mai mare decât tine, e un alt fel de fată…

— Da, am observat asta, i-am răspuns.

— Nu la asta mă refer! Betsy, ce…

— A face curte – dacă asta se poate numi „a face curte” – fiicei guvernatorului poate să îi aducă avantaje unui tânăr marinar care abia aşteaptă o promovare, nu m-am mai putut eu stăpâni.

— Dar tu? mă întrebă Carstairs pe un ton agresiv.

Chipul lui frumos se boţise. Cum putusem oare să fiu

vreodată atrasă de el?

— Am impresia, domnişoară Balcombe, că nici tu nu eşti vreo sfântă, câtă vreme eşti gata să te oferi unora pentru a obţine avantaje. Ia spune-mi, draga mea inocentă, ce a trebuit să faci pentru generalul Bonaparte, pentru a primi colierul cu diamante pe care îl purtai la balul amiralului?

I-am tras o palmă. Nu am obiceiul să lovesc oamenii, dar situaţiile speciale pretind reacţii speciale. Carstairs se întoarse pe călcâie şi se îndepărtă. Am rămas singură, cu durerea în inimă. Mă durea şi mâna. Nu avusesem nici cea mai mică idee că, în momentul când loveşti pe cineva, te doare şi pe tine şi m-am jurat să nu mai fac aşa ceva.

Pe când mă îndreptam spre scara care ducea pe punte, mi-am amintit deodată ceea ce uitase Carstairs: Charlotte încă îl aştepta în cabină. Târfuliţa! Am văzut o cheie de argint în broască. Să mă ierte Dumnezeu, dar nu am putut să mă abţin. Răsucii cheia şi o băgai în buzunar.

Sus, pe punte, nimeni nu ştia nimic. Dacă Charlotte ţipa pentru a fi eliberată, aşa cum sunt sigură că făcea, nimeni nu putea să o audă, din cauza zgomotului petrecerii şi a scârţâitului navei. Carstairs plecase. Am făcut şi eu acelaşi lucru, nu după multă vreme. Am aflat după aceea că abia după câteva ore şi-a amintit Carstairs unde o lăsase pe Charlotte. Pentru că nu îl căutase, şi-a închipuit că era încă supărată din cauza incidentului pe care îl provocasem şi că avea să încerce să dea de el la un moment dat.

Charlotte a fost găsită, în cele din urmă, de pilotul de pe *Newcastle.* A trebuit să spargă uşa pentru a ajunge la ea. Am auzit că arăta înfiorător. Nu îşi amintea cum ajunsese să fie încuiată în cabină. Charlotte, cum era mai săracă cu duhul, probabil că îşi închipuise că ea însăşi se încuiase ori că o făcuse Carstairs, şi îi fusese prea ruşine ca să spună cuiva. Fireşte, nu prea voia să se afle ce căutase în cala lui *Newcastle*. Şi ca o cireaşă de tort, căpitanul vasului o acuzase că ar fi un pasager clandestin, ceea ce l-a pus într-o situaţie foarte jenantă pe tatăl ei, Hudson Lowe, şi mi-a făcut nespus de multă plăcere mie. Ce păcat că împăratul nu era acolo, să se bucure şi el!

Nici nu avusesem timp să îmi savurez victoria, când, a doua zi de dimineaţă, am primit o veste deosebit de îngrijorătoare. Ordinele lui Hudson Lowe erau lipite de toţi copacii. De atunci

încolo, toate vasele care părăseau portul Jamestown aveau să fie cercetate amănunţit de către ajutoarele guvernatorului înainte de a li se permite să plece. Fără îndoială că necazul fiicei sale de pe Newcastle, dar, în egală măsură, şi dorinţa de a fi cât mai sigur îl împinseseră să ia acea hotărâre.

La naiba! De acum avea să îmi fie imposibil să părăsesc insula clandestin! Permiţându-mi să fac o farsă nevinovată, îmi pecetluisem singură soarta, fără să îmi dau seama.

Simţind dintr-odată greutatea înfrângerii, am înţeles impactul acestei stări de lucruri. Nu voi mai fi *niciodată* în stare să îl ajut pe împărat să evadeze! Nu va mai putea niciodată să se bucure de gloria de a cuceri naţiuni, nu va mai aduce niciodată libertate maselor. Acesta era adevărul, simplu şi de neocolit! Napoleon Bonaparte avea să îşi trăiască ultimii ani şi avea să moară pe acest neg mizerabil de pe faţa oceanului. Nu era decât vina mea!

Capitolul 20

Insula Sfânta Elena rămâne aproape neschimbată de la anotimp la anotimp. Pe acest fundal constant, spectacolul pestriţ al vieţii este cu atât mai uşor de observat. Dacă stai în faţa oglinzii, aproape că poţi să vezi cum îţi creşte părul. Privindu-mă în oglindă, după un an şi mai bine de la mutarea împăratului la Longwood, am văzut o fată pe care abia mai puteam să o recunosc. Părul îmi era mai blond decât atunci când era scăldat de ceaţa londoneză, ochii îmi erau mai albaştri – de parcă ar fi oglindit marea. Obrajii nu îmi mai erau rotunzi, precum cei ai unui heruvim, dar restul trupului meu se rotunji, spre marea mea plăcere.

În regiunea inimii, mă schimbasem cel mai mult şi cel mai tulburător. Acolo unde odinioară sălăşluia convingerea că totul e posibil, că iubiţii sunt sinceri, că Anglia luptă pentru dreptate şi că soldaţii sunt viteji, acum se găsea o tristă înţelegere. Cel mai dureros era să recunosc că Betsy Balcombe nu mai era o fată lipsită de griji şi că, pentru numele lui Dumnezeu, nu era de neînvins.

În tot acest timp, nu am putut să îl vizitez pe împărat decât o dată, respectând dorinţele tatălui meu. Acum, că eram mai

mare, nu mai puteam ignora acele dorinţe cu uşurinţa cu care o făcusem imediat ce mă întorsesem pe insulă. Dar îmi era foarte dor de împărat.

Contesa Montholon avusese un copil. Îmi povestise despre acest lucru doctorul O'Meara, care o asistase la naştere. Doamna pretindea că fetiţa moştenise slăbiciunea tatălui pentru bomboane, aşa încât nu a surprins pe nimeni faptul că i-a dat numele de Napoléone. Împăratul îmi spusese odată că nu există nici fericire, nici nefericire. Viaţa unui om fericit este ca o imagine a unui cer argintiu, pe care se văd stele negre. Viaţa unui om nefericit este o imagine a unui cer negru, cu stele argintii. Cum era optimist din fire, nu aveam îndoieli că naşterea copilului, eveniment binecuvântat, era o stea strălucitoare pe cerul său ca smoala.

Mama mă avertiză să nu îl mai văd pe Boney. Mi-a spus că guvernatorul are obiecţii. M-a întrebat cum de nu înţeleg că îmi pun viitorul în pericol şi, mai mult decât atât, că îi pun tatălui meu poziţia în pericol.

Oricât de dureros ar fi fost pentru mine să încalc dorinţele părinţilor mei, a doua zi ajunsesem la concluzia că este necesar să fac tocmai acest lucru. Era deja 1817, nu primisem veşti din partea împăratului de ceva vreme şi voiam să îl văd personal. Cu sau fără Napoléone, Boney avea acum nevoie de mine mai mult decât oricând. Eu eram genul de prieten care la nevoie se cunoaşte.

Dar cum se întâmpla adesea cu planurile mele cel mai bine gândite, Hudson Lowe mi l-a dat peste cap şi pe acesta. A doua zi de dimineaţă, pe fiecare copac, era lipită, ca un vierme, o hârtie cu ultimul ordin al guvernatorului. De acum înainte, începând chiar din acea zi, nimănui nu i se permitea să îl vadă pe prizonier fără un permis. Toate permisele aveau să fie emise exclusiv de Excelenţa Sa Locotenentul General Sir Hudson Lowe, K.C.B. Etc. Etc.

La rugămintea mea – sau, mai bine zis, la rugăminţile mele fierbinţi, cu lacrimi în ochi, la tânguirile şi vorbele mele dulci – tata se duse la guvernator pentru a cere un permis pentru fiica sa mai mică. Cererea i-a fost respinsă de la bun început.

Pentru moment, dar numai pentru moment, mi-am amânat planurile de a-l vedea pe Boney.

Din când în când, în lunile care au urmat, doctorul O'Meara

îmi făcea favoarea de a se uita la piciorul lui Belle. Ea se făcuse bine la scurtă vreme după întoarcerea mea pe insula Sfânta Elena, dar acest lucru era un pretext pentru a-l vedea pe doctor şi a-i cere informaţii despre Boney. Nimeni nu avea îndoieli în legătură cu aceste întâlniri, pentru că pe insulă nu există niciun doctor veterinar.

Într-una din vizitele sale în grajd, O'Meara îmi aduse nişte veşti tulburătoare.

— E bolnav, fetiţo, zise doctorul cu dulcele său accent provincial, clătinând din cap. Dar nu mă miră, la cât de dur e guvernatorul cu el.

— Împăratul e bolnav? am întrebat eu, înspăimântată. Ce are?

Doctorul ridică din umeri.

— Un medic ar zice că de vină e stomacul. Un cleric ar zice că e sufletul. Dar, între noi doi fie vorba, drăguţă, cred că e spiritul lui. Şi când spiritul e necazul unui om, apăi niciun medicament nu e destul de puternic. Mai mare mila…

Eram uluită. Boney era puternic, plin de vitalitate, mai tânăr decât mine în multe privinţe! Cum putea să nu fie bine? Ştiam, totuşi, că doctorul îmi spunea adevărul.

M-am aşezat pe o grămadă de fân, lângă Belle, şi am încercat să îmi revin din şoc.

— Mă duci să îl văd?

O'Meara clătină din cap.

— Aş vrea să te pot ajuta, mândruţo! Dumnezeu mi-e martor că aş vrea. I-ar face împăratului mult bine. Dar dacă îi încalc porunca englezoiului ăluia cu nasul pe sus, o să îmi ia capul. Şi doar Dumnezeu ştie ce măcelar are să aducă din Londra în locul meu.

Mi-am dat seama că doctorul avea dreptate. Câtă vreme O'Meara era doctorul lui Boney, ştiam că acesta era pe mâini bune. Dar cine ştie de ce răutăţi ar fi în stare, la instigarea guvernatorului, următorul doctor, ales personal de Lowe? Nu ne puteam asuma un asemenea risc.

Îi mulţumii lui O'Meara, iar acesta se îndepărtă. Am rămas în grajd îngrijind-o pe Belle. Se lăsa întunericul. Chiar atunci am luat o hotărâre.

— Mă duci într-o excursie, fetiţo? am întrebat-o pe Belle. Ca să îl văd pe vechiul nostru prieten, Boney? Mă duci? O să fie

periculos, să ştii. Gărzi înarmate peste tot. Poţi să refuzi dacă eşti îngrijorată…

Dar Belle nu mi-a înşelat aşteptările.

Era o noapte caldă şi umedă, genul de noapte care mă făcea să mă gândesc cu regret la Londra şi la râul Tamisa. Ţânţari voinici, atât de impresionanţi încât trebuie să fi avut rude îndepărtate în familia elefanţilor, roiau ameninţător în jurul capului meu. Belle era atentă la drum. Îi eram recunoscătoare pentru asta, căci să-ţi găseşti calea pe poteca îngustă care şerpuia abrupt şi periculos spre Longwood, cerea concentrarea meticuloasă a unui filolog ce pregăteşte o nouă ediţie a Bibliei. O dată sau de două ori, Belle alunecă un pic şi am avut prilejul să zăresc Pocalul Diavolului, în care poate doar puţin gin şi câteva felii de portocală s-ar fi simţit bine. Dar, în bună măsură, drumul a fost lipsit de evenimente.

Apoi urmă partea dificilă. La naiba! Trupele lui Lowe aveau tabere peste tot. Sute de soldaţi – adormiţi, dar gata să intre în acţiune la cel mai mic zgomot, un tun la dreapta şi unul la stânga. Am examinat arsenalul guvernatorului, sperând să găsesc o breşă în front. În cele din urmă, am găsit-o – nu o breşă, ci un punct vulnerabil, unde câţiva soldaţi erau lăţiţi pe pământ, sforăind zgomotos. Am văzut şi umbra unui soldat, într-un cort. Cânta, cu o voce răguşită de alcool, un cântec pe care nu l-ai putea repeta în compania unor oameni educaţi.

Longwood se afla în spatele acestor oameni şi eu trebuia să mă strecor printre ei…

Să trec pe lângă ei călare ar fi fost prea zgomotos. Am descălecat şi, conducând-o pe Belle de dârlogi, am trecut printre soldaţi în vârful picioarelor.

— Mary, Mary, draga mea! strigă unul dintre ei.

Era destul de aproape de mine pentru a-i putea simţi duhoarea de rom. Se zvârcolea şi îmi dădui seama că vorbeşte în somn. Asta mă linişti, până când…

— Mary, tu eşti? zise soldatul, visând, însă îşi întinse mâna şi mă apucă de gleznă.

— Da, dragule, i-am spus. Sunt aici. Acum culcă-te la loc.

M-am aplecat şi l-am mângâiat pe obraz.

Cu ochii închişi, omul zâmbi fericit ca un copil. Am aşteptat, abia îndrăznind să respir, până când se întoarse pe o parte şi mâna lui îşi slăbi strânsoarea. Cu multă grijă, îmi eliberai

glezna. El nu se trezise nicio clipă, dar nu m-am liniştit decât după ce l-am auzit sforăind din nou încetişor.

Eu şi Belle ne continuarăm drumul. Longwood era acum la câteva zeci de metri. Ajunseserăm, în cele din urmă! Mă gândeam cu plăcere la cât de mult se va bucura Boney să mă vadă. După ce am ascuns-o pe Belle în spatele grajdului, m-am întors la uşa din faţă şi am ciocănit încet.

Îmi răspunse Marchand, somnoros.

— *Mademoiselle*!

Era în mod evident surprins să mă vadă. Căscă.

— Cât e ceasul?

— E destul de târziu. Am venit să îl văd pe împărat.

— Doarme. Este… foarte bolnav, *mademoiselle.*

Am dat din cap.

— Ştiu. De asta am venit.

Tânărul ezită, cântărind situaţia.

— Te rog, Marchand. Am venit până aici doar ca să-l văd. A fost foarte periculos şi…

— Bine, Betsy, îmi spuse, în cele din urmă, făcându-mi semn să intru în casă. Un moment.

Marchand se duse să îl trezească pe împărat şi să-i anunţe sosirea mea. Se întoarse de îndată.

— Să fii scurtă! mă sfătui.

Marchand mă conduse prin sălile umede de la Longwood până în camera întunecată a împăratului, înainte de a mă lăsa singură cu vechiul meu prieten, îmi şopti:

— Să fii pregătită!

Dar, pentru numele lui Dumnezeu, cum aş fi putut să fiu pregătită pentru priveliştea îngrozitoare care mi se oferi privirii? Am aprins lampa. În pat, sprijinit pe multe perne se afla un om care ar fi putut fi un văr îndepărtat al celui pe care îl cunoscusem eu odinioară. Pielea îi era de un galben bolnăvicios, ca de ceară, faţa îi era umflată şi avea pungi sub ochi. Deşi pe platoul Longwood era destul de răcoare, fruntea împăratului era acoperită de broboane de sudoare. Cearşafurile erau înnegrite. Tuşea – un zgomot groaznic, cavernos, care îmi va răsuna mereu în amintire. În sinea mea, mă mustram că nu am reuşit să ajung la el mai devreme.

Îmi vorbi, iar vocea îi era puternică – la fel ca întotdeauna.

— Tocmai am văzut-o pe buna mea Joséphine. Mi-am întins

mâinile spre ea, dar nu voia să mă îmbrăţişeze! A plecat chiar atunci când am vrut să o iau în braţe.

Îmi arătă cu un deget tremurând colţul camerei.

— Acolo stătea.

M-am uitat în locul pe care mi-l indica şi nu am văzut decât un scaun gol.

— Nu se schimbase deloc – aceeaşi dintotdeauna, încă devotată mie trup şi suflet. Joséphine mi-a spus că ne vom vedea din nou şi că nu avem să ne mai despărţim niciodată. Mi-a promis! Ai văzut-o?

Cuvintele lui mă cutremurară încă şi mai mult decât o făcuse înfăţişarea sa nepământeană. Mi-am adunat tot curajul şi i-am spus:

— Nu, Boney… nu am văzut-o…

El se uită intens la mine.

— De ce ai venit? mă întrebă furios. Cine a zis că poţi să vii să mă vezi?

Izbucnirea lui neaşteptată mă ului şi mă înspăimântă. Poate că nu vorbea aşa decât pentru că era bolnav, dar mă speriase, oricum.

— Am… vrut să te văd, răspunsei. Credeam că… şi tu ai vrea să mă vezi.

Împăratul tremura – fie din cauza febrei, fie de mânie, nu îmi puteam da seama.

— Nu! Presupui prea multe lucruri! Nu eşti prietena mea, *mademoiselle*! Nu mă mai poţi ajuta să evadez. E foarte simplu. Nu îmi plac decât aceia care îmi sunt de folos şi doar atâta vreme cât îmi sunt de folos.

Nu m-ar fi putut răni mai mult nici dacă m-ar fi izbit în faţă cu un ciocan. Ce se întâmplase cu el? Să fi fost adevărat că nu-i păsase niciodată de mine? Să fi fost eu doar un pion în cadrul planurilor sale, o prostuţă? Nu, nu se putea!

— Dar… dar am crezut… am…

— Te-ai înşelat, *mademoiselle*! Consideră asta o lecţie de viaţă! O să mai ai parte de câteva.

Îşi şterse faţa cu un prosop.

Eu stăteam lângă pat, prea uluită pentru a mai putea articula vreun cuvânt. Mă prăbuşeam într-un vârtej, mă învârteam într-un coşmar – dar de data aceea, unul adevărat.

Boney mai tuşi de câteva ori.

— Marchand! strigă el.

— Da, Sire, răspunse tânărul, intrând în cameră. Nu vă simţiţi bine?

— Condu-o pe domnişoara la uşă.

Împăratul se mai uită o dată la mine şi îmi spuse pe un ton sălbatic:

— Nu vei mai fi bine-venită aici!

Cu aceste cuvinte, împăratul – sau demonul care îi furase sufletul – stinse lampa.

Capitolul 21

Mai întâi Carstairs, acum împăratul! Aerul din Sfânta Elena trebuie să fi fost otrăvit. „Vă rugăm, doamnelor şi domnilor, luaţi o gură din Atmosfera Tropicală Bonafide! Tocmai a sosit pe o navă din Iad! Veniţi, veniţi, veniţi! E fetidă, pătrunde în fibra dumneavoastră morală, vă corupe. Uitaţi – luaţi o gură, domnule! Inspiraţi adânc şi vindeţi-vă sufletul diavolului!"

Era oare ceva adevărat din tot ce mă înconjura? Un prieten era un duşman. Un iubit devenise un parazit. Coşmarurile păreau adevărate, viaţa mea părea un coşmar. Ce era oare adevărat? Eu existam cu adevărat?

Furia îmi ardea gâtlejul. Boney era un mincinos mizerabil, iar eu fusesem îndeajuns de proastă pentru a mă lăsa convinsă de farmecul lui alunecos. Mă crezusem matură, şi în realitate fusesem un copil prostuţ şi naiv. În fine, presupun că nu fusesem prima amăgită de împăratul Franţei. Nu îmi spusese el, cu gura lui: „Nu eşti o mincinoasă prea pricepută. Ei, lasă… Am avut parte de mai multă practică decât tine"?

Belle şi cu mine ne întoarserăm de la Longwood fără alte probleme. Bănuiesc că o parte din mine spera în secret că santinelele ne vor descoperi. La urma urmei, pentru ce să mai trăiesc? Cele mai importante persoane din lume mă abandonaseră cu o uşurinţă revoltătoare – aşa cum arunci resturi de mâncare pe fereastra bucătăriei.

— Ei bine, Belle, i-am spus, mângâind-o pe gât pe întuneric, se pare că nu mai suntem decât noi două.

De obicei, o noapte bună de somn mă face să mă simt ca nouă. Dar când se iviră zorii, melancolia mă apăsa le fel de

tare, aşa încât m-am dus să o văd pe Belle. Încă îmi doream să concurez cu ea la cursele de la Deadwood la sfârşitul săptămânii, aşa cum plănuisem încă de la întoarcerea de la şcoala domnişoarei Hawthorne. Dar, ca să fiu sinceră, nu prea mă mai trăgea inima.

— Doctore O'Meara! l-am strigat, când l-am văzut că trece prin faţa grajdului pentru a-i face o vizită tatălui meu.

— Ce e, mândruţo?

— Aţi putea să vă uitaţi la Belle? Aş vrea să fiu sigură că e pregătită pentru cursă.

O'Meara îmi făcu pe plac, cântând fericit. O lovi încet pe Belle peste genunchi cu un instrument de argint pe care îl scosese din trusa lui.

Jane şi-a ridicat fustiţa
Un picuţ peste genunchi,
Şi-a mai prins şi perişorul
Cel bălai peste pieptuţ…

Mă întrebam dacă bunul doctor flirta cu mine. Ce era cu cântecelul pe care îl fredona, pretinzând că ar fi scoţian, nici mai mult, nici mai puţin?! Deşi îmi era inima grea, zâmbetul blând şi amabil al doctorului mă impresionă.

— Numai bună, spuse el, lăsând copita lui Belle jos, pe podea. E gata să rupă gura târgului.

Mă studie şi figura sa deveni serioasă.

— Care-i baiul, drăguţă? Arăţi de parcă ţi-a fugit spiriduşul şi nu mai ai parte de noroc!

— Nu-i nimic, zău! l-am minţit eu. Dar mă bucur că mă întrebi.

Nu insistă. O lovi uşor pe Belle pe crupă şi oftă.

— Of, ce păcat că englezoiul ăla nu-i tratează pe oameni la fel de bine cum îşi tratează animalele! zise el trist.

Bănuiam că O'Meara se referea la tratamentul inuman aplicat de Lowe lui Bonaparte – şi lui însuşi, ca doctor irlandez, nu mă îndoiesc.

— Mândruţo, ar trebui să-l vezi pe guvernator cu gloaba lui, Lord Nelson. Cum îl mai îngrijeşte, cum îl mai bibileşte! Zice că îl vrea în formă maximă pentru cursele la Deadwood. Oho, cum îl mai iubeşte, ca pe o codană!

Doctorul mă trase de nas în joacă.

— Ei, mândruţo, m-ai făcut să zâmbesc. Nu mă întrista acum, drăguţă!

Izbucnii în râs. El îmi făcu ştrengăreşte cu ochiul.

— Trebuie să plec. Tăticul tău mă aşteaptă, zise el, împachetându-şi instrumentele, după care îşi ridică mâna în semn de rămas-bun. Pune-ţi zâmbetul la loc sigur, de unde să îl iei când am nevoie!

Mi-am luat şi eu rămas bun, fiindu-i recunoscătoare pentru că îmi ridicase moralul. Veselia nu se găsea chiar pe toate drumurile în acel loc de groază.

— Ai vreun mesaj pentru crai? mă întrebă O'Meara privind peste umăr. Am să-l văd în curând.

Simţii cum mă cuprinde un nou val de furie împotriva lui Boney.

— Nu, niciun mesaj.

— Eşti sigură, mândruţo? Nu s-a prea simţit bine în ultima vreme.

— Împăratul nu mai are nicio nevoie de mine, i-am spus eu ferm. Aşa încât nici eu nu am nevoie de el.

Cu o privire nedumerită, O'Meara se întoarse lângă mine.

— Nu are nevoie de tine? De unde naiba ai scos aiureala asta?

— Nu e o aiureală! El mi-a spus-o!

O'Meara se aşeză pe un balot de fân şi clătină din cap, nevenindu-i să creadă.

— Cum de ai reuşit să îl vezi?

— Nu a fost uşor, i-am răspuns.

— Nu ar fi trebuit să îţi asumi un asemenea risc. Ai fi putut să fii împuşcată!

— Ştiu, şi nu a meritat. Oricum nu voia să mă vadă.

O'Meara ridică din umeri.

— Probabil că l-ai înţeles greşit, mândruţo! Nu vorbeşte decât de tine cât e ziua de lungă. Nicio zi nu trece…

Doctorul începu să îl imite destul de bine pe Boney:

— Ce? Bah! Iar pastile! Dacă ar fi Betsy aici, *docteur*! Nu ar mai trebui să-ţi văd faţa şi expresia asta lungă şi lugubră! Şi nici să-ţi înghit ticălosul de calomel!

Semăna, într-adevăr cu Boney. Sau, cel puţin, cu acel Boney pe care îl cunoscusem eu. Doctorul cu siguranţă că nu inventa

atunci acele fraze de dragul de a mă face să mă simt mai bine.

— Dar… nu înţeleg! Când am fost să îl văd s-a comportat… de parcă m-ar fi urât!

— Biata de tine!

O'Meara îmi puse o mână pe umăr.

— Mă tem că te-a păcălit, mândruţo. E un actor pe cinste amicul tău, Boney!

— Dar de ce? De ce mi-ar spune asemenea grozăvii dacă nu ar vorbi serios?

— Ştiu că ţi-ai riscat pielea mergând să îl vezi. Da? Ei bine, o ştia şi el! împăratul nu voia să îţi pui viaţa în primejdie de dragul lui.

— Eşti sigur?

Doctorul dădu din cap că da.

— Nu vrea decât să te protejeze, drăguţă. Pe tine şi pe familia ta. Ăsta a fost motivul, fără nicio umbră de îndoială. Bag mâna în foc!

O'Meara îşi luă rămas-bun şi promise să mă mai caute.

Dacă de dimineaţă mă simţisem ca o proastă, acum mă simţeam ca o imbecilă. Teoria doctorului era absolut logică. Împăratul nu se gândise decât la ce e mai bine pentru mine şi familia mea. Ştia că nu aveam să fiu de acord să îl abandonez de bunăvoie, nici dacă m-ar fi rugat el. Aşa încât Boney m-a oprit să îl mai vizitez în singurul fel pe care îl putuse găsi, şi anume, făcându-mă să îl urăsc! Cum de nu îmi dădusem singură seama de asta?

„Betsy, fetiţo, va trebui să înveţi din experienţa asta, mi-am zis, şi să nu te mai lepezi aşa uşor de un prieten!”

— De ce nu mi-ai spus, Belle? i-am spus eu, mângâind-o. Of, de ce nu mi-ai spus ce proastă sunt?

I-am întins un cub de zahăr.

— Cred că nu e vina ta. Se presupune că sunt destul de matură ca să-mi dau singură seama de asta. O să alergi frumos pentru mine sâmbătă? Da? Ce fată bună eşti tu! Ştii, m-am supărat rău pe prietenul nostru, Boney. Mă tem că e destul de bolnav… o, Doamne, cum arată! Ţi-am spus?

Belle păru să dea din cap afirmativ.

— Da, am continuat eu. E destul de serios. Cât îmi doresc… cât îmi doresc să pot face ceva… orice!… ca să îi fiu de ajutor. O, de-ar exista vreo speranţă!

Belle necheză şi izbi cu copita în podea. Se ridică dintr-odată pe picioarele din spate şi am avut nevoie de toată puterea mea pentru a o stăpâni.

— Gata, fetiţo, gata! Ce e?

Capul splendid al lui Belle aproape că lovi acoperişul grajdului.

Dintr-odată, am înţeles ce voia să îmi spună. Fireşte – asta era! Un plan pentru a-l ajuta pe Boney!

— Pentru numele lui Dumnezeu, Belle! Eşti genială! Cred că avem sorţi de izbândă. E un plan îndrăzneţ, e scandalos, dar… are… sorţi de izbândă.

Belle se linişti, iar eu m-am pus pe treabă.

— Doctore O'Meara! am strigat, văzându-l că se întoarce de la Briars, după ce încheiase pentru moment tratamentul gutei tatălui meu.

— Arăţi mai veselă, mândruţo!

L-am apucat de mână şi i-am spus în şoaptă:

— Trebuie să stau de vorbă cu dumneata!

Se părea că toată lumea din insula Sfânta Elena, de la fierar la pilot, de la bucătar la cizmar şi la căpitan, se adunase aici, toţi îmbrăcaţi în hainele lor cele mai bune. Chiar şi sclavilor li se permisese să lase deoparte truda zilnică şi să se uite la cursele de la Deadwood dintr-un sector separat al gradenelor.[56] Era în septembrie 1817 şi aceasta avea să fie cea mai importantă zi din viaţa mea.

Steagul britanic flutura în vânt, făcând acelaşi zgomot aspru ca şi o velă pe catargul principal. Doamnele purtau mănuşi albe scurte şi pălării cu boruri largi, ca nişte platouri de budincă Yorkshire, defilând de parcă s-ar fi crezut la deschiderea curselor Ascot[57]. Femeile erau într-o concurenţă disperată pentru a atrage privirile tinerilor ofiţeri. Privindu-le, nu mă puteam abţine să nu le compar cu nişte şoareci care se bat pentru o bucată de brânză Stilton.

Guvernatorul Lowe şi familia sa stăteau aşezaţi într-o zonă aparte a tribunelor, clar demarcată prin sfori. Un sclav transpirat, proprietatea personală a guvernatorului, agita un obiect mare, de forma unui evantai, înspre doamna Lowe, când

---

[56] Gradene = treptele cu bănci sau cu scaune ale unui amfiteatru, stadion etc. (n. tr.).

[57] Localitate engleză celebră pentru cursele de cai de aici (n. tr.).

în sus, când în jos, când în sus, când în jos – întocmai ca urechile unui elefant. Oare poate exista vreo fiinţă mai leneşă decât o femeie care nu e în stare să îşi mişte mâna pentru a se răcori? Charlotte stătea în dreapta guvernatorului. Arăta îndeajuns de multă piele albă deasupra rochiei sale sumare, pentru a-l orbi şi pe un om al deşertului. Lowe, al rândul lui, avea pe faţă zâmbetul pisicii care tocmai a înghiţit canarul. „Cu puţin noroc, mă gândeam, în curând avea să se înece cu penele!”

Mă uitai în tribune, încercând să îi văd pe ai mei. Ştiam că trebuie să fie pe acolo, pe undeva.

Thomas Reade, asistentul lui Lowe şi şeful poliţiei de pe Sfânta Elena, se oferise să prezinte cursa. Au fost înscrişi şase cai. Dacă s-ar fi ţinut în Anglia, cursa ar fi fost descrisă ca fiind de un kilometru şi o optime pe gazon, deschisă cailor de cel puţin trei ani, pe şase culoare, două iepe şi patru armăsari, fără limită de greutate. Dar aici, pe Sfânta Elena, nu ne formalizam atât.

— Începe a zecea cursă de la Longwood, anunţă Reade.

Unul dintre soldaţi suflă din corn – prea aproape de urechea mea, din păcate, şi jocheii îşi prezentară caii pentru paradă. Pariurile erau în teorie strict interzise în insulă, dar, în realitate, erau destul de obişnuite, iar oficialii închideau ochii, cu atât mai mult în cazul curselor. Aflasem de la O’Meara că Hudson Lowe pariase o mie de lire că Lord Nelson va câştiga. Totul pe ascuns, fireşte. Nu ştiu de unde avea omul atâţia bani. Probabil că deturna fonduri din bugetul alocat întreţinerii casei de la Longwood.

— Numărul şase – Steaua Nordului, anunţă Reade, în timp ce prin faţa mulţimii defila o iapă murgă. În şa – Robert Tappen.

Jocheul îşi ridică pălăria în faţa spectatorilor, iar aceştia îl aplaudară zgomotos. Era preferatul lor. Tappen era un bun călăreţ, iar Steaua Nordului avea un sprint formidabil pe ultima sută de metri.

— Numărul cinci – Hampton Court, strigă Reade. În şa – Calville Boland.

Nu îl cunoşteam pe Boland, dar calul îmi era cunoscut. Hampton Court câştigase Cursele de la Deadwood anul trecut, dar abia se refăcuse în urma unei accidentări la picior şi se putea să nu fie tocmai în formă. Avea, totuşi, tendinţa de a

alerga în propriul ritm, ceea ce s-ar putea să îi convină în cursa de azi.

— Numărul patru – Steaua Indiei, zise Reade. Jocheul este Angus McCartland.

Un jocheu scoţian pe un cal bengalez – ce parteneri ciudaţi!

— Numărul trei – Katherine de Aragon. În şa – căpitanul James Henry.

Ea era a doua iapă din cursă. Plouase de dimineaţă, ceea ce era un avantaj pentru ea, care alerga excelent pe teren accidentat. O urmărisem la antrenamente în primăvara trecută şi, fără îndoială, Katherine putea fi foarte periculoasă pe noroi.

— Numărul doi – Bătrânul Rege George, anunţă Reade.

Cineva îl lovi uşor pe umăr pe Reade şi îi şopti ceva la ureche. El dădu din cap.

— Ăăă… mă scuzaţi. Corectez: numărul doi s-a retras. Repet, Bătrânul Rege George nu va porni în cursă.

Din mulţime se auziră câteva huiduieli. Cred că cineva pariase pe el.

Apoi prinţul mult iubit al lui Lowe păşi maiestuos pe pistă, însoţit de un ponei în harnaşament brodat. Calul lui Lowe avea aceeaşi trufie greţoasă ca şi stăpânul său.

— Numărul unu – Lord Nelson, anunţă Reade.

Charlotte chiţăi zgomotos. Ea şi mama ei, laolaltă cu toţi trepăduşii lui Lowe, strigară încurajări cu atâta patimă, încât îi acoperiră vocea lui Reade şi n-am apucat să aud numele jocheului. Nu mai conta. Era timpul să intru în acţiune.

Am alergat la Reade şi am vorbit cu el în şoaptă.

— Avem o nou-intrată, strigă el. Domnişoara Betsy Balcombe, pe…

Se opri şi se întoarse spre mine:

— Care e numele calului dumneavoastră, domnişoară?

Dar eu plecasem deja să îmi iau calul din spatele tribunelor. Ceilalţi erau deja aşezaţi la linia de start, iar individul care suflase din corn ţinea acum un pistol ridicat. Toţi, inclusiv mulţimea zgomotoasă, aşteptau ca să mă întorc eu. Mi-am adus calul pe pistă.

Tuturor li se tăie respiraţia.

Adevărul este că aveau şi de ce. În ziua aceea, calul meu nu era Belle, ci Hope al lui Napoleon Bonaparte! Nu puteai să nu îţi dai seama cui îi aparţinea minunatul animal: de sus până jos,

era pavoazat cu însemnele imperiale. Pe harnaşamentul de catifea purpurie erau brodate albinele de aur – cunoscute în toată lumea drept simbol al lui Bonaparte – iar iniţialele NB erau minunat caligrafiate dedesubt, îndeajuns de mare ca până şi bătrânul rege George să le poată citi fără ajutorul ochelarilor.

Mi-am pus pe cap boneta albastră. Imaginea era desăvârşită. Eu şi Hope purtam toate culorile drapelului francez – roşul, albul şi albastrul tricolorului.

Bunul doctor O'Meara reuşise să îl scoată pe Hope din grajdurile de la Longwood, cu harnaşamentul bine împăturit ascuns în geanta sa de medic. Totul fusese făcut cu binecuvântarea lui Boney şi eram conştientă că în acea clipă împăratul se uita de la Longwood prin luneta care îi servise şi la Austerlitz, văzând totul clar, precum cerul albastru fără de nor de deasupra capului meu, şi aşteptând nerăbdător să înceapă cursa.

Atunci, mulţimea făcu ceva surprinzător. Aplaudă. Mai întâi doar câteva inimi curajoase, dar apoi din ce în ce mai mulţi. După cum se vedea, împăratul avea mai mulţi prieteni pe Sfânta Elena decât îmi imaginasem vreodată.

Fireşte, era cineva care nu aplauda deloc. O privire scurtă către tribună îmi confirmă că guvernatorul Lowe era în picioare, furios până la apoplexie. Striga ceva către ajutoarele sale şi dădea din mâini ca un apucat. Într-o clipă, o falangă de soldaţi înarmaţi se îndreptă înspre mine. La naiba! Aveau de gând să mă scoată din cursă?

Soldaţii veniră furioşi spre mine, cu muschetele ridicate, uniformele lor părând ca o pată roşie care se tot extindea.

Atunci doctorul O'Meara – Dumnezeu să-i dea sănătate! – puse stăpânire pe situaţie. Luă pistolul din mâna celui care ar fi trebuit să anunţe începutul cursei, care rămăsese înmărmurit, şi trase un foc în aer.

Pornirăm cu toţii!

În următoarele două minute, cu două tone şi jumătate de muşchi, tendoane şi oase de cal răpăind furioase sub noi pe pistă, nici măcar regele în persoană nu ar fi fost în stare să ne oprească.

Steaua Indiei se detaşă primul, impunând un pas iute. Lordul Nelson avea primul culoar, avându-ne pe mine şi pe Hope în

dreapta. Această poziţie îi dădea lui Nelson avantajul unei curse mai scurte. Pista era încă udă, iar noroiul era împrăştiat în toate direcţiile. Hope voia să se dezlănţuie, dornic să alerge, dar eu îl strunii, păstrându-i energia pentru mai târziu. Aplecându-mă, îi şoptii la ureche:

— Boney contează pe tine, bătrâne! Contează pe noi! Ştiu că nu ai să ne dezamăgeşti!

Aruncai o privire peste umăr. Katherine de Aragon câştiga teren cu iuţeală, croindu-şi drum printre ceilalţi cai. Noroiul îi servea de minune, cum mă temusem. O, nu, ne-a întrecut!

Când am încheiat prima tură, mulţimea începu să vocifereze:

— Haide, Katherine! Arată-le pe unde e drumul!

Hope şi cu mine eram gât la gât cu Boland, pe Hampton Court, la distanţă de Katherine, care era pe primul loc şi cu o lungime înaintea lui Lord Nelson. Părul îmi biciuia obrajii, degetele mi se albiseră, strângând cu disperare frâiele.

Steaua Indiei, calul de viteză, îşi pierdu iute suflul şi rămase în urmă ca un pietroi. Boland atacă pe exterior.

Îi cerui lui Hope ceva mai multă viteză. Tappen, pe Steaua Nordului, se ţinu strâns în urma noastră, sperând ca noi doi să ne pierdem energia într-un duel de viteză, lăsându-i lui victoria.

Atunci auzirăm un bubuit năvalnic de copite pe interior. Galopând nebuneşte, ca un fulger, era Lord Nelson, venind năvalnic. Înghiţind distanţa – la naiba! Jocheul – nimeni altul decât Carstairs!

Trădătorul! Ar fi trebuit să îmi dau seama!

— Haide, Nelson! Lasă-i în urmă! se auzi un strigăt din mulţime.

Aş fi putut să jur că e scheunatul lui Charlotte.

Cu noroi în nas, în ochi, în gură, Nelson şi Hope se luptau pentru primul loc. Haide, Hope, nu mai sunt decât vreo două sute de metri!

Carstairs îşi înclină cravaşa. Ce avea de gând? Mă înclinai înainte. La naiba cu trişorul ăsta! Îmi făcuse calul să se împiedice! Hope sări, pierzându-şi echilibrul.

— Cuminte, băiete!

Nelson trecu în frunte.

Hope făcu un ocol mare.

— Cuminte!

Recâştigai controlul. Curajos ca stăpânul său! Oare nu

avusese de îndurat lucruri mai rele decât atât? Bătăliile, tunetul salvelor de artilerie, proiectilele? Ne întorseserăm în cursă. I-am dat pinteni. Fă-i să înghită noroi, băiete! *Vive la France*!

Hope parcă învie, scoţând scântei ca o cometă, înghiţind ultimii metri, arzând de dorinţa de răzbunare. Distanţa se reducea văzând cu ochii. Îl ajunserăm pe Nelson la intrarea în linie dreaptă. Haide, Hope, fă-o pentru Boney!

Mulţimea era în picioare, ovaţionând, urlând.

— Haide, Hope, dă-i bătaie!

Cine o fi fost atât de curajos?

Tappen se apropie un pic, încercând să ajungă pe primul loc, dar nu rezistă ritmului. În joc rămăseseră Hope şi Nelson, Nelson şi Hope. Acum, mai era puţin. Gât la gât, bot la bot, ochi la ochi! Eram la linia de sosire!

Închisei ochii, împingându-mă înainte cu toată forţa mea. Trecurăm linia de sosire.

Când am deschis ochii, oamenii se îngrămădeau în jurul nostru. Cineva pusese o cunună de trandafiri pe gâtul lui Hope.

Pe Jupiter! Reuşisem! Eu, noi, împăratul – reuşisem! Iată-mă, având înfăţişarea unei amazoane, ştergându-mi noroiul de pe obraji.

Lowe era livid, stând în picioare. Zbiera ceva despre o descalificare. Dar mulţimea striga, ovaţiona. Nouă, englezilor, ne place să vedem cum cei puternici sunt aruncaţi în ţărână. Lowe îşi făcuse o mulţime de duşmani de la sosirea sa pe insulă şi nimănui nu îi păsa de ce avea guvernatorul de spus.

„Ei, bine, cum ţi se pare gustul de pene de canar, domnule guvernator Sir Hudson Lowe?”

Capitolul 22

Bietul tata! Când m-a chemat la Briars în după-amiaza aceleiaşi zile, nu părea capabil să se hotărască dacă este mai degrabă supărat sau mândru de ce făcusem la Deadwood. Aşa se face că m-a pedepsit cu o detenţie de o jumătate de oră în camera mea – cea mai scurtă perioadă de prizonierat a carierei mele de criminală.

Guvernatorul Lowe, din păcate, nu a fost la fel de blând cu

tatăl meu. Îl îndepărtă din funcţia de furnizor special pentru Longwood. În plus, Lowe spuse că avea să trimită un raport usturător către Compania Indiilor de Est, scrisoare ce ştiam cu siguranţă că avea să îl coste pe tata şi cealaltă funcţie, aceea de superintendent al vânzărilor publice. Mă simţeam groaznic de vinovată, pentru că, oricât de ciudat ar suna, nu îmi trecuse prin cap că guvernatorul avea să se răzbune pe tata pentru faptele mele.

Cât despre împărat, am primit de la O'Meara un raport detaliat al reacţiilor sale. Se pare că atunci când a urmărit desfăşurarea cursei prin lunetă, nu reuşise să vadă îndeajuns de bine care din cai trecuse primul linia de sosire. Disperat să afle rezultatul, l-a abordat de-a dreptul brutal pe O'Meara atunci când doctorul se întoarse la Longwood, câteva ore mai târziu.

— Ei, ce s-a întâmplat? întrebă împăratul.

— A câştigat Betsy, pe Hope, îi spuse O'Meara, dansând şi ridicând pumnul în aer. Cu un cap, e drept, dar mândruţa a câştigat!

Boney îl sărută pe doctor pe ambii obraji.

— *Formidable*! Ştiam eu! Ştiam eu!

împăratul se aşeză, extenuat de efort, savurându-şi victoria.

— Ah, zise el, cadavrul unui inamic miroase întotdeauna bine.

— Odihneşte-te, amice, îi zise O'Meara, bătându-l pe umăr. Te vrem în viaţă pentru a savura şi alte clipe fericite.

Doctorul mi-a spus că fusese prima oară după multe luni când îl văzuse pe împărat zâmbind.

— Şi ştii ce mi-a mai spus, drăguţă? mă întrebă O'Meara entuziasmat.

Am dat din cap în semn că nu. Doctorul imită accentul lui Boney:

— *Eh bien,* asta aproape că mi-a răzbunat înfrângerea de la Waterloo, *n'est-ce pas, docteur?*

Ce bucurie! Ce fericire! Eu, Betsy Balcombe îi dăruisem împăratului Franţei ultima sa victorie.

Între timp, însă, tata suferea o mare înfrângere. Şi eram hotărâtă să fac ceva în privinţa aceasta.

○

— Domnişoara Elisabeth Balcombe, anunţă Reade.

Am intrat în biroul unde Lowe stătea aplecat şi îi dădea

ţestoasei Jonathan să mănânce o frunză de guava. Probabil că Lord Nelson nu mai era animalul său preferat.

Guvernatorul păru să se înfurie la simpla mea vedere.

— Domnule, am spus eu pe un ton ceremonios, tata nu ştia nimic despre intenţia mea de a călări pe Hope. Nu ştie că sunt aici. Voiam să vă spun că nu e vina lui şi că, dacă trebuie să fiţi supărat pe cineva, atunci să fiţi numai şi numai pe mine!

— Mă bucur că eşti aici, domnişoară Balcombe, îi răspunse Lowe tăios. Mă veţi scuti de efortul de a face o vizită la Briars pentru a-i transmite un mesaj tatălui dumitale. Spuneţi-i că familia Balcombe urmează să fie deportată din Sfânta Elena la ordinele lui Sir Hudson Lowe.

Deportaţi? Azvârliţi de pe insulă ca nişte criminali de rând?

— Cum? Dar nu… nu puteţi face asta!

— Vă asigur domnişoară Balcombe, îmi răspunse el calm, oferind o altă delicatesă ţestoasei, că pot şi că o voi face. Aţi fraternizat cu prizonierul, aţi tulburat pacea, v-aţi asociat cu un duşman al coroanei. Dumneata şi familia dumitale reprezentaţi un pericol, iar eu am fost învestit cu autoritatea de a face orice consider necesar pentru a apăra securitatea. Domnişoară, consideră-te norocoasă că nu te-am spânzurat pentru trădare. Eşti liberă!

Cuvinte de dispreţ îmi gâlgâiau în gâtlej. Ce rost mai avea să le reprim acum? La urma urmei, ce mai putea să ne facă acum? Am scrâşnit din dinţi cu scârbă.

— Eşti… eşti… Mă străduiam să găsesc o insultă. Am încercat una găsită de Boney. Un scârţa-scârţa pe hârtie!

Ah, ce bine mă simţeam acum!

— Aici se încheie discuţia noastră, domnişoară Balcombe, răspunse Lowe, ignorând insulta.

Se aşeză la birou şi începu să scrie ceva.

M-am întors să plec. Abia atunci am înţeles. Nu aveam să îl mai văd niciodată, niciodată pe Boney. Trebuia să îi mai fac o vizită. Trebuia!

— Ăăă… Domnule guvernator?

— Ce mai e acum? izbucni el.

Având în vedere ce voiam să îi cer, îmi părea rău acum că nu mă putusem abţine şi îl jignisem, numindu-l un scârţa-scârţa pe hârtie.

— Aş putea să îl văd înainte să plec? Măcar o dată?

Se uită ţintă la mine, savurând, fără îndoială, faptul că ajunsesem să îl implor.

— Vă rog…

Lowe îşi încrucişă braţele pe piept şi zâmbi ca o hârcă.

— Să nu se spună niciodată că nu sunt un om generos, zise el în cele din urmă. Da, poţi să-ţi vezi fermecătorul amant, domnişoară Balcombe. Doar o dată – în ziua când pleci din Sfânta Elena. Atât. E clar?

— Da, domnule.

Îndreptându-mă spre uşă, mi-am suprimat un impuls aproape incontrolabil de a vărsa.

Tata s-ar fi opus izgonirii noastre din Sfânta Elena, dar mama începea să sufere de reumatism şi se gândi că o schimbare de climă i-ar face foarte bine.

Nu era deloc uşor să transporţi bunurile adunate o viaţă întreagă de pe o insulă izolată din Atlanticul de Sud. Erau jucăriile lui Alexander şi cărţile lui Willie, suvenirurile tatei din tinereţea sa de marinar şi toate nimicurile inutile pe care le adunase mama de-a lungul anilor şi pe care nu se îndura să le lase în urmă. Chiar şi un simplu castronel pentru copii descoperit într-un cotlon, într-o cutie o făcu pe mama să se dizolve într-o baltă de lacrimi, ceea ce ne încetinea cu mult plecarea. Eu aveam puţine lucruri de împachetat. Călătoream cu puţine bagaje, pregătită, cred, pentru plecări grăbite. Dar numai garderoba lui Jane ar fi necesitat un cargou!

Veni şi Crăciunul, lipsit însă de obişnuita bucurie. În speranţa de a ne aduce noroc în anul ce avea să vină, mama s-a luptat cu durerea de mâini şi a făcut plăcinţele cu carne, care promiteau, conform tradiţiei, o lună de fericire pentru fiecare pe care o mâncai. După aceea, tata aprinse buşteanul tradiţional de Crăciun cu un tăciune păstrat de anul trecut – pentru a proteja casa de vreun incendiu şi după plecarea noastră. Dar când plăcinţelele noastre se rânceziră din cauza climei umede din Sfânta Elena şi buşteanul nu se aprinse de la prima încercare, până şi optimista de mama trebui să recunoască totuşi că semnele nu erau tocmai bune.

Când ne adunarăm în jurul pianului lui Willie, pentru a cânta *Auld Lang Syne*[58] în cinstea ultimului nostru An Nou pe Sfânta

[58] Un vechi cântec scoţian tradiţional pentru noaptea de Anul Nou, care înseamnă (în traducere aprox.) „odată demult” *(Old Long Ago)* (n. tr.).

Elena, gândurile mi se îndreptară către cineva pe care îl cunoşteam şi care avea tot atât de puţine motive să sărbătorească. Ceasul sună miezul nopţii. Mă întrebam ce face, ce gândeşte în clipa aceea? Am găsit noi înţelesuri în versurile cântecului:

Să uiţi prietenul cel vechi
Să-l ştergi din amintire?
Să uiţi prietenul cel vechi
Şi zilele frumoase?
O, iată-mi mâna, bun prieten,
Tu-ntinde-o pe a ta,
Mai bem o cupă de iubire
De dragul zilelor frumoase.

Zilele triste deveneau săptămâni, apoi luni, în timp ce noi făceam ultimele pregătiri pentru plecare. Am observat că împachetatul devenea din ce în ce mai greoi, pe măsură ce se apropia ziua pe care sperasem să nu o apucăm niciodată.

Până la urmă, abia în martie 1818, tata a lipit de uşa de la intrare anunţul că vinde casa. Deşi mă rugasem de ei cu lacrimi în ochi, părinţii nu mi-au permis să o iau cu mine la Londra pe Belle. Căpitanul îi spusese tatei că nu are loc pe vas pentru vite. Cine şi-ar fi închipuit că un cal atât de frumos pe cât era Belle ar fi putut fi numit „vită”? Mi se rupea inima să o las în urmă, dar mă consolam cu gândul că o lăsasem în grija lui Toby, în care aveam încredere deplină.

Cutiile şi lăzile erau adunate şi nu mai rămăsese decât să îmi iau rămas-bun de la prieteni. L-am îmbrăţişat fără un cuvânt pe Toby – ne cunoşteam de prea multă vreme şi ţineam unul la celălalt prea mult pentru a mai avea nevoie de vorbe. La insistenţele mele, tata fusese în cele din urmă de acord să îl elibereze pe Toby, aşa încât el şi Belle aveau să plece în Haiti, ţara lui de origine, cu următorul vas care pleca din Jamestown. Speram din toată inima ca amândoi să-şi găsească acolo pacea şi liniştea.

Veni, în cele din urmă, şi momentul pentru cea mai importantă vizită şi am insistat să merg singură.

L-am găsit pe împărat şezând în grădina sa de la Longwood, citind. Sănătatea sa se îmbunătăţise considerabil după cursa de

la Deadwood, dar doctorul O'Meara mă avertizase că boala sa avea perioade de criză şi perioade de remisie – culmi şi văi, întocmai ca Sfânta Elena – iar o vindecare completă nu era de aşteptat.

Boney făcuse minuni în grădină. Ori încotro îţi îndreptai privirea, vedeai flori – roşii, albe şi albastre, fireşte – toate întrecându-se în splendoare, pentru plăcerea împăratului. Peticul de pământ din faţa casei de la Longwood era acum o grădină cu care s-ar fi mândrit şi străvechiul Babilon.

— Ah, *mademoiselle*, zise Boney, de parcă ne văzusem în fiecare zi. Vino în casa mea, îi zise păianjenul unei muşte. Nu te îngrijora, Betsy, nu o să te muşc.

— Data trecută, aşa ai făcut, i-am spus zâmbind.

— E adevărat.

Îşi ridică pălăria şi făcu o plecăciune.

— *Pardonnez-moi.* Îmi cer iertare.

Arăta cu mult mai bine decât ultima oară când îl văzusem. M-am aşezat lângă el într-un scaun de răchită şi mi-am umplut plămânii cu minunatul parfum al florilor.

— Îmi place grădina ta, l-am lăudat.

— Mersi, *mademoiselle.* E un paradis terestru, pe care îl voi schimba în curând cu raiul cel adevărat.

— Nu mai vorbi aşa! Mă înspăimânţi!

Boney ridică din umeri. Deschise cartea la o anumită pagină şi citi:

Dar ea trăi pe-această lume, în care frumuseţea
O tristă soartă are;
Fiind o roză, a trăit viaţa unei roze:
Atât – o dimineaţă.

— Foarte frumos, i-am zis. Tu ai scris versurile acestea?

— În război şi în literatură, îmi răspunse Boney, mă înclin întotdeauna în faţa celui care o merită. *C'est François de Malherbe*[59]*,* nu eu.

Împăratul privi în zare, către munţi şi mare. Norii înconjurau piscurile cele mai înalte, de parcă Dumnezeu s-ar fi jucat de-a aruncatul discului.

— Tu pleci pe mare, dincolo de orizont, pentru a ajunge în

[59] Este François de Malherbe! (n. tr.).

Anglia, în timp ce eu rămân să mor pe insula aceasta mizerabilă. Uită-te la munţii aceştia, Betsy! Ei sunt zidurile închisorii mele. În curând, vei auzi că împăratul Napoleon a murit.

Până acum păstrasem iluzia că aveam să ne revedem. Dar şarada se terminase. Zăgazul se rupse şi am izbucnit în lacrimi.

Am încercat să îmi găsesc batista, dar mi-am dat seama că o împachetasem deja. Boney îngenunche lângă mine şi îmi şterse blând lacrimile cu propria batistă.

— Gata, *mademoiselle*, zise el, oferindu-mi-o.

Literele NB erau brodate pe ea cu fir de aur.

— Păstreaz-o, Betsy, ca pe un cadou de despărţire.

Scoase apoi un plic din vestă.

— Şi asta.

Plicul conţinea patru şuviţe din părul împăratului, legate cu panglici. El îmi zâmbi machiavelic.

— O şuviţă pentru Betsy, zise el, una pentru *mère et père et les garçons*[60] şi împăratul este atât de generos încât i-a oferit una şi lui Jane.

Mi-am şters nasul pe mânecă şi am izbutit să zâmbesc.

— Eşti sigur că îţi permiţi să renunţi la atâta păr, Boney?

— Foarte amuzant, *mademoiselle.*

— Mulţumesc. Pentru şuviţe, vreau să spun.

Mă ridicai să plec. Ne privirăm în ochi, ştiind că sfârşitul se apropie. Am închis ochii, încercând să îmi gravez în memorie trăsăturile sale. În clipa următoare, am ştiut că aproape era în stare să îmi citească gândurile.

— Ai să mă uiţi, *mademoiselle*, zise împăratul, oftând. La fel cum şi fiul meu îşi va uita tatăl.

— Niciodată, i-am zis, îmbrăţişându-l sălbatic. Niciodată!

Îmi luă faţa în mâini şi mă sărută pe ambii obraji. I-am luat mâna cea mică şi graţioasă, care condusese mii de şarje de cavalerie, iar mie îmi ştersese lacrimile. Apoi am făcut un pas înapoi, m-am întors încet şi am plecat.

Îl auzii cum strigă:

— Merită să pierzi timpul, *mademoiselle.*

M-am întors şi l-am privit întrebător. Abia îi mai auzeam vocea. Ochii îi erau umezi, la fel ca cei ai unei foci.

— Pentru a te face iubit, zise împăratul.

---

[60] Mama şi tata şi băieţii (n. tr.).

Am dat din cap aprobator. Ne înţelegeam unul pe celălalt. Am continuat să merg pe poteca şerpuită către mare, acolo unde mă aştepta familia mea, gata de îmbarcare.

Abia după mult timp mi-am amintit că nu îi spusesem: „La revedere!” Nu îl mai vedeam pe împărat, dar i-am strigat, oricum. Oare o să mă audă?

— *Au revoir, Boney*!

Ştiam că asta nu înseamnă decât „până când ne vom întâlni din nou”.

N-am primit niciun răspuns. Probabil că intrase în casă. Dezamăgită, am continuat să merg. Dar vocea împăratului ajunse la mine, purtată de briză, clară, dar lipsită de optimismul meu.

— Rămas-bun, *mademoiselle*!

La căderea serii, nava noastră a ridicat ancora din Portul Jamestown. Eu stăteam pe puntea scăldată de lumina lunii, privind spre insulă.

„La revedere, insula Sfânta Elena, închisoare urâtă şi rece.” În sfârşit, aveam libertatea după care tânjisem atâta vreme, dar acum, că o aveam, nu mai eram la fel de sigură că o vreau. Fără împărat, simţeam că mi-am pierdut un braţ, întocmai ca adevăratul Lord Amiral Nelson.

Şi totuşi, libertatea era cel mai important lucru, nu? Libertate! Boney mă învăţase să fiu liberă cu adevărat. Ce ciudat, să primeşti lecţii despre libertate de la un prizonier. Dar, la urma urmei, cine altcineva poate să ştie mai bine cât de dulce este? Cu el drept model, înfăptuisem lucruri minunate. Datorită lui învăţasem să zbor, la propriu.

În cele din urmă, eşuasem. Dar oare şi împăratul eşuase numai pentru că, după ce a săvârşit atâtea fapte glorioase, fusese înfrânt la sfârşitul carierei? Oare bătălia de la Waterloo îi anulase toate succesele? Nu, Boney nu eşuase, şi nici eu!

Cu toate acestea, mă simţeam ca majoritatea francezilor. Viteazul lor conducător dispăruse şi se întrebau încotro aveau să meargă fără el.

Dar Boney pierduse cu mult mai mult decât mine. Coroana, imperiul, armatele, naţiunea, familia şi libertatea sa. Şi, cu toate acestea, a mers înainte, nu? Cu demnitate şi curaj, înfruntând totul. El pierduse cu mult mai mult decât pierdeam eu în acel moment.

Dacă Boney putuse merge înainte, aşa aveam să fac şi eu. Împăratul nu ar fi aşteptat altceva de la mine.

Începu să plouă. Mă aplecai peste parapet, privind furtuna în timp ce ne îndepărtam de ţărm. Fulgerele sfâşiau cerul. În depărtare, urla un câine – un sunet îngrozitor, în care singurătatea rezona dureros. Simţii fiori pe şira spinării.

O mână blândă mi se lăsă pe umăr.

— Nu te speria de tunete, Betsy, îmi spuse Jane. Sunt aici.

M-am uitat la ea, uimită de blândeţea ei. Dar în orele care au urmat, nu a mai plecat de lângă mine. Stăteam lângă parapet, privind îndelung la cocoaşa de întuneric răsărind din apă – insula Sfânta Elena.

Jane mă ţinea de mână. La urma urmei, era sora mea.

Departe, departe, o lumină galbenă, palidă, se vedea dinspre Longwood.

Trei ani mai târziu, cam cu douăzeci de ani înainte ca eu să încep să scriu aceste pagini, într-o zi neobişnuit de rece din mai 1821, am primit la Londra vestea morţii împăratului.

Unii spun că a fost otrăvit de duşmanii săi. Eu ştiu adevărul – a murit de tristeţe.

Epilog

La aproape un an după acea zi tristă, soţul meu, domnul Abel, şi cu mine (da, fetiţa rebelă se transformase într-o tânără femeie destul de atrăgătoare – sau, cel puţin, aşa pretinde soţul meu. Şi, cine ar fi crezut? El e rudă îndepărtată cu mizerabilul sublocotenent Carstairs!) ne petreceam luna de miere în nordul Franţei.

Într-un orăşel de acolo, ne ieşi în cale un han fermecător şi ne-am gândit că ar fi un loc minunat pentru a ne petrece noaptea. În timp ce soţul meu aducea geamantanul din trăsură, eu am intrat pentru a întreba de camere.

Un bărbat stătea aplecat în spatele unei mese, dându-şi pantofii cu cremă. M-am postat în faţa sa, dar el nu mă observă.

Obosită şi nerăbdătoare să găsesc o cameră peste noapte, mi-am dres vocea, pentru a-i atrage atenţia, dar în zadar.

— *Concierge*![61] zisei, sunând din clopoţelul de pe masă. *Avez-vous une chambre, s'il vous plaît*?[62]

Omul se ridică încet şi se uită la mine. Spre uimirea mea, în faţa mea stătea împăratul Napoleon Bonaparte!

Soţul meu intră, trăgând după el geamantanul voluminos şi mă găsi încremenită ca o statuie în faţa mesei.

— Ai păţit ceva, draga mea? mă întrebă soţul meu.

Atenţia mea era însă concentrată în cu totul altă parte.

— Sunt eu, eu, Betsy! i-am spus acelei figuri atât de cunoscute. Betsy Balcombe!

Dar omul din spatele mesei nu părea să mă recunoască. Îmi dădură lacrimile – înţelegând în cele din urmă, cu tristeţe, care este situaţia. Tremurând, am întins mâna către el.

— E o plăcere să vă cunosc, *monsieur Roberaud.*

---

[61] Portar! Aici: „recepţioner" (n. tr.).

[62] Aveţi o cameră, vă rog? (n. tr.).

Nota autorului

Betsy Balcombe, mai târziu doamna Abel, a fost o fată care a existat cu adevărat, care l-a cunoscut pe Napoleon Bonaparte şi s-a împrietenit cu acesta în primii ani ai captivităţii lui pe Sfânta Elena. După unele mărturii, ea ar fi avut 14 ani la sosirea împăratului pe insulă, după altele – 13. Am preferat ca în povestirea mea să o fac de 14 ani, pentru ca ea să poată creşte mai repede.

În 1844, Betsy cea adevărată a scris o autobiografie intitulată *Amintiri legate de împăratul Napoleon în timpul primilor trei ani ai captivităţii acestuia pe insula Sfânta Elena,* incluzând perioada când acesta a locuit în casa tatălui ei, Briars (John Murray, Londra). Am depus eforturi uriaşe pentru a evita să citesc această carte, deoarece mă temeam că va fi atât de şarmantă, încât îmi voi pierde curajul de a încerca să spun povestea lui Betsy în propriul stil.

Deşi în lecturile mele am întâlnit uneori scurte fragmente din cartea doamnei Abel, am studiat îndelung povestirile multora care l-au cunoscut pe Napoleon – dar, în acelaşi timp, şi pe Betsy – pe insula Sfânta Elena, inclusiv cartea doctorului Barry O'Meara[63]. După toate mărturiile, Napoleon îl detesta pe Sir Hudson Lowe, temnicerul său. Unii adaugă şi că această antipatie era binemeritată. Aproape toate personajele din *Betsy şi Napoleon*, inclusiv ridicolul Gourgaud, grădinarul Toby şi excentricul Huff, sunt bazate pe oameni care au existat cu adevărat – deşi Toby era în realitate din Malayezia, nu din Haiti. Chiar şi Tom Pipes, câinele din Newfoundland, şi-a avut sălaşul pe insula Sfânta Elena, dar nu era al familiei Balcombe, doar îl cunoşteau. Iar Jonathan, ţestoasa guvernatorului, a trăit, într-adevăr, mai mult decât acesta şi decât Napoleon. Este încă în viaţă, având frumoasa vârstă de aproape 200 de ani şi îşi petrece timpul tot pe insulă.

În cartea mea am citat cuvintele lui Napoleon Bonaparte mai des decât aţi bănui. Şi un număr surprinzător de incidente

---

[63] *O'MEARA, Barry E., Napoleon în exil sau o voce din Sfânta Elena. Opiniile şi reflecţiile lui Napoleon în legătură cu cele mai importante momente ale vieţii şi domniei lui, cu propriile cuvinte,* London, Peter Eckler, 1822 (n. a.).

majore şi mărunte – faptul că Betsy l-a ameninţat pe împărat cu propria sabie, „detenţia” din pivniţa de vinuri, faptul că tatăl ei ducea pe ascuns scrisori lui Napoleon şi de la el, pentru a nu da decât câteva exemple – s-au petrecut cu adevărat.

Napoleon a fost mutat la Longwood pe 10 decembrie 1815. Guvernatorul Lowe a sosit pe insula Sfânta Elena pe 16 aprilie, în anul următor. Am inversat ordinea acestor evenimente pentru a-i ţine pe Betsy şi pe împărat împreună cât mai mult timp. Am comprimat simptomele bolii finale a lui Bonaparte pentru ca Betsy să poată observa şi lucruri care în realitate i-au scăpat.

Tentativele lui Betsy de a-l ajuta pe împărat să evadeze sunt în întregime invenţia mea. Sau, cel puţin, aşa cred, de vreme ce, cum am mărturisit deja, nu i-am citit cartea. Dar bătrânul Huff credea într-adevăr că destinul său este acela de a-l ajuta pe împărat să evadeze. Sosia lui Bonaparte, Roberaud, a existat. S-a întâmplat chiar ca cel puţin un autor să sugereze (întru câtva aberant, după părerea mea) că poate omul care a murit pe Sfânta Elena a fost Roberaud, şi nu adevăratul Napoleon.

Împăratul s-a stins din viaţă la orele 5.49, pe data de 5 mai 1821. Aşa cum am menţionat şi eu în carte, Betsy nu a fost de faţă la acest eveniment. Ultimele sale cuvinte au fost: *„France, armée, tête de l'armée, Joséphine”*[64]. A fost înmormântat în insulă, dar corpul i-a fost adus la Paris pentru reînhumare aproape două decenii mai târziu, când a fost întâmpinat de o mare de parizieni înlăcrimaţi, inclusiv unii dintre veteranii săi[65].

O parte din vechii camarazi ai lui Bonaparte, între care Gourgaud, Marchand, valetul împăratului, Mareşalul Bertrand şi piaza-rea a lui Betsy, Emanuel de Las Cases („*le petit Las Cases*”) au fost prezenţi la exhumarea trupului împăratului. Când a fost deschis coşciugul, Bertrand, uluit, s-a aplecat degrabă peste coşciug. Trupul lui Napoleon se păstrase remarcabil de bine. Unghiile şi barba îi crescuseră după

[64] „Franţa, armata, comandantul armatei, Joséphine” (n. tr.).

[65] Mormântul lui Napoleon poate fi văzut astăzi la Domul Invalizilor din Paris. Rămăşiţele sale pământeşti sunt adăpostite în şase coşciuge puse unul într-altul: cel din interior este din metal, al doilea din mahon, următoarele două din plumb, un altul din abanos, în timp ce coşciugul exterior este din lemn de stejar. Toate sunt depuse într-un sarcofag de porfir (o piatră semipreţioasă), înconjurat de cei doisprezece piloni ai victoriei (n. tr.).

moarte, pielea avea o culoare sănătoasă, iar faţa şi mâinile arătau aproape neschimbate. Ca să-l citez pe Las Cases: „Privind opera morţii – schimbări care îl făceau să pară mai degrabă viu decât mort, în ciuda timpului scurs – am fost cu toţii copleşiţi de emoţii imposibil de descris”[66].

Unii istorici emit ipoteza că motivul pentru care trupul i s-a păstrat atât de bine după nouăsprezece ani petrecuţi în pământ este că a fost otrăvit lent de duşmanii săi – guvernatorul Lowe sau poate contele de Montholon – cu arsenic, element cu proprietăţi de conservant. Istoricii nu s-au pus de acord dacă Napoleon a fost sau nu asasinat, deşi există unele indicii în acest sens. Testele făcute recent de FBI şi de Scotland Yard arată, între altele, urme de arsenic în firele de păr pe care Napoleon le-a făcut cadou prietenilor. Dacă arsenicul a ajuns în trupul împăratului din pricina duşmanilor care îi voiau moartea sau pe căi naturale (explicaţii privind nivelul extrem de ridicat de arsenic din corpul său ar putea fi consumul de scoici, folosirea pudrei de păr, a medicamentelor sau chiar expunerea la toxinele de pe pereţii verzi, plini de mucegai, de la Longwood) este încă un subiect disputat. Personal, prefer teoria lui Betsy – împăratul a murit de tristeţe.

Acum, dacă îmi veţi permite, poate că mă voi lăsa ispitit să citesc autobiografia lui Betsy Balcombe Abel. Dacă ar fi astăzi printre noi, cred că m-ar ierta pentru îndrăzneala de a-i rescrie povestea – cu scopul de a expune noilor generaţii latura sensibilă a lui Napoleon Bonaparte şi tratamentul sever la care a fost supus de către Sir Hudson Lowe.

---

[66] Kaufmann, Jean-Paul, Camera neagră de la Longwood, New York, Four Walls Eight Windows, 1999, pp. 279-280 (n. tr.).

Note privind sursele

Toate citatele din această carte, atribuite lui Betsy, Napoleon sau membrilor suitei acestuia, sunt fie inventate de mine, fie extrase direct din izvoare istorice: surse originale, majoritatea aparţinând membrilor suitei imperiale de pe Sfânta Elena. Napoleon şi suita sa erau conştienţi că faptele şi cuvintele lor vor fi importante pentru posteritate, aşa încât au făcut tot ce le stătea în putinţă să le noteze pe hârtie. Fiecare zi petrecută de Bonaparte pe Sfânta Elena a fost consemnată. Atunci când nu am avut la dispoziţie originalele acestor documente din secolul al XIX-lea, am folosit cărţi care le citau.

Exemple de conversaţii din cartea mea care (cu mici variaţii) au avut loc cu adevărat includ testul la care a supus-o Napoleon pe Betsy în privinţa capitalelor europene şi faptul că s-a lăudat că a ars Moscova, dar şi călduroasele cuvinte pe care i le-a spus printre gratiile „celulei” – pivniţa de vinuri. Descoperirea acestei conversaţii a fost ceea ce m-a impulsionat să scriu povestea lui Betsy.

Descrierea întoarcerii triumfale a lui Napoleon în Paris din primul exil, cel din Elba, făcută chiar de acesta, este reluată în cartea mea aproape *verbatim*[67].

Izbucnirea plângăreaţă a lui Gourgaud de la masă, în care se văicărea că e prizonier, şi replica lui Napoleon („Eşti un bărbat viteaz, dar incredibil de naiv” etc.) a avut loc, de asemenea, în realitate. Este la fel de adevărat că Gourgaud i-a salvat viaţa împăratului (de „acel cazac, în Rusia”) şi nu l-a lăsat niciodată să uite acest eveniment.

În anumite cazuri, am folosit în povestea mea câteva cuvinte pe care Napoleon le-a spus, într-adevăr, dar în alt context (de exemplu, „Cadavrul unui duşman miroase întotdeauna bine”).

Cercetările mele în privinţa obiceiurilor şi ticurilor lui Napoleon şi-au găsit, de asemenea, locul în poveste. Îi plăceau, într-adevăr, foarte mult bomboanele de lemn-dulce, avea o memorie fenomenală, când era furios îi tremura muşchiul coapsei, din pricina unei vechi răni de război, îi plăcea să le facă farse celor din jur (împăratul făcea haz de imaginea sa

[67] Cuvânt cu cuvânt (n. tr.).

„înfiorătoare” şi la un moment dat şi-a ciufulit părul pentru a-i înspăimânta pe copiii familiei Balcombe), îi plăcea să se joace de-a baba-oarba, dar şi cărţi, de exemplu whist. Îi făcea plăcere să le ofere copiilor cadouri. Împăratul citea piese cu voce tare – destul de prost – şi se enerva dacă membrii suitei sale adormeau în timpul acestor lecturi.

Faptul că englezii care îl ţineau captiv refuzau să i se adreseze cu cel mai recent titlu, acela de împărat, era o permanentă sursă de conflict. Probabil că printre primele lucruri care l-au intrigat pe Napoleon la Betsy a fost că faptul aceasta nu era înspăimântată de el şi că se număra printre puţinele persoane de pe Sfânta Elena (în afară de suita sa) care îi arătau respect, recunoscându-i titlul (Napoleon: „Şi eu ce sunt, rogu-te?” Betsy: „Un împărat”.) Ea îi mai spunea, însă, şi Boney, ceea ce nu părea să îl supere.

Note geografice

O hartă a Sfintei Elena va arăta că, dacă cineva merge (aşa cum făcea Betsy) de la Briars la Jamestown, nu are cum să treacă pe lângă Casa Plantaţiei sau, cel puţin, nu fără un ocol considerabil. Am schimbat poziţia celor două case pentru a le prezenta cititorilor Casa Plantaţiei încă de la începutul povestirii.

Insula Sfânta Elena, unul dintre locurile cele mai izolate de pe glob, depinde încă de Marea Britanie. Lungă de aproximativ şaisprezece kilometri şi nu mai lată de zece kilometri, este situată în Atlanticul de Sud, la 16° latitudine sudică, 5°45’ longitudine vestică, nu are aeroport (deşi e posibil să se construiască unul în curând) şi nu se poate ajunge acolo decât cu vaporul. Locuitorii insulei au primit cetăţenie britanică deplină începând din 2002.

În povestirea mea, Napoleon îi spune amiralului Cockburn că cel mai apropiat ţărm de Sfânta Elena este continentul Africa, la 1900 de kilometri depărtare. În realitate, mai aproape este insula Ascension, la 750 de mile distanţă. Chiar dacă Napoleon ar fi ştiut de existenţa ei, nu ar fi obţinut mare lucru dacă ar fi ajuns pe această insulă micuţă (aproximativ 10 km^2) şi izolată, din Atlanticul de Sud, aflată la jumătatea distanţei între Africa şi America de Sud. Aşa se face că, în cartea mea, Napoleon spune că Africa este ţărmul cel mai apropiat de Sfânta Elena.

Napoleon a considerat *Codul civil* drept cea mai importantă operă a sa. A fost, într-adevăr, o reformă şi o consolidare a legilor civile franceze anterioare. Napoleon nu a scris el propriu-zis *Codul civil,* ci (împreună cu comisia de experţi pe care a organizat-o şi la întâlnirile căreia participa adesea) a fost fără îndoială forţa motrice în elaborarea şi răspândirea ideilor acestuia.

Codul, care fusese conceput ca un ghid compact, într-un singur volum, al legislaţiei franceze, accesibil oricărui cetăţean, este chiar şi astăzi fundamentul sistemului juridic francez şi mai mult de douăzeci de ţări îşi bazează legile pe el.

Imnul national al Frantei

La Marseillaise, imnul naţional al Franţei, a fost compus de căpitanul Claude-Joséph Rouget de Lisle şi a apărut în 1792 purtând titlul *Cântecul de Luptă al Armatei de la Rhin*, în timpul Revoluţiei Franceze. Fiind regalist, Rouget de Lisle ar fi trebuit să fie executat în timpul valului de execuţii publice (denumit şi Regimul Terorii) care a urmat înlăturării regelui Franţei, dar viaţa i-a fost cruţată datorită succesului cântecului său.

La Marseillaise a fost declarată imn naţional de Ziua Bastiliei, în 1795. Este o ironie a sorţii că Napoleon, care a luptat sub flamura Revoluţiei, nu simpatiza prea tare *La Marseillaise* şi a interzis-o mai târziu, probabil pentru că se temea că ar putea încuraja alte mişcări revoluţionare, îndreptate împotriva propriului regim. Interdicţia a continuat şi în timpul Restauraţiei. *La Marseillaise* a devenit din nou imn naţional în 1879. Aşa cum este intonată astăzi, *La Marseillaise* se bazează pe „versiunea oficială”, adoptată de Ministerul de Război, în 1887.

Versurile imnului (cu o traducere în limbile engleză, germană şi spaniolă) pot fi găsite la adresa de internet:

http://www.adminet.com/marseillaise.html

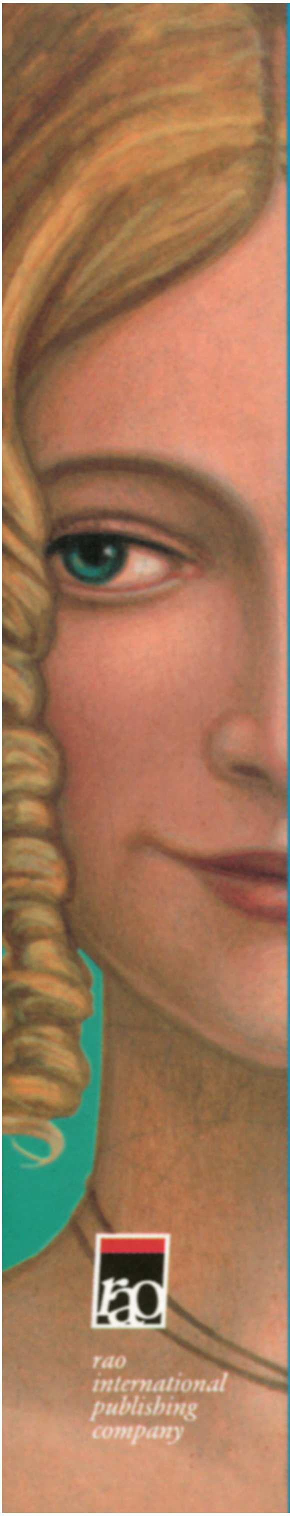

Betsy Balcombe, o tînără englezoaică de 14 ani, se pomenește într-o bună zi cu un oaspete neașteptat: nimeni altul decît Napoleon Bonaparte, împăratul Franței, unul dintre cei mai temuți oameni de pe fața pămîntului.
Datorită curajului și respectului de care Betsy dă dovadă, între cei doi se naște o prietenie cu totul aparte, o prietenie care sfidează politica, vîrsta și, de ce nu, istoria.
Betsy e cea care pune la cale evadarea lui Napoleon din insula Sfînta Elena, dar, mai ales, plănuiește să schimbe cursul istoriei.

O poveste bazată pe fapte reale.

Betsy, gîndește-te cum ar fi să rămîi în istorie drept fata care l-a eliberat pe marele Napoleon Bonaparte!

rao international publishing company

ISBN (10) 973-576-913-1
ISBN (13) 978-973-576-913-0
9789735769130
www.rao.ro
www.raobooks.com